Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LEARN ORIYA IN A MONTH

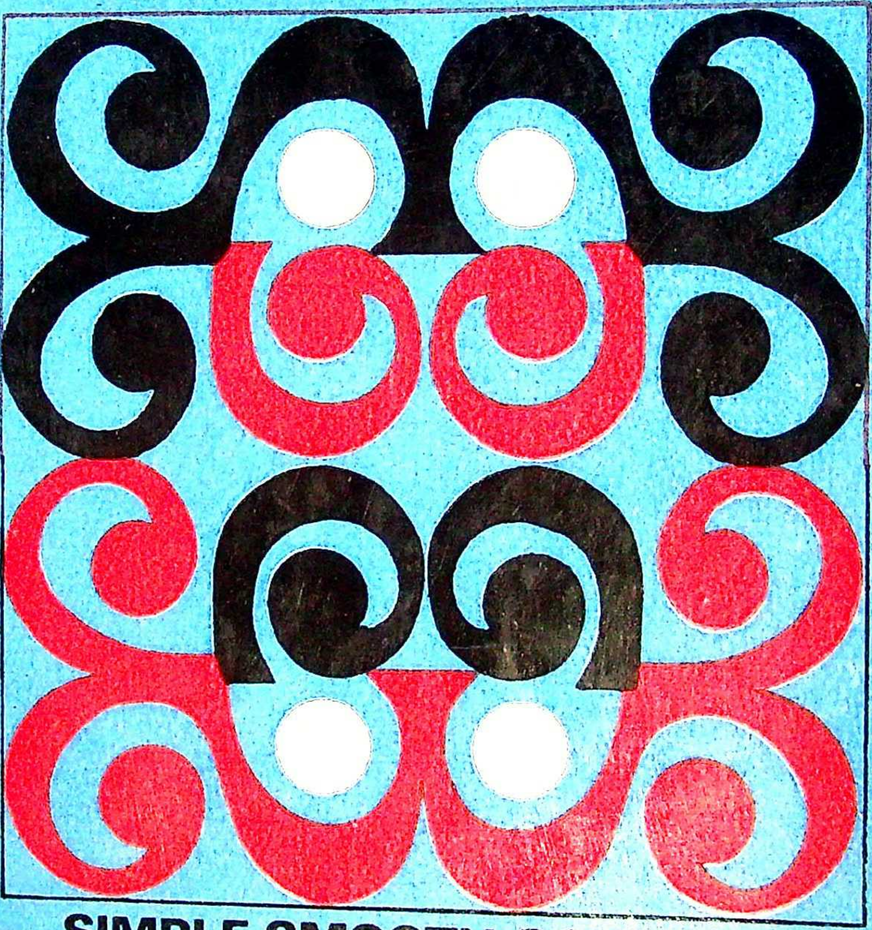

SIMPLE SMOOTH SCIENTIFIC

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Learn Oriya in a Month

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(Easy Method of Learning *Oriya*
Through English
Without a Teacher)

By

Rajan Panda
M.A., M.Ed.

Sole Distributors
NEW LIGHT PUBLISHERS
202-Rattan Jyoti, 18 Rajendra Place,
NEW DELHI-110008

Read Well Publications
NEW DELHI-110027

Price Rs. 14·00

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Read Well Edition Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ALL RIGHTS RESERVED BY THE PUBLISHERS

Published by :
Krishan Kumar
Read Well Publications
Post Box-6574
New Delhi-110027 (India)

Composed by :
MUDRAANKAN, New Delhi

Printed at : Arya Offset Press,
Daya Basti, Delhi-110035

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Contents

Lesson — *Page*

1. Alphabets—Vowels 13
2. ,, —Consonants 15
   More light on pronunciation
3. Reading and Writing 19
4. Conjunct Consonants 25
5. Pronunciation 31
6. Entrance into the Language 49
7. Cardinal Numerals 44
   Grammar
8. Nouns, Adjectives and Pronouns 54
9. Verb 57
10. Gender 62
11. Number 72
12. Case 75
13. Declension 82
14. Conjugation of Verbs 91
15. Vocabulary I 101

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

16. Idioms and Proverbs 118
17. Conversation in Oriya 124
18. Translation 137
19 How to Write Letters 162
20. Oriya Language in Devanagari Script ... 169
21. Vocabulary II 177

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

PREFACE

Sometime back while I was in search of a book on a science subject I chanced to see at a book store a book on which were written loud claims of learning a language in such and such time without the aid of a teacher. My curiosity knew no bounds and I wondered how it was possible to verify such claims. Upon reading a few pages here and there it took me no time to realise that this was a case of over-estimation not that this could not be done but because the book had many drawbacks. However it prompted me to create a work myself which should be worthwhile and *really* benefit the learner. Although I will not claim that one can master a language in a given period of time because language is a boundless thing, yet I have taken care to present my work in a simple and easy-to-understand manner. A beginner can follow the lessons without any pause and realise that this language is just not that difficult to learn as he had dreaded.

There are writers who ignore grammar and fill their books with translated sentences in the pious belief that one can learn a language with the aid of only ready-made sentences. But this is wrong. Knowledge of grammar is essential to learning correct language. The superstructure of translations, howsoever well-mastered, just disappears as soon as the learner is removed from

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

the book and asked to correct sentences. The learner realises he is nowhere near the language, and that grammar is basic to the learning of correct language. Once he understands the rules of grammar he has crossed more than half the way to the language and easy presentation of these rules smoothens his further path. We have tried to smoothen this path and believe that this book will not only teach Hindi but make a pleasant reading. We shall appreciate constructive criticism of this work and invite suggestions on how to improve it still further.

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

—*Author*

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

How to Write
VOWELS

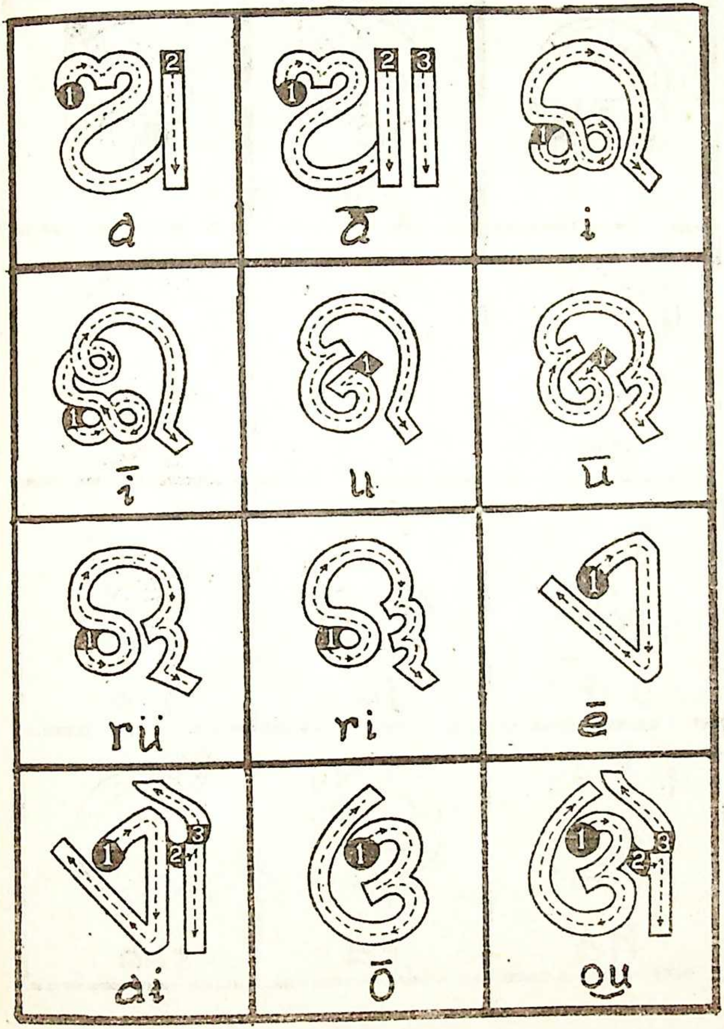

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

How to Write

CONSONANTS

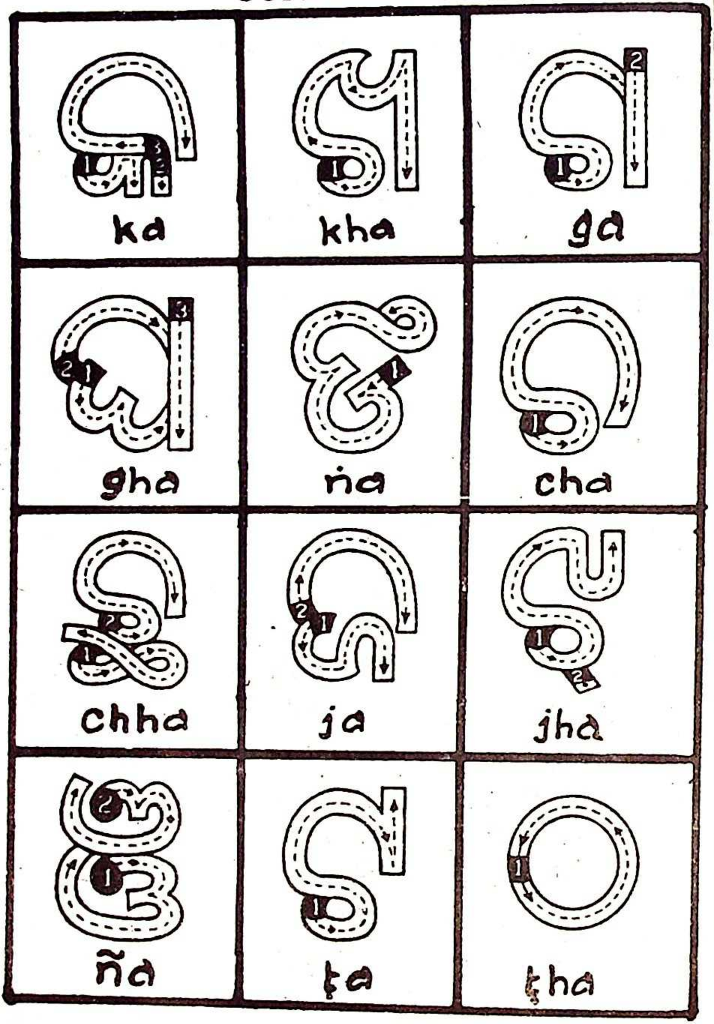

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

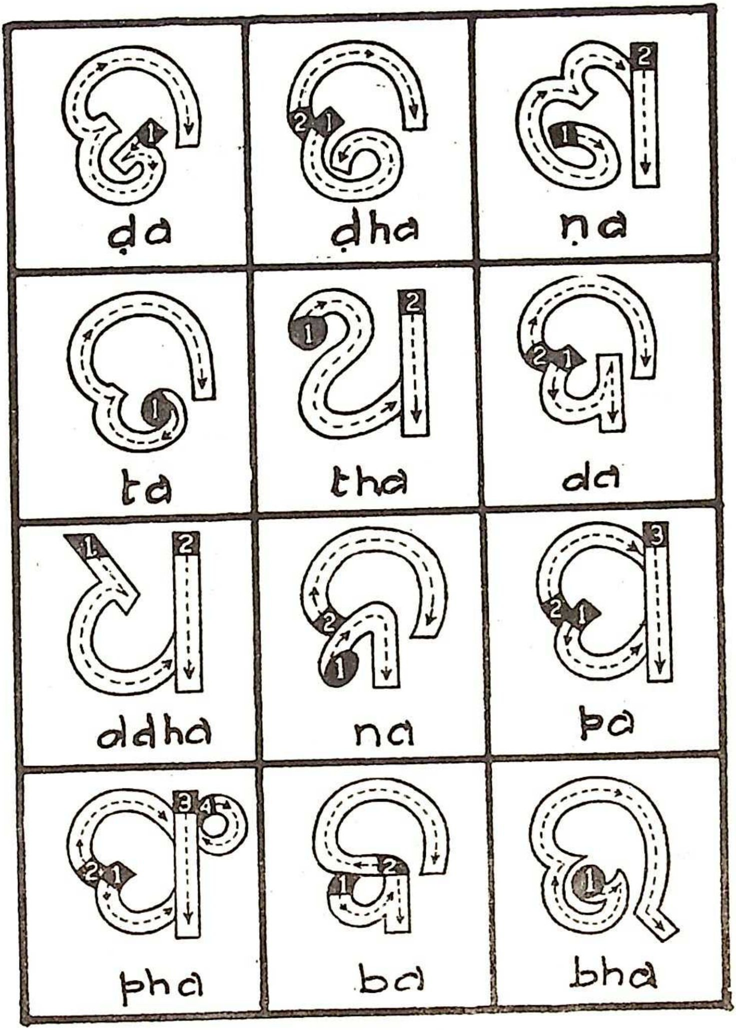

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

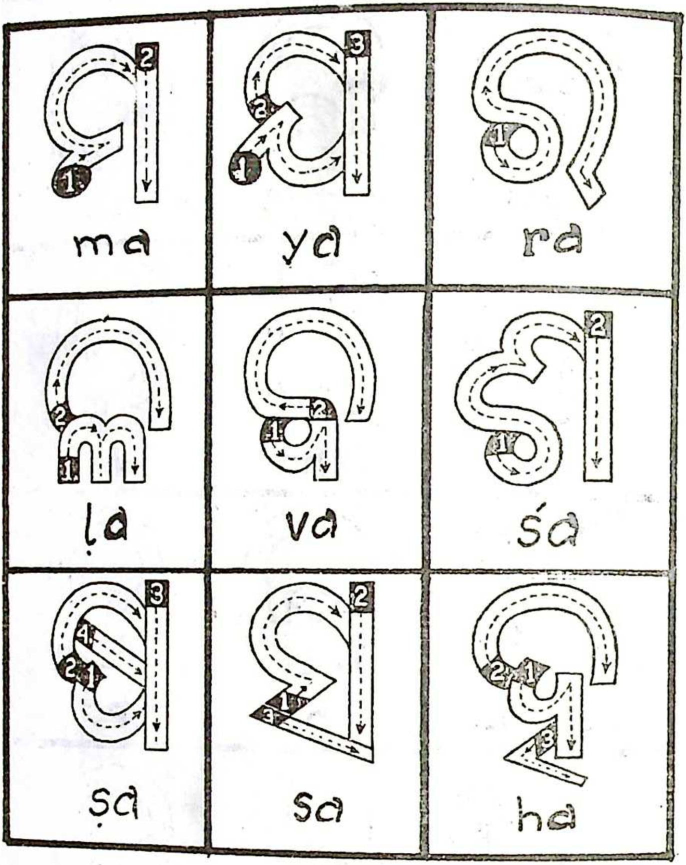

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 1

Alphabets

(Vowels Swara-Barna)

Oriya.		*English*	*English sound*
ଅ	अ	a, ŏ	(short) as *a* in at
ଆ	आ	ā	(long) as *aa* in all, father
ଇ	इ	i	(short) as *i* in it, in, lip
ଈ	ई	ī	(long) as *ee* in meet, feet
ଉ	उ	u	(short) as *u* in full, bull
ଊ	ऊ	ū	(long) as *oo* in fool, tool
ଋ	ऋ	ru	(short) as *r* in rhythm
ଏ	ए	e, ē	(long) as *ay* in say, lay
ଐ	ऐ	ai, oi	(diphthong) as *ai* in wine
ଓ	ओ	o, ō	(long) as *o* in go, cone
ଔ	औ	ou	(diphthong) as *ou* in mouse

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Identify the following vowels :—

ଈ ଏ ଋ ଅ ଉ

ଐ ଊ ଓ ଇ ଆ

From the above we see vowels are of two kinds in regard to their sounds—long and short. Long vowels are to be pronounced long and short vowels, short. Vowels have short forms too.

(i) Short (hraswa) and (ii) Long (dīrgha).

(i) Short Vowels: ଅ (a, ŏ), ଇ (i), ଉ (u)
and ଋ (ri, ru).

(ii) Long Vowels: ଆ (ā), ଈ (ī), ଊ (ū), ଏ (e, ē),
ଐ (ai, oi), ଓ (o, ō) ଔ (au, ou).

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 2

Consonants

(Byanjana Barna)

ଅ (a) is inherent in every consonant-sound.

କ	ଖ	ଗ	ଘ	ଙ
ka	kha	ga	gha	ṅa
ଚ	ଛ	ଜ	ଝ	ଞ
cha	chha	ja	jha	ña
ଟ	ଠ	ଡ	ଢ	ଣ
ṭa	ṭha	ḍa	ḍha	ṇa
ତ	ଥ	ଦ	ଧ	ନ
ta	tha	da	dha	na
ପ	ଫ	ବ	ଭ	ମ
pa	pha	ba	bha	ma
ଯ	ର	ଳ	ବ	ଶ
ya (ja)	ra	ḷa	ba (wa, va)	śa
ଷ	ସ	ହ	ଂ	ଃ
ṣa	sa	ha	ṁ	ḥ

ଁ	ଡ଼	ଢ଼	ୟ	ଲ
ñ	ṛa	ṛha	ya	la

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

The sound ଅ (a) is blended in every consonant sound but it is not written as such. There are, however, words in which ଅ is not inherent.

If a consonant is to be written where the vowel 'ଅ' is not blended with it, a sign (୍) called 'haḷanta' is placed under it

For example :

କ୍	ଖ୍	ଗ୍	ଘ୍	ଙ୍
k	kh	g	gh	ṅ

Identify the following consonants :—

ଢ	ଧ	ସ	ମ	ଂ	
ତ	ଝ	ଡ଼	ପ	ଢ଼	ଳ
ଗ	ଲ	ବ	କ	ଘ	
ଚ	ଖ	ଙ	ଞ	ଜ୍ଞ	
ଡ	ଛ	ଟ	ଜ	ଃ	
ଠ	ଯ	ହ	ଶ	ଭ	
ଁ	ନ	ଥ	ଣ	ଦ	
ୟ	ଫ	ର	ଷ	କ୍ଷ	

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

We will now give the consonants as they fall in groups in regard to their sounds :

Gutturals :

କ	ଖ	ଗ	ଘ	ଙ
क	ख	ग	घ	ङ

Palatals :

ଚ	ଛ	ଜ	ଝ	ଞ
च	छ	ज	झ	ञ

Cerebrals :

ଟ	ଠ	ଡ	ଢ	ଣ
ट	ठ	ड	ढ	ण

Dentals :

ତ	ଥ	ଦ	ଧ	ନ
त	थ	द	ध	न

Labials :

ପ	ଫ	ବ	ଭ	ମ
प	फ	ब	भ	म

Semi-vowels :

ଯ	ର	ଲ	ବ
य	र	ल़	व

Aspirant :

ହ
ह

Sibilants :

ଶ	ଷ	ସ
श	ष	स

Cerebral :

ଳ
ळ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Distinction among ଙ, ଞ, ଣ and ନ

ଙ is a guttural and sounds like the English 'N' in words like long, Ganga, song.

ଞ is a palatala and sounds like the English 'N' in words like bunch, munch, lunch, inch.

ଣ is a cerebrala. There is no such sound in English. But the letter is pronounced with the tongue folded fully.

ନ is a simple dental and sounds like the English nor, near.

A few consonants give more or less similar sounds, the difference being in hard or soft sound. We give examples of these consonants in order that the reader grasps them adequately.

କ, ଚ, ଟ, ତ, ପ, ଯ have soft sounds

ଗ, ଜ, ଡ, ଦ, ବ, ଲ, ସ have soft sounds

ଖ, ଛ, ଠ, ଥ, ଫ, ର, ଷ have hard sounds

ଘ, ଝ, ଢ, ଧ, ଭ, ହ have hard sounds

ଙ, ଞ, ଣ, ନ, ମ have nasal sounds.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 3

Reading and Writing

କର — Kara — do

ପଣ — Paṇa — oath, vow

ନର — Nara — man

ଗଣ — Gaṇa — men at large, people

ଦଶ — Daśa — ten

ଜନ — Jana — man

ଏକ — ēka — one

ମନ — Mana — mind

କର ପଣ — Kara paṇa — Take oath

ନର ଗଣ — Nara gaṇa — All men

ଦଶ ଜଣ — Daśa jaṇa — Ten men (many men)

ଏକ ମନ — ēka mana — One mind

With the exception of 'ଅ' all the vowels have their distinctive signs as follows:—

ଆ (ା) ଇ (ି) ଈ (ୀ) ଉ (ୁ)

ଊ (ୂ) ଋ (ୃ) ଏ (େ) ଐ (ୈ)

ଓ (ୋ) ଔ (ୌ)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Now after having learnt the vowel and consonant signs and sounds separately we move on to joining the vowel signs to the consonants.

କ	କା	କି	କୀ	କୁ	କୂ	କୃ
ka	kā	ki	kī	ku	kū	kru
କେ	କୈ	କୋ	କୌ	କଁ	କଂ	କଃ
kē	kai	ko	kau	kã	kaṁ	kaḥ
ଖ	ଖା	ଖି	ଖୀ	ଖୁ	ଖୂ	ଖୃ
kha	khā	khi	khī	khu	khū	khru
ଖେ	ଖୈ	ଖୋ	ଖୌ	ଖଁ	ଖଂ	ଖଃ
khē	khai	kho	khau	khã	khṁ	khaḥ
ଗ	ଗା	ଗି	ଗୀ	ଗୁ	ଗୂ	ଗୃ
ga	gā	gi	gī	gu	gū	gru
ଗେ	ଗୈ	ଗୋ	ଗୌ	ଗଁ	ଗଂ	ଗଃ
gē	gai	go	gau	gã	gaṁ	gaḥ
ଘ	ଘା	ଘି	ଘୀ	ଘୁ	ଘୂ	ଘୃ
gha	ghā	ghi	ghī	ghu	ghū	ghru
ଘେ	ଘୈ	ଘୋ	ଘୌ	ଘଁ	ଘଂ	ଘଃ
ghē	ghai	gho	ghau	ghã	ghaṁ	ghaḥ
ଚ	ଚା	ଚି	ଚୀ	ଚୁ	ଚୂ	ଚୃ
cha	chā	chi	chī	chu	chū	chru
ଚେ	ଚୈ	ଚୋ	ଚୌ	ଚଁ	ଚଂ	ଚଃ
chē	chai	cho	chau	chã	chaṁ	chaḥ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଆ (ା)	କକା (kakā) Uncle	ବାପା (bāpā) Father
ଇ (ି)	ଡିମ୍ବ (ḍimba) Egg	ଦିନ (dina) Day
ଈ (ୀ)	ବୀଣା (bīṇā) Harp	ଗୀତ (gīta) Song
ଉ (ୁ)	ମୁନି (muni) Sage	ରୁଟି (ruṭi) Bread
ଊ (ୂ)	ପୂଜା (pūjā) Worship	ଭୂମି (bhūmi) Land
ଋ (ୃ)	ଘୃଣା (ghruṇā) Hatred	ମୃଗ (mruga) Deer
ଏ (େ)	ମେଘ (mēgha) Cloud	ଦେଶ (dēśa) Country
ଐ (ୈ)	ଦୈନିକ (dainika) Daily	କୈଳାସ (kaiḷāsa) Kailas

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଓ (ୋ)	ଘୋଡ଼ା (ghoṛā) Horse	ପୋଷାକ (poṣāka) Dress
ଔ (ୌ)	ନୌକା (naukā) Boat	ଲୌହ (lauha) Iron
ଂ (ଂ)	ଅଂଶ (angśa) Part	ସିଂହ (singha) Lion
ଃ (ଃ)	ଦୁଃଖ (duḥkha) Sorrow	ପୁନଃପୁନଃ (punaḥ punaḥ) Repeatedly
ଁ (ଁ)	ଚାଁଦ (chā̃nda) Moon	ନାହିଁ (nāhiñ) Not

ଗ, ର, ଶ and ହ change their usual forms when they are combined with ଉ as:—

ଗ୍+ଉ=ଗୁ (ଗୁ) gu   ଗୁଣ (guṇa)—quality
ର୍+ଉ=ରୁ (ରୁ) ru   ଗୁରୁ (guru)—teacher
ର୍+ଊ=ରୂ (ରୂ) rū   ରୂପା (rūpa)—silver
ଶ୍+ଉ=ଶୁ (ଶୁ) śu   ଶୁଣା (suṇā)—to hear
ହ୍+ଉ=ହୁ (ହୁ) hu   ହୁକ୍କା (hukkā)—hukka

ହ also takes a special form when it combines with ଋ; as—ହ୍+ଋ (ୃ)=ହୃ (ହୃ) hṛ in ହୃଦୟ (hṛudaya) heart.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

READ AND WRITE :—

ମା (mā)—mother

ବାପା (bāpā)—father

ମାତା (mātā)—mother

ପିତା (pitā)—father

ଅଜା (ajā)—grand-father

ଆଈ (āī)—grand-mother

ନନା (nanā)—elder brother

ନାନୀ (nānī)—elder sister

ଭାଇ (bhāi)—brother

ଭଉଣୀ (bhauṇī)—sister

ଭ୍ରାତା (bhrātā)—brother

ଭଗ୍ନୀ (bhagnī)—sister

ମାମୁ (māmu)—maternal uncle

ମାଇଁ (māiñ)—maternal aunt

ଦାଦି (dādi)—uncle

ଖୁଡ଼ୀ (khuṛī)—aunt

ପୁଅ (pua)—son

ଝିଅ (jhia)—daughter

ଯୁବକ (jubaka)—Young man

ଯୁବତୀ (jubatī)—Young woman

ମୋର ମା (mōra mā)—My mother.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ତୁମ୍ଭର ବାପା (tumbhara bāpā)—Your father.

ତାଙ୍କର ଭାଇ (tāṅkar bhāi)—His or her brother.

ସେମାନଙ୍କର ଭଉଣୀ (sēmānaṅkara bhauṇī)—Their sister.

ରାମର ମା (rāmara mā)—Ram's mother.

ଶ୍ୟାମର ଭଉଣୀ (shyāmara bhauṇī)—Shyam's sister.

ସୀତାର ବାପା (sitāra bāpā)—Sita's father.

ଗୀତାର ଦାଦି (gitāra dādi)—Gita's uncle.

ଧଳା ଗୋରୁ (dhaḷā goru)—White cow.

କଳା ଛେଳି (kaḷā chhēḷi)—Black goat.

ନୂଆ ବହି (nūa̤ bahi)—New book.

ବଡ଼ ହାତୀ (baṛa hātī)—Big elephant.

ଛୋଟ ବାଛୁରୀ (chhōṭa bāchhuri)—Young calf.

ପୁରୁଣା ଜୋତା (puruṇā jōtā)—Old shoe.

ପାଚିଲା ଆମ୍ବ (pāchilā āmba)—Ripe mango.

କଞ୍ଚା ଲେମ୍ବୁ (kañchā lēmbu)—Green lemon.

ତୁମ୍ଭେମାନେ ବହି ପଢ଼
Tumbhēmānē bahi paṛa } You read a book.

ତୁମେ କ'ଣ କର ?
Tumē ka'ṇa kara } What do you do.

ସେ କଥା କହେ
Sē kathā kahē } He (she) speaks.

ସେମାନେ ଗୀତ ଗାଆନ୍ତି
Sēmānē gita gāyānti } They sing.

ରାମ ଘରକୁ ଯାଏ
Rāma gharaku jāyē } Rama goes home.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 4

Conjunct consonants
ସଂଯୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ (Sanjukta-barṇa)

ଯ, ର, ଳ, ବ, ନ and **ମ** join with other consonants as follows:—

ଯ (୍ୟ)	କ୍ୟ	ଖ୍ୟ	ଗ୍ୟ	ଘ୍ୟ	ଚ୍ୟ	...	etc.
y—	kya	khya	gya	ghya	chya		
ର (୍ର)	କ୍ର	ଗ୍ର	ଘ୍ର	ଜ୍ର	ତ୍ର	...	etc.
r—	kra	gra	ghra	jra	tra		
ଳ (୍ଳ)	କ୍ଳ	ଗ୍ଳ	ମ୍ଳ	ପ୍ଳ	ଲ୍ଲ	...	etc.
ḷ—	kḷa	gḷa	mḷa	pḷa	lla		
ବ (୍ୱ)	କ୍ୱ	ଜ୍ୱ	ତ୍ୱ	ଦ୍ୱ	ନ୍ୱ	...	etc.
w—	kwa	jwa	twa	dwa	nwa		
ନ (୍ନ)	ଗ୍ନ	ନ୍ନ	ତ୍ନ	ସ୍ନ	ହ୍ନ	...	etc.
n—	gna	nna	tna	sna	hna		
ମ (୍ମ)	କ୍ମ	ତ୍ମ	ଦ୍ମ	ନ୍ମ	ସ୍ମ	...	etc.
m—	kma	tma	dma	nma	sma		
ରେଫ (ର୍)	ର୍କ	ର୍ଖ	ର୍ଗ	ର୍ଘ	ର୍ଚ	...	etc.
r—	rka	rkha	rga	rgha	rcha		

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Practise :—

ମିଥ୍ୟା (mithyā)	ବାକ୍ୟ (bākya)	ଖାଦ୍ୟ (khādya)
Lie	**Sentence**	**Food**
ଚକ୍ର (chakra)	ଶତ୍ରୁ (śatru)	ଚନ୍ଦ୍ର (chandra)
Wheel	**Enemy**	**Moon**
ପ୍ଳୀହା (pḷihā)	ମ୍ଳାନ (mḷāna)	କ୍ଳେଶ (kḷeśa)
Spleen	**Faded**	**Trouble**
ବିଶ୍ୱ (biśwa)	ଈଶ୍ୱର (iśwara)	ବିଦ୍ୱାନ (bidwāna)
World	**God**	**Learned**
ରତ୍ନ (ratna)	ଭଗ୍ନ (bhagna)	ଯତ୍ନ (jatna)
Jewel	**Broken**	**Care**
ରଶ୍ମି (raśmi)	ଜନ୍ମ (janma)	ପଦ୍ମ (padma)
Ray	**Birth**	**Lotus**
ମୂର୍ଖ (mūrkha)	ଦର୍ଜି (darji)	ପୂର୍ବ (purba)
Foolish	**Tailor**	**East**

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

We now give examples of other combinations

କ+କ=କ୍କ (kka)

ତ+ତ=ତ୍ତ (tta)

ତ+ଥ=ତ୍ଥ (ttha)

କ+ର=କ୍ର (kra)

ତ+ର=ତ୍ର (tra)

ତ+ର+ଉ=ତ୍ରୁ (tru)

ଣ+ଡ=ଣ୍ଡ (ṇḍa)

ହ+ନ=ହ୍ନ (hna)

ହ+ଣ=ହ୍ଣ (hṇa)

ଷ+ଟ=ଷ୍ଟ (ṣṭa)

ସ+କ=ସ୍କ (ska)

ସ+ତ=ସ୍ତ (sta)

ସ+ତ+ଉ=ସ୍ତୁ (stu)

ସ+ଥ=ସ୍ଥ (stha)

ସ+ପ=ସ୍ପ (spa)

ନ+ତ=ନ୍ତ (nta)

ନ+ତ+ଉ=ନ୍ତୁ (ntu)

ପ+ତ=ପ୍ତ (pta)

କ+ତ=କ୍ତ (kta)

ଗ+ଧ=ଗ୍ଧ (gdha)

କ+ଷ=କ୍ଷ (kṣa)

ଙ+କ=ଙ୍କ (ṅka)

ଙ+ଗ=ଙ୍ଗ (ṅga)

ଞ+ଚ=ଞ୍ଚ (ñcha)

ଞ+ଛ=ଞ୍ଛ (ñchha)

ଞ+ଜ=ଞ୍ଜ (ñja)

ଜ+ଞ=ଜ୍ଞ (jña)

ଦ+ଦ=ଦ୍ଦ (dda)

ଦ+ଧ=ଦ୍ଧ (ddha)

ବ+ଦ=ବ୍ଦ (bda)

ବ+ଧ=ବ୍ଧ (bdha)

ଶ+ଚ=ଶ୍ଚ (ścha)

ଶ+ଛ=ଶ୍ଛ (śchha)

ହ+ମ=ହ୍ମ (hma)

ଷ+କ=ଷ୍କ (ṣka)

ଷ+ପ=ଷ୍ପ (ṣpa)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଶୁଷ୍କ କାଷ୍ଠ (śuṣka kāṣṭha)—Dry wood.

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (jwaḷanta druṣṭānta)—Shining example.

ଉଷ୍ଣ ପ୍ରସ୍ରବଣ (uṣhna prasrabaṇa)—Hot spring.

ଜଳପ୍ରପାତ (jaḷaprapāta)—Water-fall.

ବୃଦ୍ଧ ପିତା (bruddha pitā)—Old father.

କୃଷ୍ଣ ସର୍ପ (krushna sarpa)—Black Snake.

ଉଚ୍ଚ ବୃକ୍ଷ (uchcha bruksha)—Tall tree.

ତୁଚ୍ଛ ବ୍ୟାପାର (tuchchha byāpāra)—Trifle matter.

ବିଶ୍ୱାସୀ ଭୃତ୍ୟ (biśwāsī bhrutya)—Faithful servant.

ଜାତୀୟ ଉତ୍ଥାନ (jātīya utthāna)—National rising.

ଅନ୍ଧ ବାଳକ (andha bāḷaka)—Blind boy.

ଚଞ୍ଚଳ ବାଳିକା (chañchaḷa bā[illegible]kā)—Fickle-minded girl.

ଉତ୍ତମ ପ୍ରସ୍ତାବ (uttama prastāba)—Good proposal.

ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତି (duṣṭa prakruti)—Wicked nature.

ଶିଷ୍ଟ ଛାତ୍ର (śiṣṭa chhātra)—Disciplined student.

ନିଷ୍ଫଳ କ୍ରୋଧ (niṣfaḷa krodha)—Impotent anger.

ଶକ୍ତ ଲଠି (śakta lāṭhi)—Hard stick.

ଗୁପ୍ତ ପଥ (gupta patha)—Secret way.

ଉତ୍ତର ଦିଗ (uttara diga)—Northern direction.

ଦକ୍ଷିଣ ବାହୁ (dakshiṇa bāhu)—Right hand.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

READ AND WRIT :—

ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଜଳରେ ଜନ୍ମେ padma phula jaḷarē janmē	Lotus grows (blooms) in water.
ବିଦ୍ୱାନର ସର୍ବତ୍ର ସମ୍ମାନ ହୁଏ bidwānara sarbatra sammāna huē	The learned are honoured everywhere.
ଯେପରି କର୍ମ ସେପରି ଫଳ jēpari karma sēpari faḷa	As you sow, so will you reap.
ମୂର୍ଖ ସହିତ ବୃଥା ତର୍କ କରି ଲାଭ ନାହିଁ mūrkha sahita bruthā tarka kari lāva nāhiñ	It is useless to argue with a fool.
ବୃଥା ତର୍କ କର ନା bruthā tarka kara nā	Do not argue uselessly.
ଆଳସ୍ୟ ସକଳ ଦୋଷର ମୂଳ āḷasya sakaḷa doṣara mūḷa	Idleness is the root of all evils.
ପରର ଦ୍ରବ୍ୟ ନିଅ ନା parara drabya nia nā	Do not take things of others.
ଗ୍ରାମର ଲୋକ ଶ୍ରମଶୀଳ grāmara lōka śramaśiḷa	Village-people are diligent.
ଏକ ଗ୍ଲାସ୍ ଜଳ ଆଣ ēka glās jaḷa āṇa	Bring a glass of water.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

A conjunct is a combination of two or more consonants. When a conjunct is written, the first consonant is written and then pronounced half. The second consonant is pronounced fully. Conjuncts result when two or more consonants have no vowel between them and they are pronounced together. When we say that the first consonant should be pronounced half, it means that the sound of અ (a) is to be eliminated from this consonant.

The consonants are divided into various groups in order to make conjuncts.

The first group is of those consonants which end in a vertical line :

These consonants form conjunct by dropping their vertical line and attaching themselves to the succeeding consonant.

There is another way of making conjuncts of consonants with vertical lines. The first consonant is written in full and then a downward stroke is placed below it which shows that this consonants is to be pronounced only half. We have

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 5

Pronunciation

ଉଚ୍ଚାରଣ (Uchchāraṇa)

Every language has its own peculiarity in pronouncing the letters. It is almost impossible to have mastery over it only with the help of books. So, it is necessary to use one's ears also to have accurate knowledge in pronunciation. The learners should take help of a teacher for this purpose, yet attempts are to be made to make it clear and easy as far as practicable by mere writing.

Vowel (ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ—Swarabarṇa)

ଅ (a) is pronounced like English 'a' in *talk, tall, halt*, etc. Sometimes it is very short, like English 'o' in *hot*, as—ଜଳ (jaḷa) water, ଧନ (dhana) wealth, ରଣ (raṇa) war, etc.

Final 'ଅ' inherent in every consonant is usually pronounced in Oriya, as—ଘର (ghara) house, କଲମ (kalama) pen, ପଥର (pathara) stone, etc.

ଆ (ā) has the long sound of English 'a' as in the words *large, star, charge*, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

For example

ଆମ୍ବ (āmba) mango, ହାତ (hāta) hand, etc. But sometimes 'ଆ' is also pronounced short, as—ପଢ଼ା (paḍhā) reading, କଥା (kathā) speech, etc.

ଇ (i) has the short sound of English 'i' in *pin*, *him*, *if*, etc. as—ଇଟା (iṭā) brick, ମୁନି (muni) sage, ନିୟମ (niyama) law, rule; etc.

ଈ (ī) has the long sound of English 'ee' in *meet*, *feet*, *reel*, etc. as—ବୀର (bīra) hero, କୀଟ (kīṭa) worm, ଦୀପ (dīpa) lamp, etc.

ଉ (u) has the short sound of English 'u' in *put*, *pull*, etc. *e.g.*, ଉଭୟ (ubhaya) both, ମୁଖ (mukha) face, etc.

ଊ (ū) has the long sound of English 'oo' in *moon*, *food*, *good*, etc. *e.g.*, କୂପ (kūpa) well, ରୂପ (rūpa) form, beauty, ଧୂପ (dhūpa) incense, etc.

ଋ (ru) resembles the sound of 'ru' in English words *brute*, *crude*, *cruel* etc. *e.g.*, ଧୃତ (dhruta) caught, ମୃତ (mruta) dead, ଘୃଣା (ghruṇā) hatred, etc.

ଏ (e, ē) is pronounced both long and short and has the sound of English 'e' in *let*, *met*, *pet*, etc. *e.g.*, ବେଶ୍ (bēś) well, କେଶ (kēśa) hair, ତେଲ (ṭēla) oil, ପେଟ (pēṭa) belly, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଐ (oi, ai̯) There is no similar letter in English which pronounces 'ଐ' accurately. It is a diphthong pronounced 'oi', 'ai̯', *e.g.*, ତୈଳ (toiḷa) oil, ଶୈଶବ (śoiśaba) childhood, ଐକ୍ୟ (ai̯kya) unity, etc.

ଓ (o, ō) has the sound of 'o' in *go*, *so*, *low*, etc. *e.g.*, ବୋକା (bōkā) fool, କୋମଳ (kōmaḷa) soft, ଓଜନ (ojana) weight, etc.

ଔ (au̯) is a diphthong and has the mixed sound of ଅ (a) and ଉ (u), as—ନୌକା (nau̯kā) boat, ମୌନୀ (mau̯nī) silent, ସୌଖୀନ (sau̯khīna) luxurious, ଔଷଧ (au̯ṣadha) medicine, etc.

Consonants (ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ—Byañjanabarṇa)

A consonant (ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ) cannot be fully pronounced without the help of a vowel (ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ) । ଅ (a) remains inherent in every consonant in its ordinary form, as—କ (k+a)=କ୍+ଅ, ଖ (kh+a)=ଖ୍+ଅ, ଗ (g+a)=ଗ୍+ଅ, etc.

But when a consonant is without any vowel it takes a *hasanta* (୍) below it and is written as—କ୍, ଖ୍, ଗ୍, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

କ (ka) has the sound of English 'c' in *call, caution, committee*, etc. as—କଲମ (kalama) pen, କବିତା (kabitā) poem, ସକଳ (sakaḷa) all, etc.

ଖ (kha) has the mixed sound of English 'k and h' uttered all at once, as—ଖଳ (khaḷa) wicked, ଖେଳା (kheḷā) play, etc.

ଗ (ga) has the sound of 'g' in *God, go, give*, etc; as—ଗଳା (gaḷā) throat, ଗୁଣ (guṇa) quality, ଗଗନ (gagana) sky, etc.

ଘ (gha) has the mixed sound of English 'g and h' uttered all at once, as—ଘର (ghara) house, ଘୋଡ଼ା (ghoṛā) horse, etc.

ଙ (oongah, ṅ) has the nasal sound of English 'ng' in *long, song, wrong*, etc.

No word in Oriya begins with this letter (ଙ), it is always used in the middle or end of a word, as—ଲଙ୍ଘନ (laṅghana) violation, etc.

ଚ (cha) has the sound of 'ch' in English *chalk, chap* and *charm*, etc. as—ଚାରି (chāri) four, ଚଶମା (chaśamā) spectacles, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଛ (chha) has the mixed sound of 'ch and h' uttered all at once, as—ଛତା (chhatā) umbrella, ଛାୟା (chhāyā) shadow, ଛୁଟି (chhuṭi) leave, etc.

ଜ (ja) has the sound of 'j' in *joy*, *judge*, etc. as—ଜଳ (jaḷa) water, ଜୟ (jaya) victory, ଜାହାଜ (jāhāja) ship, etc.

ଝ (jha) has the mixed sound of 'j and h' uttered all at once, as—ଝଡ଼ (jhaṛa) storm, ଝାଡ଼ୁ (jhāṛu) broom, etc.

ଞ (ing-ah, ñ) has the mixed nasal sound of ଇ and ଅଁ। It occurs only with ଚ, ଛ, ଜ and ଝ, and is pronounced like a simple 'n' as in *punch*, *lunch*, etc. Its independent occurrence in the language is almost rare; as—ଚଞ୍ଚଳ (chañchaḷa) unsteady, ଯାଚଞ୍ଚା (jāchañyā) solicitation, ପ୍ରତିଜ୍ଞା (pratijñā) promise, etc.

ଟ (ṭa) sounds like 't' in *tall*, *toy*, *tea*, *tear*, etc. as—ଟଙ୍କା (ṭankā) rupee, ଖଟା (khaṭā) sour, କଟା (kaṭā) to cut, etc.

ଠ (ṭha) has no similar sound in English; as—ଠକ (ṭhaka) cheat, ଠାକୁର (ṭhākura) idol, ଠିକଣା (ṭhikaṇā) address, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଡ (ḍa) is pronounced like 'd' in *dog, doll* and *deed*, etc. as—ଡାକ (ḍāka) call, ଡକାୟତ (ḍakāyata) dacoit, ଡିମ୍ବ (ḍimba) egg, etc.

ଢ (ḍha) has the mixed sound of 'ḍ and h' uttered all at once, as—ଢାଲ (ḍhāla) shield, ଢେଉ (ḍhēu) wave, ଢୋଲ (ḍhola) drum, etc.

ଣ (ṇa) properly it is an 'n' sound made in the same way as 'ṭ' and 'ḍ' above, by curling up the tip of the tongue, as—ଅଣୁ (aṇu) atom, ଗୁଣ (guṇa) quality, ଲବଣ (labaṇa) salt, etc.

ତ (ta) has no similar sound in English. It somewhat resembles the scotch sound of 't' *e.g.*, ତାଲା (tālā) lock, ତାରା (tārā) star, ତାମ୍ବୁଳ (tāmbuḷa) betel, etc.

ଥ (tha) has the mixed sound of 't and h' uttered all at once, as in English *thorn, thin, thought*, etc. *e.g.*, ଥାଳି (thāḷi) plate, ଥଳିଆ (thaḷiyā) bag, ଥଣ୍ଟ (thaṇṭa) beak, etc.

ଦ (da) has the sound of 'th' in *the, that, then*, etc. *e.g.*, ଦେଶ (dēśa) country, ଦିନ (dina) day, ଦାନ (dāna) gift, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଧ (dha) has on similar English sound. It should be pronounced like 'd and h' uttered all at once; *e.g.*, ଧନ (dhana) wealth, ଧାନ (dhāna) paddy, ଧନୀ (dhanī) rich, etc.

ନ (na) sounds like English 'n' in the words *not*, *narrow*, *nothing*, etc. as—ନଖ (nakha) nail, ନଦୀ (nadī) river, ନୂତନ (nūtana) new, etc.

ପ (pa) is like English 'p' in *paw*, *pen*, *pot*, etc. as—ପଥ (patha) path, ପତାକା (patākā) flag, ପଣସ (paṇasa) jack-fruit, etc.

ଫ (pha) has the sound of 'f' in *fog*, *fall*, *food*, etc. as—ଫଳ (faḷa) fruit, ଫୁଲ (fula) flower, ଫସଲ (fasala) crop, etc.

ବ (ba) sounds like English 'b' in *ball*, *box*, *boon*, etc. as—ବକ (baka) crane, ବନ (bana) forest, ବାଛୁରୀ (bāchurī) calf, etc.

ଭ (bha) has the mixed sound of 'b and h' coming all at once; as—ଭଲ (bhala) good, ଭାଷା (bhāṣā) language, ଭୂମି (bhūmi) land, etc.

ମ (ma) sounds like English 'm' in *may*, *me*, *mean*, etc. as—ମନ (mana) mind, ମତ (mata) opinion, ମା (mā) mother, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଯ (ya, ja) generally sounds like English 'j' in *joy*, *james*, *john*, etc., and as such has no difference with ଜ; as—ଯିବା (jibā) to go, ଯୁବକ (jubaka) young man, ଯୌବନ (jaubana) youth, etc.

ର (ra) generally sounds like English 'r' in *raw*, *road*, *rat*, etc. as—ରାସ୍ତା (rāstā) road, ରାତି (rāti) night, ରସ (rasa) juice, etc.

ଳ (ḷa) has no pronunciation equivalent in English. In Oriya also it is not used in the beginning of a word. It is either used in the middle or end of a word as—ବଳ (baḷa) strength, କଳ (kaḷa) machine, ଫଳ (phaḷa) fruit, etc.

ବ (ba, wa). It is commonly pronounced in Oriya as 'b' in English, but in conjuncts, it is used as (୍ବ) and pronounced like 'w', as—ଦ୍ୱାର (dwāra) door, ସ୍ୱର (swara) sound, etc.

ଶ (śa) has the sound of 'sh' in English *shop*, *ship*, *short*, etc., and is called tālabya-sha (palatal sha), because it is uttered with the help of the palate; *e.g.*, ଶାପ (śāpa) curse, ଶରୀର (śarīra) body, ଶିଶୁ (śiśu) child, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଷ (ṣa) The original cerebral pronunciation of 'ଷ' with the tip of the tongue curled up is not maintained in Oriya. It is in name murdhanya sha (or cerebral sha), but is pronounced like 'ଶ' (ś) as—ଷୋଡ଼ଶ (ṣoṛaśa, śoṛaśa) sixteenth, ଷୋଳ (ṣoḷa, śoḷa) sixteen, ଶେଷ (śeṣa, śeśa) end, etc.

ସ (sa) has the sound of hissing 's' in English *son*, *sing*, *sun*, etc. as—ସଖା (sakhā) companion, ସାଧୁ (sādhu) saint, ସୂତା (sūtā) thread, etc.

In Oriya all the three letters ଶ, ଷ, ସ, are often pronounced alike, like English 's' in *son*, *sun*, *sand*, etc.

ହ (ha) sounds like 'h' in English *hot*, *hall*, *hawk*, etc. as—ହାତ (hāta) hand, ହସ (hasa) laughter, ହିସାବ (hisāba) account, etc.

ଂ (anuswāra, ṁ) resembles the sound of 'ng' in English *song*, *long*, *wrong*, etc. as—ଅଂଶ (aṁśa) part, ବଂଶ (baṁśa) race, ନୃଶଂସ (nruśaṁsa) cruel, etc.

ଃ (bisarga, ḥ) it is like a final breathing 'h' as—ପୁନଃ (punaḥ) again, ଯଶଃ (jashaḥ) fame, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

In Oriya the consonant in the middle of a word is doubled as it is pronounced when preceded by the bisarga (ଃ); as—ଦୁଃଖ (dukkha) sorrow, ଦୁଃସାହସ (dussāhasa) rashness, ପୁନଃପୁନଃ (punap-punaḥ) repeatedly, etc.

ଁ (chandra-bindu) gives a nasal sound to the letter at the top of which it is put; *e.g.*, ଚାଁଦ (chāñda) the moon, ପାଁଚ (pāñcha) five, etc.

ଡ଼ (ṛa) is pronounced like ଡ (ḍ) but instead of striking the tongue at the palate and making the sound there it lets the tongue come forward and strike the teeth-ridge with the underside; as—ବଡ଼ (baṛa) big, ଘୋଡ଼ା (ghōṛā) horse, etc.

ଢ଼ (ṛha) is the aspirated form of ଡ, as—ଦୃଢ଼ (druṛha) unbending, ମୂଢ଼ (mūṛha) dull, ପ୍ରଗାଢ଼ (pragāṛha) deep, vast, etc.

ୟ (ya) is pronounced like the English 'y' in *yoke*, *young*, etc. as—ଭୟ (bhaya) fear, ଜୟ (jaya) victory, ଭୟାନକ (bhayānaka) fearful, etc.

ଲ (la) sounds like English 'l' as in *love*, *long*, *lot*, etc. as—ଲତା (latā) creeper, ଲୁହା (luhā) iron, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

More light on Pronunciation

Transliteration of Oriya letters and words and their pronunciation

Vowels

ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ (Swarabarṇa)

Oriya Letter	Transliteration (Phonetic Symbol)	Pronunciation
ଅ	a	ଜଳ, ଫଳ, ଅତି, ଅନୁମତି
ଆ	ā	ମା, ବାପା, ଭୂଇ
ଇ	i	ଇଠା, ଦଧି
ଈ	ī	ଈର୍ଷା, ଈଶ୍ୱର, ନଦୀ
ଉ	u	ତରୁ, ମଧୁ, ମରୁ
ଊ	ū	ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ, ଊଷର, କୂପ
ଋ	ru	ଋଣ, ଋଷି, ଋତୁ
ଏ	e, ē	ଦେଶ, ମେଷ, ଶେଷ
ଐ	ai, oi	ତୈଳ, ଶୈଳ, ଶୈଶବ
ଓ	o, ō	ଘୋଡ଼ା, ଶୋଗା, ବୋଦା
ଔ	au, ou	ଔଷଧ, ନୌକା

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Consonant

ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ (Byañjanabarṇa)

Oriya Letter	Transliteration (Phonetic Symbol)	Pronunciation
କ	ka	କଲମ, ସକଳ
ଖ	kha	ଖଇ, ଖାତା, ଖୁବ୍
ଗ	ga	ଗଧ, ଗଳା, ଗୋରୁ
ଘ	gha	ଘର, ଘୋଡ଼ା
ଙ	ṅa	ଶଙ୍ଖ, ବେଙ୍ଗ
ଚ	cha	ବଚନ, ଚତା
ଛ	chha	ଛବି, ଛୁଆ
ଜ	ja	ଜଳ, ଜୀବନ
ଝ	jha	ଝଡ଼, ଝଞ୍ଜା
ଞ	ña	ଯାଚଞ୍ଚା
ଟ	ṭa	ଟାଉଟର, ଟୋପି
ଠ	ṭha	ଠାକୁର, ଠିକ୍
ଡ	ḍa	ଡମ୍ବ, ଡେଣା
ଢ	ḍha	ଢେଉ, ଢୋଲ
ଣ	ṇa	ରଣ, ଅଣୁ, ପ୍ରାଣ
ତ	ta	ତପନ, ତାପ
ଥ	tha	ଥାଳି

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Oriya Letter	Transliteration (Phonetic Symbol)	Pronunciation
ଦ	da	ଦସ୍ୟୁ, ଦାନ, ଦେଶ
ଧ	dha	ଧନ, ଧାନ, ଧାତୁ
ନ	na	ନାମ, ନଦୀ, ନୀଳ
ପ	pa	ପକ୍ଷୀ, ପାଠ, ପିତା
ଫ	pha	ଫଳ, ଫୁଲ, ଫସଲ
ବ	ba	ବନ୍ଧୁ, ବଣ, ବୋକା
ଭ	bha	ଭାଷା, ଭୂମି, ଭୋର
ମ	ma	ମନ, ମଥା, ମନୁଷ୍ୟ
ଯ	ja	ଯଦ୍ଧ. ଯମଜ
ର	ra	ରସ, ରବ, ରୂପା
ଳ	ḷa	କଳଙ୍କ, ସକଳ
ବ	ba, wa	ଦ୍ୱାର, ଦ୍ୱାଦଶ
ଶ	śa	ଶଶା, ଶଶୀ, ଶରୀର
ଷ	ṣa	ବୃଷ, ଶେଷ, ଷୋଡ଼ଶ
ସ	sa	ସବୁ, ସାଧୁ, ସନ୍ତୋଷ
ହ	ha	ହସ, ହାତ, ହେତୁ
ଂ	ṁ	ଅଂଶ, ବଂଶ, ମାଂସ
ଃ	ḥ	ଦୁଃଖ, ପୁନଃପୁନଃ
ଁ	ñ	ଚାଁଦ, ଚଉଁରୀ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Oriya Letter	Transliteration (Phonetic Symbol)	Pronunciation
ଡ଼	ṛa	ବଡ଼, ବାଡ଼, ଖୋଡ଼ା
ଢ଼	ṛha	ଆଷାଢ଼, ଦୃଢ଼, ମୂଢ଼
ୟ	ya	ଭୟ, ବାୟୁ
ଳ	la	ଲବ, ଲବଣ, ଲଭ

Sentence Building

ତୁମ୍ଭର ନାମ କି ? tumbhara nāma ki	What is your name ?
ମୋର ନାମ ଗୋପାଳ mōra nāma Gopāḷa	My name is Gopal.
ତୁମ୍ଭ ବାପାଙ୍କ ନାମ କି ? tumbha bāpāṅka nāma ki	What is your father's name ?
ତାଙ୍କର ନାମ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ tāṅkaṛa nāma Sri Gaṇeśa Chandra Dāsa	His name is Sri Ganesha Chandra Das.
କୃଷ୍ଣ ଓ ଗୋବିନ୍ଦ କେଉଁଠାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ? krushna o govinda kēuñṭhāku jāichhanti	Where have Krishna and Govinda gone ?
ସେମାନେ ନରୋତ୍ତମପୁର ଯାଇଛନ୍ତି sēmānē narottamapura jāichhanti	They have gone to Narottampur.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ସେଠାରେ କିଏ କିଏ ବସିଅଛନ୍ତି ? sēṭhārē kiyē kiyē basiachhanti	Who are sitting there ?
ସେଠାରେ ସୀତା ଓ ସାବିତ୍ରୀ ବସିଅଛନ୍ତି sēṭhārē sītā o sābitri basiachhanti	Sita and sabitri are sitting there.
ତୁମ୍ଭେ କାହା ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଅଛ ? tumbhē kāhā sāṅgarē āsiachha	With whom have you come ?
ମୁଁ ମୋର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଅଛି mū mōra bandhuṅka sāṅgarē āsiachhi	I have come with my friend.

ସୁନୀଳ ପୟୋଧି ତୋରେ ଅନନ୍ତ-ଅମୃତ,
ତୋ ବୁକୁରେ ସେହି ସୁଧା ସାଗର ସରିତ,
ତୋ ସ୍ନେହ ଜନନୀ ହୃଦେ ଦିବ୍ୟେ ପ୍ରକଟିତ,
ତୋ ନିର୍ଦ୍ଦେଶେ ଜୀବ-ଧର୍ମ ସଦା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ।

—ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ରଥ

Sunīḷa payodhi tōrē ananta-amruta,
Tō bukurē sehi sudhā sāgara sarita,
Tō sneha jananī hrudē dibyē prakaṭita,
Tō nirdēśē jība-dharma sadā niyantrita.

—*Sri Radhanatha Ratha*

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

English meaning:—

Deep blue sea, your heart is full of endless sweetness, your affection is manifested in the mother's heart, and the rule of life is always guided according to your direction.

Read and Practise:—

The first portion of the Indian National anthem composed by Sri Rabindranath Tagore.

ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧିନାୟକ ଜୟ ହେ, ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା
ପଞ୍ଜାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଜୁରାଟ-ମରାଠା, ଦ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍କଳ-ବଙ୍ଗ
ବିନ୍ଧ୍ୟ-ହିମାଚଳ ଯମୁନା-ଗଙ୍ଗା, ଉଚ୍ଛଳ-ଜଳଧି-ତରଙ୍ଗ ।
ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ   ତବ ଶୁଭ ଆଶୀଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ ଗାଥା ।
ଜନ-ଗଣ-ମଙ୍ଗଳ-ଦାୟକ ଜୟ ହେ, ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା ।
ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ॥
ଅହରହ ତବ ଆହ୍ୱାନ ପ୍ରଚୃରିତ, ଶୁଣି ତବ ଉଦାର ବାଣୀ
ହିନ୍ଦୁ-ବୌଦ୍ଧ-ଶିଖ-ଜୈନ-ପାରସିକ-ମୁସଲମାନ-ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନୀ
ପୂରବ-ପଶ୍ଚିମ ଆସେ   ତବ ସିଂହାସନ-ପାଶେ
ପ୍ରେମ-ହାର ହୟ ଗାଁଥା ।
ଜନ-ଗଣ-ଐକ୍ୟ ବିଧାୟକ ଜୟ ହେ ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା,
ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ॥

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Indian National anthem

Transliteration

Jana-gaṇa-mana-adhināyaka jaya hē,

Bhārata-bhāgya-vidhātā,

Panjāba-Sindhu-Gujarāṭa-Marāṭhā Drāviḍa Utkaḷa Vaṅga

Vindha Himāchaḷa Yamunā Gaṅgā,

uchchhaḷa jaḷadhi taranga.

Tava śubha nāmē Jāgē, tava śubha āśiṣa māgē

gāhē tava jaya gāthā.

Jana-gaṇa-maṅgaḷa-dāyaka, jaya hē,

Bhārata-bhāgya-vidhātā

Jaya hē, jaya hē, jaya hē, jaya jaya jaya jaya hē.

Aharaha tava āhvāna prachārita, śuni tava udāra vāṇī

Hindu-Bauddha-Sikha-Jaina-Pārasika

Musalmāna Khristāṇī

Pūrava-paśchima āsē tava siṁhāsana-pāśē,

Prēma-hāra haya gāṅthā.

Jana-gaṇa-aikya-vidhāyaka, jaya hē

Bhārata bhāgya vidhātā.

Jaya hē, jaya hē, jaya hē, jaya jaya jaya jaya hē.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

English Translation by the Poet, Sri Rabindranath Tagore.

Thou art the ruler of the minds of all people,

Thou Dispenser of India's destiny.

Thy name rouses the hearts of the Punjab, Sind, Gujarat and Maratha, of Dravida, Orissa and Bengal

It echoes in the hills of the Vindhyas and Himalayas, mingles in the music of Jamuna and Ganga, and is chanted by the waves of the Indian sea.

They pray for thy blessing and sing thy praise,

Thou Dispenser of India's destiny,

Victory, victory, victory to thee.

Day and night, thy voice goes out from land to land,

calling Hindus, Buddhists, Sikhs and Jains round thy throne

and Parsees, Musalmans and Christians.

Offerings are brought to thy shrine by the East and the West

to be woven in a garland of love.

Thou bringest the hearts of all people into the harmony of one life,

Thou Dispenser of India's destiny,

Victory, victory, victory to thee.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 6

Entrance into the language

ମୁଁ (muñ)—I

ତୁ (tu)—thou } ତୁମ୍ଭେମାନେ (tumbhēmānē)—you

ତୁମେ (tumē)—you }

ସେ (sē)—he

ଆପଣ (āpaṇa)—you

ବାଳିକା (bāḷikā)—girl

କନ୍ୟା (kanyā)—daughter

ଆମ୍ଭେମାନେ (āmbhēmānē)—We

ସେମାନେ (sēmānē)—they

ଆପଣମାନେ (āpaṇamānē)—you

ବାଳକ (bāḷaka)—boy

ପୁତ୍ର (putra)—son

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଅଠ (tumbhēmānē aṭa)—You are.

ତୁ ଅଠୁ (tu aṭu)—You are.

ତୁମେ ଅଠ (tumē aṭa)—You are.

ମୁଁ ଅଠେ (muñ aṭē)—I am.

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଠୁ (āmbhēmānē aṭu)—We are.

ତୁ ଅଠୁ (tu aṭu)—Thou art.

ମୁଁ କରେ (muñ karē)—I do.

ଆମ୍ଭେମାନେ କରୁ (āmbhēmānē karu)—We do.

ସେ ଅଠେ (sē aṭē)—He or she is.

ସେ ଅଠନ୍ତି (sē aṭanti)—He is. (respectful)

ସେମାନେ ଅଠନ୍ତି (sēmānē aṭanti)—They are. („)

ଆପଣ ଅଠନ୍ତି (āpaṇa aṭanti)—You are. („)

ଆପଣମାନେ ଅଠନ୍ତି (āpaṇamānē aṭanti)—You are. („)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ରାମ କରେ (Rāma karē)—Ram does.

ସୀତା କରେ (Sītā karē)—Sita does

ସେମାନେ କରନ୍ତି (sēmānē karanti)—They do.

ଆପଣ କରନ୍ତି (āpaṇa karanti)—You do.

ତୁ କରୁ (tu karu)—Thou doest.

ତୁମ୍ଭେମାନେ କର (tumbhēmānē kara)—You do.

ସେ କରେ (sē karē)—He does.

ଏହି (ēhi) this, ସେହି (sēhi) that, ଏଇଗୁଡ଼ିକ (ēiguḍika) these, ଯେଗୁଡ଼ିକ (jēguḍika) those, ସେହିଗୁଡ଼ିକ (sēhiguḍika) those.

ଏଠାରେ (ēṭhārē)—Here, ସେଠାରେ (sēṭhārē)—There, ଯେଉଁଠାରେ (jēuñṭhārē)—Where, କେଉଁଠାରେ (kēuñṭhārē)—Where.

ଏଇ ପାଇଁ (ēi pāiñ) for this, ସେ ପାଇଁ (sē pāiñ) for that, ଯେ ପାଇଁ (jē pāiñ) for which, କି ପାଇଁ (ki pāiñ) for what, ସେ ପାଇଁ (sē pāiñ) for that.

କିନ୍ତୁ (kintu) but	ଯଦି (jadi) if
ବରଂ (barang) rather	ପରନ୍ତୁ (parantu) besides
ତଥାପି (tathāpi) even so	ତେବେ (tēbē) yet
ବା (bā) or	ଅଥବା (athabā) or
ଓ (o) and	ଏବଂ (ēbong) and
ନା (nā) no	ହଁ (hañ) yes

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଯେତେବେଳେ (jētēbēḷē) when

କେତେବେଳେ (kētēbēḷē) when

କେତେ (kētē) how much

ତେତେ (tētē) so much

ସେତେବେଳେ (sētēbēḷē) then

ଏତେବେଳେ (ētēbēḷē) now

ଯେତେ (jētē) as much

ଏତେ (ētē) this much

କାହିଁକି (kāhiñki) why

ଯେହେତୁ (jēhētu) because

କାରଣ (kāraṇa) because

ଯେପରି (jēpari) as if

ଭିତର (bhitara) in

ବାହାର (bāhāra) out

ଉପର (upara) up

ନୀଚ (nīcha) down

ଛୋଟ (chhoṭa) small

ବଡ଼ (baṛa) big

ବେଶି (bēśi) more

କମ୍ (kam) less

Name of the seasons

ଗ୍ରୀଷ୍ମ	(griṣma)	summer, covering the months of	ବୈଶାଖ & ଜ୍ୟେଷ୍ଠ
ବର୍ଷା	(barṣā)	rainy-season ,, ,,	ଆଷାଢ଼ & ଶ୍ରାବଣ
ଶରତ	(śarata)	autumn ,, ,,	ଭାଦ୍ର & ଆଶ୍ୱିନ
ହେମନ୍ତ	(hēmanta)	dewy-season ,, ,,	କାର୍ତ୍ତିକ & ମାର୍ଗଶୀର
ଶୀତ	(śīta)	winter ,, ,,	ପୌଷ & ମାଘ
ବସନ୍ତ	(basanta)	spring ,, ,,	ଫାଲ୍ଗୁନ & ଚୈତ୍ର

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ବର୍ଷ (barṣa) year

ମାସ (māsa) month

ପକ୍ଷ (pakkha) fortnight

ସପ୍ତାହ (saptāha) week

ଦିନ (dina) day

ଘଣ୍ଟା (ghanṭā) hour

ମିନିଟ୍ (miniṭ) minute

ସେକେଣ୍ଡ (sēkēnd) second

Name of the days

ସୋମବାର	(sōma-bāra)	Monday
ମଙ୍ଗଳବାର	(maṅgaḷa-bāra)	Tuesday
ବୁଧବାର	(budha-bāra)	Wednesday
ଗୁରୁବାର	(guru-bāra)	Thursday
ଶୁକ୍ରବାର	(śukra-bāra)	Friday
ଶନିବାର	(śani-bāra)	Saturday
ରବିବାର	(rabi-bāra)	Sunday

Name of the Months

ବୈଶାଖ (Baiśākha)

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ (Jyaiṣṭha)

ଆଷାଢ଼ (Āṣāṛha)

ଶ୍ରାବଣ (Shrābaṇa)

ଭାଦ୍ର (Bhādra)

ଆଶ୍ୱିନ (Āświna)

କାର୍ତ୍ତିକ (Kārtika)

ମାର୍ଗଶିର (Mārgaśīra)

ପୌଷ (Pauṣa)

ମାଘ (Māgha)

ଫାଲ୍ଗୁନ (Fālguna)

ଚୈତ୍ର (Chaitra)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Name of the directions

ପୂର୍ବ (pūrba) East

ପଶ୍ଚିମ (paśchima) West

ଉତ୍ତର (uttara) North

ଦକ୍ଷିଣ (dakskiṇa) South

ଡାହାଣ (ḍāhāṇa) Right

ବାମ (bāma) Left

REVISION

ସେମାନେ କେତେବେଳେ ଆସିବେ ?—When will they come ?

ତୁମ୍ଭେମାନେ କେତେବେଳେ ଯିବ ?—When will you go ?

ଆମ୍ଭେମାନେ ଶନିବାର ଦିନ ଯିବୁ—We shall go on Saturday.

ସେମାନେ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଆସିବେ—They will come on Friday.

ରାମ ଗୋଟିଏ ଅତି ଭଲ ପିଲା—Rama is a very good boy.

ମାଳତୀ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରୀ ବାଳିକା ଅଟେ—Malati is a beautiful girl.

ତୁମ୍ଭେମାନେ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଅଛ ?—Where are you going ?

ଆମ୍ଭେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାରକୁ ଯାଉଅଛୁ ?—We are now going out.

Exercise

Translate into Oriya :—

I, he, they, boy, girl, here, there, north, south, hour, month, now, when, in, out, if, rather, this, that.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 7

Cardinal Numerals

ଗଣନା (Gaṇanā)

୧ ଏକ (ēka) 1
୨ ଦୁଇ (dui) 2
୩ ତିନି (tini) 3
୪ ଚାରି (chāri) 4
୫ ପାଞ୍ଚ (pāñcha) 5
୬ ଛଅ (chha-a) 6
୭ ସାତ (sāta) 7
୮ ଆଠ (āṭha) 8
୯ ନଅ (na-a) 9
୧୦ ଦଶ (daśa) 10
୧୧ ଏଗାର (ēgāra) 11
୧୨ ବାର (bāra) 12
୧୩ ତେର (tēra) 13
୧୪ ଚଉଦ (chauda) 14
୧୫ ପନ୍ଦର (pandara) 15
୧୬ ଷୋଳ (ṣōḷa) 16
୧୭ ସତର (satara) 17
୧୮ ଅଠର (aṭhara) 18
୧୯ ଊଣାଇଶ (ūṇāiśa) 19
୨୦ କୋଡ଼ିଏ (kōṛiē) 20
୨୧ ଏକୋଇଶ (ēkōiśa) 21
୨୨ ବାଇଶ (bāiśa) 22
୨୩ ତେଇଶ (tēiśa) 23
୨୪ ଚବିଶ (chabiśa) 24
୨୫ ପଚିଶ (pachiśa) 25
୨୬ ଛବିଶ (chhabiśa) 26
୨୭ ସତାଇଶ (satāiśa) 27
୨୮ ଅଠାଇଶ (aṭhāiśa) 28
୨୯ ଊଣତିରିଶ (ūṇatiriśa) 29
୩୦ ତିରିଶ (tiriśa) 30
୩୧ ଏକତିରିଶ (ēkatiriśa) 31
୩୨ ବତ୍ରିଶ (batriśa) 32
୩୩ ତେତିଶ (tetiśa) 33
୩୪ ଚଉତିରିଶ (chautiriśa) 34
୩୫ ପଇଁତିରିଶ (paiñtiriśa) 35
୩୬ ଛତିଶ (chhatiśa) 36
୩୭ ସଇଁତିରିଶ (śaiñtiriśa) 37
୩୮ ଅଠତିରିଶ (aṭhatiriśa) 38
୩୯ ଅଣଚାଳିଶ (aṇachāḷiśa) 39
୪୦ ଚାଳିଶ (chāḷiśa) 40

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

୪୧ ଏକଚାଳିଶ (ekachāḷiśa) 41
୪୨ ବୟାଳିଶ (bayāḷiśa) 42
୪୩ ତେୟାଳିଶ (tēyāḷiśa) 43
୪୪ ଚଉରାଳିଶ (chaurāḷiśa) 44
୪୫ ପଇଁଚାଳିଶ (paiñchāḷiśa) 45
୪୬ ଛୟାଳିଶ (chhayāḷiśa) 46
୪୭ ଷଟଚାଳିଶ (ṣaṭchāḷiśa) 47
୪୮ ଅଡ଼ଚାଳିଶ (aṛachāḷiśa) 48
୪୯ ଊନପଚାଶ (ūnapachāśa) 49
୫୦ ପଚାଶ (pachāśa) 50
୫୧ ଏକାବନ (ēkābana) 51
୫୨ ବାଉନ (bāuna) 52
୫୩ ତେପନ (tēpana) 53
୫୪ ଚଉବନ (chaubana) 54
୫୫ ପଞ୍ଚାବନ (pañchābana) 55
୫୬ ଛପନ (chhapana) 56
୫୭ ସତାବନ (satābana) 57
୫୮ ଅଠାବନ (aṭhābana) 58
୫୯ ଅଣଷାଠି (aṇaṣāṭhi) 59
୬୦ ଷାଠିଏ (ṣāṭhiē) 60
୬୧ ଏକଷଠି (ēkaṣaṭhi) 61
୬୨ ବାଷଠି (bāṣaṭhi) 62
୬୩ ତେଷଠି (tēṣaṭhi) 63
୬୪ ଚଉଷଠି (chauṣaṭhi) 64
୬୫ ପଞ୍ଚଷଠି (pañchaṣaṭhi) 65
୬୬ ଛଷଠି (chhaṣaṭhi) 66
୬୭ ଶତଷଠି (śataṣaṭhi) 67
୬୮ ଅଡ଼ଷଠି (aṛaṣaṭhi) 68
୬୯ ଊନସ୍ତୁରି (ūnasaturī) 69
୭୦ ସତୁରି (saturi) 70
୭୧ ଏକସ୍ତରି (ēkastarī) 71
୭୨ ବାସ୍ତରି (bāstarī) 72
୭୩ ତେସ୍ତରି (tēstarī) 73
୭୪ ଚଉସ୍ତରି (chaustarī) 74
୭୫ ପଚସ୍ତରି (pachastarī) 75
୭୬ ଛ'ସ୍ତରି (chha'starī) 76
୭୭ ସତସ୍ତରି (satastarī) 77
୭୮ ଅଠସ୍ତରି (aṭhastarī) 78
୭୯ ଅଣାଅଶୀ (aṇāaśī) 79
୮୦ ଅଶୀ (aśī) 80
୮୧ ଏକାଅଶୀ (ēkā-aśī) 81
୮୨ ବୟାଅଶୀ (bayā-aśī) 82
୮୩ ତେୟାଅଶୀ (tēyā-aśī) 83
୮୪ ଚୌରାଅଶୀ (chaurā-aśī) 84
୮୫ ପଞ୍ଚାଅଶୀ (pañchā-aśī) 85
୮୬ ଛୟାଅଶୀ (chhayā-aśī) 86
୮୭ ସତାଅଶୀ (satā-aśī) 87
୮୮ ଅଠାଅଶୀ (aṭhā-aśī) 88
୮୯ ଅଣାନବେ (aṇānabē) 89
୯୦ ନବେ (nabē) 90
୯୧ ଏକାନବେ (ēkānabē) 91
୯୨ ବୟାନବେ (bayānabē) 92
୯୩ ତେୟାନବେ (tēyānabē) 93
୯୪ ଚୌରାନବେ (chaurānabē) 94

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

୯୫ ପଞ୍ଚାନବେ (pañchanabē) 95
୯୬ ଛୟାନବେ (chhayānabē) 96
୯୭ ସତାନବେ (satānabē) 97
୯୮ ଅଠାନବେ (aṭhānabē) 98
୯୯ ଅନେଶତ (anēśata) 99
୧୦୦ ଏକଶତ (ēkaśata) 100

୨୦୦ ଦୁଇଶତ (duiśata) 200
୩୦୦ ତିନିଶତ (tiniśata) 300
୪୦୦ ଚାରିଶତ (chāriśata) 400
୫୦୦ ପାଞ୍ଚଶତ (pāñchaśata) 500
୬୦୦ ଛ'ଶତ (chha'śata) 600

୧୦୦୦ ହଜାର, ଦଶ ଶତ (hazār, daśa śata) 1000
୧୦୦୦୦ ଦଶ ହଜାର (daśa hazāra) 10000
୧୦୦୦୦୦ ଏକ ଲକ୍ଷ (ēka lakkha) 100000
୧୦୦୦୦୦୦୦ କୋଟି (kōṭi) 10000000

ପ୍ରଥମ (prathama) first
ଦ୍ୱିତୀୟ (dwitīya) second
ତୃତୀୟ (trutīya) third
ଚତୁର୍ଥ (chaturtha) fourth
ପଞ୍ଚମ (pañchama) fifth
ଷଷ୍ଠ (ṣaṣṭha) sixth
ସପ୍ତମ (saptama) seventh
ଅଷ୍ଟମ (aṣṭama) eighth
ନବମ (nabama) ninth
ଦଶମ (daśama) tenth

ଏକାଦଶ (ēkādaśa) eleventh
ଦ୍ୱାଦଶ (dwādaśa) twelfth
ତ୍ରୟୋଦଶ (trayōdaśa) thirteenth
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ (chaturdaśa) fourteenth
ପଞ୍ଚଦଶ (pañchadaśa) fifteenth
ଷୋଡ଼ଶ (ṣōṛaśa) sixteenth
ସପ୍ତଦଶ (saptadaśa) seventeenth
ଅଷ୍ଟାଦଶ (aṣṭādaśa) eighteenth
ଊନବିଂଶ (ūnabiṁśa) nineteenth
ବିଂଶ (biṁśa) twentieth

Exercises

Translate into Oriya :—

5, 6, 9, 11, 18, 29, 37, 39, 45, 88, 99.

3rd, 5th, 6th, 9th, 12th, 19th, 20th.

Thirteen, nineteen, thirty-five, seventy-nine, eighty-five.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 8

Grammar

Noun Pronouns Adjective & Articles

Noun

(ବିଶେଷ୍ୟ—Bisēṣya)

There are five kinds of noun (ବିଶେଷ୍ୟ) in Oriya.

(a) Proper noun (ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ), such as—ରାମ (Rāma), ଶ୍ୟାମ (Syāma), ରାଧା (Rādhā), କଲିକତା (Kalikatā), କାଶୀ (Kāshī), ହିମାଳୟ (Himāḷaya), etc.

(b) Common noun (ଜାତିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ), such as—ମନୁଷ୍ୟ (man), ଗୋରୁ (cow), ବାନର (monkey), ଗ୍ରାମ (village), ସହର (city), etc.

(c) Material noun (ବସ୍ତୁବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ), such as—ଜଳ (water), ମାଟି (earth), ତେଲ (oil), ଗୁଡ଼ (molasses), ଦୁଗ୍ଧ (milk), ଘୃତ (ghee), etc.

(d) Collective noun (ସମଷ୍ଟିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ), such as—ଦଳ (band), ଶ୍ରେଣୀ (class), ମେଳା (fair), etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(e) Abstract noun (ଭାବବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ), such as—ଦୟା (kindness), ସରଳତା (simplicity), ଦାରିଦ୍ର୍ୟ (poverty), କାର୍ପଣ୍ୟ (miserliness), ମିତ୍ରତା (friendship), etc.

Abstract nouns are formed in three different ways :—

(a) From Common nouns, as—ବାଳକ (boy)—ବାଳକତ୍ୱ (boyhood), ମନୁଷ୍ୟ (man)—ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ (humanity), ନାରୀ (woman)—ନାରୀତ୍ୱ (womanhood), ବନ୍ଧୁ (friend)—ବନ୍ଧୁତ୍ୱ (friendship), etc.

(b) From Adjectives, as—ଶୀତଳ (cold)—ଶୀତଳତା (coldness), ଉଷ୍ଣ (warm)—ଉଷ୍ଣତା (warmth), କଠୋର (hard)—କଠୋରତା (hardness), ଶ୍ରେଷ୍ଠ (superior)—ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ୱ (superiority), ଉଦାର (generous)—ଉଦାରତା (generosity), etc.

(c) From Verbs, as—ଶୋଇବା (to lie down)—ଶୟନ (lying down), ମରିବା (to die)—ମରଣ (death), ଦେଖିବା (to see)—ଦର୍ଶନ (seeing), etc.

Pronoun
(ସର୍ବନାମ—Sarbanāma)

ମୁଁ (muñ) I	ଆମ୍ଭେ (āmbhē) we
ତୁ (tu) thou or you	ତୁମେ (tumē) you
ତୁମ୍ଭେ (tumbhē) you	ତୁମ୍ଭେମାନେ (tumbhēmānē) you

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ସେ (sē) he or she	ସେମାନେ (sēmānē) they
ଆପଣ (āpaṇa) you (respectful)	ଆପଣମାନେ (āpaṇamānē) you (respectful)
ଯିଏ (jiē) who	ଯେଉଁମାନେ (jēuñmānē) who
କିଏ (kiē) who	କେଉଁମାନେ (kēuñmānē) who (respectful)
ଏହି (ēhi) this	ଏହିମାନେ (ēhimānē) these
ଏହାର (ēhāra) of this	ଏମାନଙ୍କର (ēmānaṅkara) of these (respectful)
କିଏ (kiē) who	କାହାର (kāhāra) whose
କ'ଣ (ka'ṇa) what	କ'ଣ କ'ଣ (ka'ṇa ka'ṇa) what

Adjective
(ବିଶେଷଣ—Biśēṣaṇa)

There are three kinds of adjective in Oriya.

(a) Adjective which qualifies the noun is called ବିଶେଷ୍ୟର ବିଶେଷଣ, as :—
ଭଲ ପିଲା (bhala pilā)—good boy.
ସୁନ୍ଦର ବାଳିକା (sundara baḷikā)—beautiful girl, etc.

(b) Adjective which qualifies another adjective is called ବିଶେଷଣର ବିଶେଷଣ, as :—
ଭାରି ଭଲ ପିଲା (bhāri bhala pilā)—a very good boy.
ଅତି ସୁନ୍ଦର ବାଳିକା (ati sundara bāḷikā)—a very beautiful girl, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(c) Adjective which modifies the verb is called କ୍ରିୟା ବିଶେଷଣ, as :—

ଧୀରେ ଧୀରେ କୁହ (dhīrē dhīrē kuha)—speak slowly.
ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଚାଲ (shīghra shīghra chāla)—go quickly.

In these sentences ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର and ଧୀରେ ଧୀରେ are କ୍ରିୟା ବିଶେଷଣ (adjective of verbs *i.e.*, adverbs).

There are three degrees of adjective in Oriya. ତର and ତମ are to be added with the adjective in comparative and superlative degrees respectively, as :—

ସୁନ୍ଦର (sundara) beautiful, ସୁନ୍ଦରତର (sundaratara) more beautiful, ସୁନ୍ଦରତମ (sundaratama) most beautiful.

କ୍ଷୁଦ୍ର (kṣhudra) small, କ୍ଷୁଦ୍ରତର (kṣhudratara) smaller, କ୍ଷୁଦ୍ରତମ (kṣhudratama) smallest.

[ତର and ତମ are used only with the words coming from Sanskrit.]

Articles

To indicate specification, affection or contempt the affixes ଟି, ଟା, ଖଣ୍ଡ, ଖଣ୍ଡି, etc. are used with the nouns.

ଟି indicates some respect, prettiness or lovableness, etc. as—

ମନୁଷ୍ୟଟି ମନ୍ଦ ନୁହେଁ—The man is not bad.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଟା is used in case of lifeless objects or to indicate contempt or disrespect, etc. as—

କଲମଟା କେଉଁଠାରେ ଅଛି—Where is the pen ?

ପିଲାଟା ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ ଅଟେ—The boy is very naughty.

ଖଣ୍ଡ, ଖଣ୍ଡି are generally used for things which are flat in shape and ଟା or ଟି generally for smaller objects, as—

ଏହି ଲୁଗାଖଣ୍ଡ କାହାର ଅଟେ—Whose cloth is this ?

ବହିଖଣ୍ଡି ଭାରି ଉପଯୋଗୀ ଅଟେ—The book is very useful.

Exercises

1. How many kinds of adjectives are there in Oriya ? Cite examples.

2. How abstract nouns are formed ? Cite examples of each kind ?

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 9

Verb

କ୍ରିୟା (Kriyā)

ମୁଁ କରେ–I do. ବାଳକମାନେ ହସନ୍ତି–The boys laugh.
ସେ ଦୌଡ଼େ–He runs. ବାଳିକାମାନେ ନାଚନ୍ତି–The girls dance.

In these sentences କରେ, ଦୌଡ଼େ, ହସନ୍ତି and ନାଚନ୍ତି are finite verbs.

In Oriya verbs change their forms according to the Numbers and Persons of the Nominatives; as :—

(i) according to number :

ବାଳକଟି ଦେଖୁଅଛି (dēkhuachhi)—The boy is seeing.

ବାଳିକାଟି ଦେଖୁଅଛି (dēkhuachhi)—The girl is seeing.

ବାଳକମାନେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି (dēkhuachhanti)—The boys are seeing.

ବାଳିକାମାନେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି (dēkhuachhanti)—The girls are seeing.

(ii) according to person :

ମୁଁ କରୁଅଛି (karuachhi)—I am doing.

ଆମ୍ଭେମାନେ କରୁଅଛୁ (karuachhu)—We are doing

ତୁମେ କରୁଅଛ (karuachha)—You are doing.

ତୁମ୍ଭେମାନେ କରୁଅଛ (karuachha)—You are doing.

ସେ କରୁଅଛି (karuachhi)—He is doing.

ସେମାନେ କରୁଅଛନ୍ତି (karuachhanti)—They are doing.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Incomplete Verbs

ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା (Asamāpikā Kriyā)

In Oriya incomplete verbs are formed by adding ଇ to the Principal verbs ; as:—

କର + ଇ = କରି (kari)—doing.
ଖା + ଇ = ଖାଇ (khāi)—eating.
ଦେଖ + ଇ = ଦେଖି (dēkhi)—seeing.

କାର୍ଯ୍ୟ କରି ବିଶ୍ରାମ ନିଅ (kārjya kari biśrāma niya)—Doing the work take rest.

ଖାଇ ସାରି ବିଛଣାକୁ ଯାଅ (khāi sāri bichhaṇāku jā-a)—After taking your meal go to bed.

ଏହି ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଦେଖି ଏବଂ ଶୁଣି ତୁମର ଜ୍ଞାନ ହେଲା ନାହିଁ (ēhi samasta padārtha dēkhi ēboṅg śuṇi tumara jnāna hēlā nāhiñ)—You have not come to your senses after seeing and hearing all these things.

In these sentences କରି, ଖାଇ, ଦେଖି and ଶୁଣି are examples of incomplete verbs.

Causative Verbs

ପ୍ରେରଣାର୍ଥକ କ୍ରିୟା (Prēraṇārthak Kriyā)

ମୁଁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ତୁମକୁ ଦେଇ ଲେଖାଇଛି (muñ khaṇḍē chiṭhi tumaku dēi lēkhāichhi)—I have made you write a letter.

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଛବି ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କନ କରାଇବି (muñ goṭiē chhabi tāṅkadwārā aṅkana karāibi)—I shall make him draw a picture.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

In these sentences ଲେଖାଉଛି and ଅଙ୍କନ କରାଉଛ are causative verbs.

A list of some causative verbs :—

Root of verbs ମୂଳଧାତୁ	Oriya meaning ଓଡ଼ିଆ ଅର୍ଥ		Causative forms ପ୍ରେରଣାର୍ଥକ କ୍ରିୟା
କର୍	କରିବା (to do)	କରାଇବା	(to make any one to do)
ଧୁ	ଧୋଇବା (to wash)	ଧୁଆଇବା	(,, ,, to wash)
ପଠ	ପଢ଼ିବା (to read)	ପଢ଼ାଇବା	(,, ,, to read)
ଚେଷ୍ଟ	ଚେଷ୍ଟାକରିବା (to try)	ଚେଷ୍ଟା-କରାଇବା	(,, ,, to try)
ଦେ	ଦେବା (to give)	ଦିଆଇବା	(,, ,, to give)
ଖା	ଖାଇବା (to eat)	ଖୁଆଇବା	(,, ,, to feed)
ପାକ୍	ପାକକରିବା (to cook)	ପାକକରାଇବା	(,, ,, to cook)
ଦୌଡ଼୍	ଦୌଡ଼ିବା (to run)	ଦୌଡ଼ାଇବା	(,, ,, to run)

Practise :—

ମୁଁ ଛବି ଦେଖୁଛି (muñ chhabi dēkhuchhi)—I am seeing pictures.

ମୁଁ ତାହାକୁ ଛବିଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଉଛି (muñ tāhāku chhabiguṛika dēkhāuchhi)—I am showing him pictures.

ସେ ଭାତ ଖାଏ (sē bhāta khāe)—He eats rice.

ସେ ମୋତେ ଭାତ ଖୁଆଇଦିଏ (sē mōtē bhāta khuāidie)—He feeds me rice.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ବାଳକଟି ପାଣି ପିଏ (bāḷakaṭi pāṇi piē)—The boy drinks water.

ବାଳକଟି ତାହାକୁ ପାଣି ପିଆଇଦିଏ (bāḷakaṭi tāhāku pāṇi piāidiē)—The boy makes him drink water.

ସେ ବହି ପଢ଼େ (sē bahi pāṛhē)—He reads a book.

ମୁଁ ତାହାକୁ ବହି ପଢ଼ାଏଁ (muñ tāhāku bahi paṛhāeñ)—I teach him a book.

ମୁଁ ଗୀତ ଶିଖୁଅଛି (muñ gīta sikhuachhi)—I learn singing.

ସେ ମୋତେ ଗୀତ ଶିଖାନ୍ତି (sē mōtē gīta śikhānti)—He teaches me singing.

ଶିଶୁ ନିଦ୍ରା ଯାଏ (śiśu nidrā jāe)—The child sleeps.

ମା ଶିଶୁକୁ ଶୁଆନ୍ତି (mā śiśuku śuānti)—Mother makes the child asleep.

A list of some common verbs

ଜାଣିବା (jāṇibā)—to know
ଝୁଲିବା (jhulibā)—to swing
ଠକିବା (ṭhakibā)—to cheat
ଡାକିବା (ḍākibā)—to call
ଡେଇଁବା (ḍeiñbā)—to jump over
ଢାଳିବା (ḍhāḷibā)—to pour
ତଡ଼ିବା (taṛibā)—to drive out
ଦେବା (debā)—to give
ଦେଖିବା (dekhibā)—to see
ଦୌଡ଼ିବା (dauribā)—to run

କାନ୍ଦିବା (kāndibā)—to weep
କାଚିବା (kāchibā)—to wash
କାଟିବା (kāṭibā)—to cut
କାଶିବା (kāśibā)—to cough
ଖାଇବା (khāibā)—to eat
ଖୁସି କରିବା (khusi karibā)—to please
ଖୋଜିବା (khōjibā)—to search
ଖୋଲିବା (khōlibā)—to open
ଜାଗିବା (jāgibā)—to wake up

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଗଣିବା (gaṇibā)—to count
ଗାଳିଦେବା (gāḷidebā)—to rebuke
ଗାଇବା (gāibā)—to sing
ଗୁନ୍ଥିବା (guñthibā)—to knit
ଘଷିବା (ghaṣibā)—to rub
ଘୂରାଇବା (ghūrāibā)—to turn
ଘେରାଇବା (ghērāibā)—to surround
ଘୋଡ଼େଇବା (ghoṛēibā)—to cover
ଚଳାଇବା (chaḷāibā)—to drive
ଚଢ଼େଇବା (chaṛhēibā)—to mount
ଚଷିବା (chaṣibā)—to plough
ଚାଖିବା (chākhibā)—to taste
ଚାଲିବା (chālibā)—to move
ଚାଟିବା (chāṭibā)—to lick
ଚିତ୍କାର କରିବା (chitkār karibā)—
to cry out
ଚୂରିବା (chūribā)—to grind
ଚୋରି କରିବା (chori karibā)—
to steal
ଛାଣିବା (chhāṇibā)—to filtrate
ଛାପିବା (chhāpibā)—to print
ଛିଞ୍ଚାଡ଼ିବା (chhiñchāṛibā)—
to sprinkle
ଛିଙ୍କିବା (chhiṅkibā)—to sneeze
ଛୁଇଁବା (chhuiñbā)—to touch
ଛିଡ଼ାହେବା (chhiṛāhēbā)—to stand
କରିବା (karibā)—to do
କହିବା (kahibā)—to speak
କମ୍ପିବା (kampibā)—to shiver

ଅବତରଣକରିବା (abataraṇakaribā)—
to descend
ଆଣିବା (āṇibā)—to bring
ଆସିବା (āsibā)—to come
ଉଠିବା (uṭhibā)—to rise
ଓଦା କରିବା (odā karibā)—to wet
ଓହ୍ଲେଇବା (ohlēibā)—to go down
ପରିତ୍ୟାଗକରିବା (parityāgakaribā)—
to abandon
ପାଳନକରିବା (pāḷanakaribā)—
to maintain
ପିନ୍ଧିବା (pindhibā)—to put on
ପିଟିବା (piṭibā)—to beat
ପୂର୍ଣ୍ଣକରିବା (pūrṇṇakaribā)—to fill
ପୋଷିବା (poṣibā)—to tame
ପ୍ରହାର କରିବା (prahāra karibā)—
to beat
ଫେରାଇବା (pherāibā)—to turn
ଫୋପାଡ଼ିବା (phopāṛibā)—to throw
ବନ୍ଦକରିବା (bandakaribā)—to stop
ବସିବା (basibā)—to sit
ବାସକରିବା (bāsakaribā)—to live
ବହନକରିବା (bahanakaribā)—
to carry
ବହିବା (bahibā)—to blow
ବଙ୍କେଇବା (baṅkēibā)—to bend
ବାଟିବା (bāṭibā)—to grind
ବାନ୍ଧିବା (bandhibā) to bind
ବୁଝିବା (bujhibā)—to understand

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ରାଗିବା (rāgibā)—to rage
ରାନ୍ଧିବା (rāndhibā)—to cook
ରହିବା (rahibā)—to stay
ରୋପଣ କରିବା (ropaṇa karibā—to plant
ଲୁଚାଇବା (luchāibā)—to hide
ଲେଖିବା (lekhibā)—to write
ଶୋଇବା (śoibā)—to lie down
ନିଦ୍ରାଯିବା (nidrājibā)—to sleep
ସହ୍ୟ କରିବା (sahya karibā)—to tolerate
ସଂଗ୍ରହକରିବା (saṅgrahakaribā)—to accumulate
ହରଣକରିବା (haraṇakaribā)—to steal
ହତ୍ୟାକରିବା (hatyākaribā)—to kill
ହସିବା (hasibā)—to laugh
ହଲେଇବା (haleibā)—to move
ହେବା (hēbā)—to be
ଧରିବା (dharibā)—to catch
ଧୋଇବା (dhōibā)—to wash
ନାଚିବା (nāchibā)—to dance
ନେବା (nebā)—to take
ପଢ଼ିବା (paṛhibā)—to read
ପଳାଇବା (paḷāibā)—to flee
ପଚାରିବା (pachāribā)—to ask
ପାଇବା (pāibā)—to obtain
ବୁଡ଼ିବା (buṛibā)—to dive
ଭାବିବା (bhābibā)—to think
ଭାଙ୍ଗିବା (bhāṅgibā)—to break
ଭାସିବା (bhāsibā)—to float
ଭୁଲିଯିବା (bhulijibā)—to forget
ମରିବା (maribā)—to die
ମାଜିବା (mājibā)—to polish
ମାନିବା (mānibā)—to obey
ମାପିବା (māpibā)—to measure
ଯିବା (jibā)—to go
ରଖିବା (rakhibā)—to keep

Exercises

1. What is an incomplete verb ? Cite two examples.
2. Give the causative forms of the following verbs :—
   କରିବା, ଖାଇବା, ପଢ଼ିବା, ଶୋଇବା, ବସିବା, ଖେଳିବା, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 10
Gender

ଲିଙ୍ଗ (Linga)

There are three kinds of gender in Oriya :

(a) ପୁଂଲିଙ୍ଗ (Pung-linga) Masculine gender,

(b) ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ (Strī-linga) Feminine gender, and

(c) କ୍ଳୀବଲିଙ୍ଗ (Kḷiba-linga) Neuter gender.

For examples :

1. Masculine gender—ରାମ, ପିତା, ବାଳକ, ଷଣ୍ଢ, etc.
2. Feminine gender—ସୀତା, ମାତା, ବାଳିକା, ଗାଈ, etc.
3. Neuter gender—ବୃକ୍ଷ, ପଥର, ଜଳ, ମାଟି, etc.

Masculine gender can be changed into Feminine mainly in three ways :—

(i) by using affixes or suffixes ;

(ii) by adding words of feminine senses ;

(iii) by using corresponding feminine terms.

(i) (a) Feminine forms by affixing "ଆ" :

Masculine	**Feminine**
ମହାଶୟ (gentleman)	ମହାଶୟା (gentle woman)
ପ୍ରିୟତମ (dearest one)	ପ୍ରିୟତମା (dearest lady)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Masculine	Feminine
କୋକିଳ (cuckoo)	କୋକିଳା (she-cuckoo)
ପଣ୍ଡିତ (learned man)	ପଣ୍ଡିତା (learned woman)

(b) Feminine forms by affixing "ଈ" :

ଛାତ୍ର (male student)	ଛାତ୍ରୀ (female student)
ବୁଢ଼ା (old man)	ବୁଢ଼ୀ (old woman)
ବାନ୍ଧବ (male friend)	ବାନ୍ଧବୀ (female friend)
ପୁତ୍ର (son)	ପୁତ୍ରୀ (daughter)
ତରୁଣ (young man)	ତରୁଣୀ (young woman)
ଦେବତା (god)	ଦେବତୀ (goddess)
ହରିଣ (stag)	ହରିଣୀ (hind)
ମେଣ୍ଢା (ram)	ମେଣ୍ଢୀ (ewe)
ଛେଳା (he-goat)	ଛେଳୀ (she-goat)
ରାକ୍ଷସ (demon)	ରାକ୍ଷସୀ (female demon)

(c) Feminine forms by affixing "ଆଣୀ" :

ଚାକର (male servant)	ଚାକରାଣୀ (female servant)
ଶିବ (the god *Siva*)	ଶିବାଣୀ (the goddess *Durga*)
ଇନ୍ଦ୍ର (the god Indra)	ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ (the wife of Indra)
ଠାକୁର (the god)	ଠାକୁରାଣୀ (the goddess)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Masculine	Feminine

(d) Feminine forms by affixing "ଣୀ" :

ଧୋବା (washerman)	ଧୋବଣୀ (washer woman)
ବ୍ରାହ୍ମଣ (brāhmaṇa)	ବ୍ରାହ୍ମଣୀ (brāhmaṇi)

(e) Feminine forms by affixing "ଉଣୀ" :

କେଉଟ (fisherman)	କେଉଟୁଣୀ (fisher woman)
କୁମ୍ଭାର (potter)	କୁମ୍ଭାରୁଣୀ (female potter)
ବାଘ (tiger)	ବାଘୁଣୀ (tigress)

(f) Feminine formes by changing the affix "ଅକ" into "ଇକା" ·

ଲେଖକ (author)	ଲେଖିକା (authoress)
ବାଳକ (boy)	ବାଳିକା (girl)
ନାୟକ (hero)	ନାୟିକା (heroine)
ଗାୟକ (songster)	ଗାୟିକା (songstress)

(ii) By adding words of feminine senses :

ପୁଅପିଲା (male child)	ଝିଅପିଲା (female child)
ଅଣ୍ଡିରା ବାଛୁରୀ (bull calf)	ମାଈ ବାଛୁରୀ (cow calf)
ଅଣ୍ଡିରା କୁକୁର (dog)	ମାଈ କୁକୁର (bitch)

(iii) By using corresponding feminine terms, as :

ଭାଇ (brother)	ଭଉଣୀ (sister)
ନନା (elder brother)	ନାନୀ (elder sister)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Masculine	Feminine
ପୁତ୍ର (son)	କନ୍ୟା (daughter)
ବର (bridegroom)	କନ୍ୟା (bride)
ଶ୍ୱଶୁର (father-in-law)	ଶାଶୁ (mother-in-law)
ସ୍ୱାମୀ (husband)	ସ୍ତ୍ରୀ (wife)
ରାଜା (king)	ରାଣୀ (queen)
ଶୁକ (parrot)	ଶାରୀ (female parrot)
ପ୍ରେତ (male ghost)	ପ୍ରେତନୀ (female ghost)
ଶଳା (brother-in-law)	ଶାଳୀ (sister-in-law)
ପୁରୁଷ (male)	ସ୍ତ୍ରୀ (female)
ନାତି (grand-son)	ନାତୁଣୀ (grand-daughter)
ପିତାମହ (grand-father)	ପିତାମହୀ (grand-mother)
ମାମୁଁ (maternal uncle)	ମାଇଁ (maternal aunt)
ଦାଦା (father's younger brother)	ଖୁଡ଼ୀ (wife of father's younger brother)
ଜେଠା (father's elder brother)	ଜେଠେଇ (wife of father's elder brother)

Exercise

Change the genders of :

ମହାଶୟ, ପଣ୍ଡିତ, ଭଣଜା, ମାଇଁ, ଦାଦା, ଶୂକର, ଠାକୁର, ଇନ୍ଦ୍ର, ଜେଠା, ଷଣ୍ଢ, ପୁଅପିଲା, ସ୍ୱାମୀ, ଗାୟିକା, ନାୟକ, ଧୋବଣୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅଣ୍ଡିରା କୁକୁର, ମାଈ ଛେଳି, ମୃଗ, ବାଘ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 11

Number

ବଚନ (Bachana)

There are two numbers in Oriya :—

Singular (ଏକବଚନ) and Plural (ବହୁବଚନ) ।

Singular	Plural
ପୁଅ (male child)	ପୁଅମାନେ (male children)
ଝିଅ (female child)	ଝିଅମାନେ (female children)
ବାଳକ (boy)	ବାଳକଗଣ (boys)
ମନୁଷ୍ୟ (man)	ମନୁଷ୍ୟସବୁ (men)
ପଣ୍ଡିତ (scholar)	ପଣ୍ଡିତଗଣ (scholars)
ଦରିଦ୍ର (poor man)	ଦରିଦ୍ରମାନେ (poor men)
ମୁନି (sage)	ମୁନିଗଣ (sages)

To imply respect ଜଣ is used with both the numbers singular and plural, as :—

ଏକଜଣ ଭଦ୍ରଲୋକ—One gentleman.
ତିନିଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ—Three ladies.
ପାଞ୍ଚଜଣ ପଣ୍ଡିତ—Five scholars.

ସବୁ, ଗଣ, ସମୂହ, ଶ୍ରେଣୀ, ଗୁଡ଼ା, ଗୁଡ଼ିକ, ଦଳ, ବୃନ୍ଦ, ଚୟ, etc. are affixes or words conveying plural sense and are used in forming plural numbers ; as :—

ବୃକ୍ଷସବୁ (brukshasabu)—The trees.
ମେଘସମୂହ (mēghasamūha)—The clouds.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

କୁକୁରଦଳ (kukuradaḷa)—The dogs.
ବାଳକବୃନ୍ଦ (bāḷakabrunda)—The boys.
ପୁଷ୍ପଚୟ (puṣpachaya)—The flowers.
ତାରକାରାଶି (tārakāraśi)—The stars.
ମାଙ୍କଡ଼ଦଳ (māṅkaṛadaḷa)—The monkeys.

In some cases the plural number is formed by repeating the adjective ; as :—

ବଡ଼ ବଡ଼ ନଦୀ—big rivers.
ଛୋଟ ଛୋଟ ମାଛ—small fishes
ପାଚିଲା ପାଚିଲା ଫଳ—ripe fruits.
ନୂତନ ନୂତନ ଜାମା—new shirts.
କଳା କଳା ବାଳିକା—black girls.

Sometimes plural forming adjectives, such as—ଅନେକ, ସକଳ, ବହୁତ, ବହୁତ, ଅସଂଖ୍ୟ, etc. are used with the singular numbers to make them plural ; as :—

ମନୁଷ୍ୟ (man)	ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ (many men)
ଛାତ୍ର (student)	ସକଳ ଛାତ୍ର (all students)
ମାଛ (fish)	ବହୁତ ମାଛ (plenty of fish)
ନଦୀ (river)	ବହୁତ ନଦୀ (many rivers)
ତାରା (star)	ଅସଂଖ୍ୟ ତାରା (innumerable stars)

But these plural forming adjectives are not used when the form is already plural. It will not be correct if we write ବହୁତ ଛାତ୍ରମାନେ or ବହୁତ ମନୁଷ୍ୟମାନେ, etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

The correct forms are—

girls—ବାଳିକାମାନେ.　　many girls—ଅନେକ ବାଳିକା

rivers—ନଦୀସବୁ ବା ନଦୀଗୁଡ଼ିକ　　many rivers—ଅନେକ ନଦୀ

Practise :—

ଛାତ୍ରଟି ପଢ଼େ—The student reads.

ଛାତ୍ରମାନେ ପଢ଼ନ୍ତି—The students read.

ଶିକ୍ଷକ ପଢ଼ାନ୍ତି—The teacher teaches.

ଶିକ୍ଷକମାନେ ପଢ଼ାନ୍ତି—The teachers teach.

ପୁଅପିଲାଗୁଡ଼ିକ ଦୁଷ୍ଟ—The male children are wicked.

ଝିଅପିଲାଗୁଡ଼ିକ ଶାନ୍ତ—The female children are mild.

ପୁଅଟି ହସେ—The (male) child smiles.

ଝିଅଟି କାନ୍ଦେ—The (female) child weeps.

ବାଳକମାନେ ଦୌଡ଼ନ୍ତି—The boys run.

ବାଳିକାମାନେ ଖେଳନ୍ତି—The girls play.

ଘୋଡ଼ାମାନେ ବଳବାନ—The horses are strong.

ବଳଦମାନେ ଦୁର୍ବଳ ଅଟନ୍ତି—The bulls are weak.

ଛବିସବୁ କେଉଁଠାରେ ଅଛି—Where are the pictures ?

ଛବିସବୁ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଅଛି—The pictures are on the table.

ଛୋଟ ଛୋଟ ପୁଅ—The little boys.

ବଡ଼ ବଡ଼ ଝିଅ—The grown-up girls.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 12

Cases
କାରକ (Kāraka)

In Oriya there are six cases (କାରକ) :

କର୍ତ୍ତା (Nominative), କର୍ମ (Objective), କରଣ (Instrumental), ସମ୍ପ୍ରଦାନ (Dative), ଅପାଦାନ (Ablative) and ଅଧିକରଣ (Locative).

Cases and their suffixes

	Case କାରକ		Suffix ବିଭକ୍ତିର ନାମ	Case-endings ବିଭକ୍ତିର ରୂପ Singular	Plural
1.	କର୍ତ୍ତା	(Nom.)	ପ୍ରଥମା	ଏ	ଏମାନେ
2.	କର୍ମ	(Obj.)	ଦ୍ୱିତୀୟା	କୁ, ଙ୍କ	ମାନଙ୍କୁ
3.	କରଣ	(Inst.)	ତୃତୀୟା	ଦ୍ୱାରା	ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା
4.	ସମ୍ପ୍ରଦାନ	(Dati.)	ଚତୁର୍ଥୀ	କୁ, ଙ୍କୁ	ମାନଙ୍କୁ
5.	ଅପାଦାନ	(Abla.)	ପଞ୍ଚମୀ	ରୁ, ଠାରୁ	ମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	ସମ୍ବନ୍ଧ	(Poss.)	ଷଷ୍ଠୀ	ର, ଙ୍କର	ମାନଙ୍କର
7.	ଅଧିକରଣ	(Loca.)	ସପ୍ତମୀ	ରେ, ଠାରେ	ମାନଙ୍କଠାରେ
8.	ସମ୍ବୋଧନ	(Voca.)	....	ହେ, ଅହେ	ହେ, ଅହେ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

1. କର୍ତ୍ତୃକାରକ (Nominative case)

The nominative case names the agent or one who does something ; as :—

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଉଛନ୍ତି—The sun is rising.
ବାଳକମାନେ ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି—The boys are reading.

Here ସୂର୍ଯ୍ୟ and ବାଳକମାନେ govern the verbs ଉଦୟ ହେଉଛନ୍ତି and ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି । They are called କର୍ତ୍ତା (the doer).

Some other examples :—

ବାଳକ ହସେ—The boy laughs.
ବାଳିକା ନାଚେ—The girl dances.
ମନୁଷ୍ୟମାନେ କୁହନ୍ତି—People say.
ପୋକ କାଟେ—Worm eats.
ଗାଈ ଘାସ ଖାଏ—The cow eats grass.

In these sentences ବାଳକ, ବାଳିକା, ମନୁଷ୍ୟମାନେ, ପୋକ, ଗାଈ are କର୍ତ୍ତୃକାରକ (nominative cases).

ମାନେ, ଗୁଡ଼ିକ, ଗଣ, etc. are used in the plural numbers of the nominatives ; as :—

ଶିଶୁମାନେ ଖେଳନ୍ତି—The children play.
ବାଳକମାନେ ଦୌଡ଼ନ୍ତି—The boys run.
ନଦୀଗୁଡ଼ିକ ଶୁଖିଲା—The rivers are dry.
ଛାତ୍ରଗଣ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି—The students are busy.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

2. କର୍ମକାରକ (Objective case)

Whatever is done or acted upon by the verb is called କର୍ମକାରକ (objective case). It is generally governed by a transitive verb ; as :—

ରମେଶ **କବିତା** ଲେଖୁଅଛି—Ramesh is writing a poem.

ରାଘବ **ଜମି** ଚଷୁଅଛି—Raghab is ploughing the field.

ମଧୁ **ରହିମ୍‌କୁ** ଆଲିଙ୍ଗନ କରୁଅଛି—Madhu is embracing Rahim.

In these sentences କବିତା, ଜମି, ରହିମ୍‌କୁ are କର୍ମକାରକ (objective cases) ; but in କବିତା and ଜମି no objective suffix is attached to the words.

In Oriya the finite verb generally comes after the object ; ରମେଶ **କବିତା** ଲେଖୁଅଛି ; but in English the object is often placed after the verb, as—Ramesh is writing a **poem.**

Some verbs have two objects which are called ଦ୍ୱିକର୍ମକ (having two objects); as :—

ଗୁରୁ **ଶିଷ୍ୟକୁ** **ବେଦ** ପାଠ କରାଉଛନ୍ତି—The preceptor is teaching the *Vedas* to his disciple.

ମୁଁ **ତାହାକୁ** **ଭାତ** ଖୁଆଉଛି—I am feeding him rice.

In the above sentences there are two objects—one is ମୁଖ୍ୟ କର୍ମ (direct object) and the other is ଗୌଣ କର୍ମ (indirect object).

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

3. କରଣ କାରକ (Instrumental case)

This case denotes something which helps in the completion of an act, as :—

ହାତଦେଇ କାମ କର—Do work with your hand.

ଚକ୍ଷୁ ଦ୍ୱାରା ଦେଖ—See with your eyes.

ତୁମ୍ଭକର୍ତ୍ତୃକ କିଛି ହେବନାହିଁ—Nothing will be done by you.

In these sentences ହାତଦେଇ, ଚକ୍ଷୁ ଦ୍ୱାରା and ତୁମ୍ଭକର୍ତ୍ତୃକ are instrumental cases. A କରଣ କାରକ is usually formed by the words ଦେଇ, ଦ୍ୱାରା, କର୍ତ୍ତୃକ, etc.

In passive voice ତୃତୀୟା ବିଭକ୍ତି (the third case-ending) is used with the nominative; as :—

ଏହି ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ତୁମ୍ଭଦ୍ୱାରା ପଠିତ ହୋଇଅଛି—This book has been read by you.

4. ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ (Dative case)

It denotes something like an unreserved gift (which can never be taken back); as :—

ରାଜା ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଧନ ଦେଲେ—The king gave wealth to the poor.

Here ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ is the dative case (ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ)। This case has become practically merged with the objective case.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

5. ଅପାଦାନ କାରକ (Ablative case)

ଅପାଦାନ is the name of something from which a thing or person is detached or experiences some kind of feeling; as :—

ଗଛରୁ ପତ୍ର ପଡ଼େ—Leaves fall from trees.

ବାଘଠାରୁ ଭୟ ପାଅ ନାହିଁ—Do not get frightened from the tiger.

ଧୁମ୍ରପାନରୁ ବିରତ ହୁଅ—Abstain from smoking.

ଅପାଦାନ କାରକ is generally formed by ରୁ or ଠାରୁ etc.

6. ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦ (Possessive case)

In Oriya the possessive case (ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦ) and the vocative case (ସମ୍ବୋଧନ ପଦ) are not cases (କାରକ), because they have no relation with the verbs; as :—

ରାମର ଭାଇ ଯାଉଛନ୍ତି—Ram's brother is going.

ଶ୍ୟାମର ଭଉଣୀ ଲେଖୁଛନ୍ତି—Shyam's sister is writing.

In these sentences ରାମର and ଶ୍ୟାମର have nothing to do with the verbs ଯାଉଛନ୍ତି and ଲେଖୁଛନ୍ତି ।

Sometimes ଷଷ୍ଠୀ ବିଭକ୍ତି (6th case-ending) is used as an adjective; as :—

ରତନ ବଡ଼ ଆଦରର ପିଲା—Ratan is a very pet boy.

ଏ ବଡ଼ କଷ୍ଟର ବିଷୟ—This is a very hard-earned thing.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

7. ଅଧିକରଣ କାରକ (Locative case)

ଅଧିକରଣ has the same relation with the verb as an adverb of place or time. It simply shows when or where an event happens. There are three kinds of ଅଧିକରଣ କାରକ (Locative case).

(a) କାଳାଧିକରଣ (denoting time),

(b) ସ୍ଥାନାଧିକରଣ (denoting place),

(c) ଭାବାଧିକରଣ (denoting matter).

(a) କାଳାଧିକରଣ (denoting time) :

ଖରବେଳେ ଖରାରେ ଚଲବୁଲ କରିବା ଭଲ କି ?—Is it good to walk about in the sun at noon ?

ପ୍ରଭାତରେ ନିର୍ମଳ ବାୟୁ ସେବନ କରା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ—Fresh air should be taken in the morning.

(b) ସ୍ଥାନାଧିକରଣ (denoting place) :

ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି **ଗ୍ରାମରେ** ବାସକରୁ—We live in this village.

ସୂର୍ଯ୍ୟ **ଆକାଶରେ** ଉଦୟ ହୁଅନ୍ତି—The sun rises in the sky.

(c) ଭାବାଧିକରଣ (denoting matter) :

ଏଥିରେ ତୁମ୍ଭର ମତ କ'ଣ ?—What is your opinion about this matter.

ଏହି **ବିଷୟରେ** ସେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ—He is without a second in this subject.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

8. ସମ୍ବୋଧନ ପଦ (Vocative case)

ହେ ନାଥ ! ମୋର ଅପରାଧ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ—Oh Lord ! Forgive me my faults.

କହୋ ! ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଏଠାରେ—Halloo ! You are here !

ହେ ବାଳକଗଣ ! ତୁମ୍ଭେମାନେ କ'ଣ କରୁଅଛ—Oh boys ! What are you about ?

In these sentences ହେ ନାଥ !, କହୋ !, ହେ ବାଳକଗଣ ! are in the vocative case (ସମ୍ବୋଧନ ପଦ)

Exercise

1. How many cases are there in Oriya ? Cite two examples of each kind.

2. What is ଅଧିକରଣ କାରକ ? How many kinds of ଅଧିକରଣ କାରକ are there in Oriya ? Cite examples.

3. *Translate into Oriya :—*

Call him. Nothing will be done by him. Let us go. Our father is ill (ଅସୁସ୍ଥ) । Your brother is absent (ଅନୁପସ୍ଥିତ) । These boys live (ବାସ କରନ୍ତି) in our village. Oh God ! Help me.

Good boys, bad girls, dirty (ମଇଳା) clothes, broken (ଭଙ୍ଗା) plates, old houses, big rivers, small lanes, black goats, many men, many women.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

LESSON 13

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Declension

ଶବ୍ଦରୂପ (Shabdarūpa)

ମନୁଷ୍ୟ (man) Masculine

	Singular	*Plural*
1. Nom.	—ମନୁଷ୍ୟ a man	ମନୁଷ୍ୟମାନେ men
2. Obj.	—ମନୁଷ୍ୟକୁ to a man	ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ to men
3. Inst.	—ମନୁଷ୍ୟଦ୍ୱାରା by a man	ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା by men
4. Dat.	—ମନୁଷ୍ୟକୁ to a man	ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ to men
5. Abla.	—ମନୁଷ୍ୟଠାରୁ from a man	ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ from men
6. Poss.	—ମନୁଷ୍ୟର of a man	ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର of men
7. Loca.	—ମନୁଷ୍ୟଠାରେ in a man	ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କଠାରେ in men
8. Voca.	—ହେ ମନୁଷ୍ୟ ! Oh man !	ହେ ମନୁଷ୍ୟଗଣ ! Oh men !

Declension of all the masculine words are the same as in ମନୁଷ୍ୟ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଛାତ୍ରୀ (female student) Feminine

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—ଛାତ୍ରୀ	ଛାତ୍ରୀମାନେ, ଛାତ୍ରୀଗଣ
2.	Obj.—ଛାତ୍ରୀକୁ	ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
3.	Inst.—ଛାତ୍ରୀଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ	ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ
4.	Dat.—ଛାତ୍ରୀକୁ	ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
5.	Abla.—ଛାତ୍ରୀଠାରୁ	ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	Poss.—ଛାତ୍ରୀଙ୍କର	ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର
7.	Loca.—ଛାତ୍ରୀଠାରେ, ଛାତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ	ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରେ, ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
8.	Voca.—ହେ ଛାତ୍ରୀ !	ହେ ଛାତ୍ରୀଗଣ !

Declension of all feminine words are the same as in ଛାତ୍ରୀ ।

ଗଛ (tree) Neuter

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—ଗଛ a tree	ଗଛଗୁଡ଼ିକ trees
2.	Obj.—ଗଛକୁ to a tree	ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ to trees
3.	Inst.—ଗଛଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ by a tree	ଗଛଗୁଡ଼ିକଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ by trees
4.	Dat.—ଗଛକୁ to a tree	ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ to trees

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

	Singular	Plural
5.	Abla.—ଗଛଠାରୁ	ଗଛଗୁଡ଼ିକଠାରୁ
	from a tree	from trees
6.	Poss.—ଗଛର	ଗଛଗୁଡ଼ିକର
	of a tree	of trees
7.	Loca.—ଗଛରେ	ଗଛଗୁଡ଼ିକରେ
	in a tree	in trees
8.	Voca.—ହେ ଗଛ !	ହେ ଗଛ ସକଳ !
	Oh tree !	Oh trees !

Declension of all the neuter words ending in ଅ are the same as in ଗଛ। ଗୁଡ଼ିକ, ସକଳ etc. are used with the plural forms in the neuter gender.

ପତ୍ର (leaf) Neuter

	Singular	Plural
	Nom.—ପତ୍ର	ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ
	Poss.—ପତ୍ରର	ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର
	Loca.—ପତ୍ରରେ	ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ

All the other forms of ପତ୍ର are the same as in ଗଛ। Declension of all the neuter words ending in ଅ are the same as in ପତ୍ର।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Pronominal Words

ସର୍ବନାମ ଶବ୍ଦ (Sarbanāma śabda)

ଆମ୍ଭେ (I) 1st Person

	Singular	Plural
1. Nom.—	ଆମ୍ଭେ I	ଆମ୍ଭେମାନେ we
2. Obj.—	ଆମ୍ଭକୁ me	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ us
3. Inst.—	ଆମ୍ଭଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ by me	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ by us
4. Dat.—	ଆମ୍ଭକୁ me	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ us
5. Abla.—	ଆମ୍ଭଠାରୁ from me	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରୁ from us
6. Poss.—	ଆମ୍ଭର my, mine	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର our, ours
7. Loca.—	ଆମ୍ଭଠାରେ in me	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ in us

N. B. There is no vocative form of pronominal words.

ତୁମ୍ଭେ (you) 2nd Person

	Singular	Plural
1. Nom.—	ତୁମ୍ଭେ you	ତୁମ୍ଭେମାନେ you
2. Obj.—	ତୁମ୍ଭକୁ you	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ you

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

	Singular	*Plural*
3.	Inst.—ତୁମ୍ଭଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ by you	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ by you
4.	Dat.—ତୁମ୍ଭକୁ to you	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ to you
5.	Abla.—ତୁମ୍ଭଠାରୁ from you	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରୁ from you
6.	Poss.—ତୁମ୍ଭର your	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର your, yours
7.	Loca.—ତୁମ୍ଭଠାରେ, ତୁମ୍ଭ ମଧ୍ୟରେ in you	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ, ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ in you

ଆପଣ (you) Polite, Respectful

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—ଆପଣ	ଆପଣମାନେ
2.	Obj.—ଆପଣଙ୍କୁ	ଆପଣମାନଙ୍କୁ
3.	Inst.—ଆପଣଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ	ଆପଣମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ
4.	Dat.—ଆପଣଙ୍କୁ	ଆପଣମାନଙ୍କୁ
5.	Abla.—ଆପଣଙ୍କଠାରୁ	ଆପଣମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	Poss.—ଆପଣଙ୍କର	ଆପଣମାନଙ୍କର
7.	Loca.—ଆପଣଙ୍କଠାରେ, ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ	ଆପଣମାନଙ୍କଠାରେ, ଆପଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ତୁ, ତୁମ୍ଭେ (thou, you) 2nd Person

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—ତୁ, ତୁମ୍ଭେ	ତୁମ୍ଭେମାନେ
2.	Obj.—ତୁମ୍ଭକୁ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ
3.	Inst.—ତୁମ୍ଭକୁଦେଇ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁଦେଇ
4.	Dat.—ତୁମ୍ଭକୁ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ
5.	Abla.—ତୁମ୍ଭଠାରୁ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	Poss.—ତୁମ୍ଭର	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର
7.	Loca.—ତୁମ୍ଭଠାରେ, ତୁମ୍ଭ ମଧ୍ୟରେ	ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ, ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ସେ (he or she) 3rd Person

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—ସେ	ସେମାନେ
2.	Obj.—ତାହାକୁ	ସେମାନଙ୍କୁ
3.	Inst.—ତାହାଦ୍ୱାରା	ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା
4.	Dat.—ତାହାକୁ	ସେମାନଙ୍କୁ
5.	Abla.—ତାହାଠାରୁ	ସେମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	Poss.—ତାହାର	ସେମାନଙ୍କର
7.	Loca.—ତାହାଠାରେ, ତାହା ମଧ୍ୟରେ	ସେମାନଙ୍କଠାରେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ସେ (he or she) Polite (Respectful) 3rd Person

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—ସେ	ସେମାନେ
2.	Obj.—ତାହାଙ୍କୁ	ସେମାନଙ୍କୁ
3.	Inst.—ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ	ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ
4.	Dat.—ତାହାଙ୍କୁ	ସେମାନଙ୍କୁ
5.	Abla.—ତାଙ୍କଠାରୁ	ସେମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	Poss.—ତାଙ୍କର	ସେମାନଙ୍କର
7.	Loca.—ତାଙ୍କଠାରେ, ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ	ସେମାନଙ୍କଠାରେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

କିଏ (who) 3rd Person

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—କିଏ	କେଉଁମାନେ
2.	Obj.—କାହାକୁ	କେଉଁମାନଙ୍କୁ
3.	Inst.—କାହାଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ	କେଉଁମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ
4.	Dat.—କାହାକୁ	କେଉଁମାନଙ୍କୁ
5.	Abla.—କାହାଠାରୁ	କେଉଁମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	Poss.—କାହାର	କେଉଁମାନଙ୍କର
7.	Loca.—କାହାଠାରେ, କାହା ମଧ୍ୟରେ	କେଉଁମାନଙ୍କଠାରେ, କେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଏ (It) 3rd Person

	Singular	*Plural*
1.	Nom.—ଏ	ଏମାନେ
2.	Obj.—ଏହାକୁ	ଏମାନଙ୍କୁ
3.	Inst.—ଏହାଦ୍ୱାରା	ଏମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା, -ଦେଇ
4.	Dat.—ଏହାକୁ	ଏମାନଙ୍କୁ
5.	Abla.—ଏହାଠାରୁ	ଏମାନଙ୍କଠାରୁ
6.	Poss.—ଏହାର	ଏମାନଙ୍କର
7.	Loca.—ଏହାଠାରେ, ଏହା ମଧ୍ୟରେ	ଏମାନଙ୍କଠାରେ, ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

Practise :

ତୁମ୍ଭର ନାମ କ'ଣ—What is your name ?

ମୋର ନାମ ରାଖାଲ୍—My name is Rākhāla.

ତୁମ୍ଭେ କେଉଁଠାରେ ବାସ କର—Where do you live in ?

ମୁଁ ଗୋପାଳପୁରରେ ବାସ କରେ—I live at Gopāḷapur.

ତୁମ୍ଭେ କ କାମ କର—What are you ?

ମୁଁ ଜଣେ ତନ୍ତୀ—I am a weaver.

ତୁମ୍ଭର ବାପା କ କାମ କରନ୍ତି—What is your father ?

ମୋର ବାପା ସେହି କାମ କରନ୍ତି—My father also does the same work.

ସେମାନଙ୍କର ବାସସ୍ଥାନ କେଉଁଠି—What is their dwelling place.

ସେମାନଙ୍କର ବାସସ୍ଥାନ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା—Their dwelling place is Balasore district.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ରମେଶ କ'ଣ କରେ—What does Ramesh do ?

ସେ ବଢ଼େଇ କାମ କରେ—He does the work of a carpenter.

ଏ ଘରେ କିଏ କିଏ ରହନ୍ତି—Who live in this house ?

ଏ ଘରେ ଜୋନ ଓ ଯୋଗେନ ରହନ୍ତି—John and Yogen live in this house.

ସେମାନେ କ କାମ କରନ୍ତି—What do they do ?

ସେମାନେ ଛାପାଖାନାରେ କାମ କରନ୍ତି—They work in a press.

ମୁକୁଳର ବୟସ କେତେ—What is the age of Mukuḷa ?

ତାହାର ବୟସ ସାତ ବର୍ଷ—He is seven years old.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 14

Conjugation of Verbs

ଧାତୁରୂପ (Dhāturūpa)

ଯିବା (to go)

Present Indefinite Tense

(ସାମାନ୍ୟ ବା ନତ୍ୟପ୍ରବୃତ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ)

1st Person

Singular	*Plural*
ମୁଁ ଯାଏ (I go)	ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଁ (We go)

2nd Person

Singular	*Plural*
ତୁମେ ଯାଅ, ତୁ ଯାଉ (You go)	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଅ (You go)
ଆପଣ ଯାଆନ୍ତି (You go) *Polite*	ଆପଣମାନେ ଯାଆନ୍ତି (You go) *Polite*

3rd Person

Singular	*Plural*
ସେ ଯାଏ (He goes)	ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତି (They go)
ସେ ଯାଆନ୍ତି (He goes) *Polite*	ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତି (They go) *Polite*

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Present Continuous Tense

(ବିଶୁଦ୍ଧ ବା ଅସମ୍ପନ୍ନ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ)

1st Person

Singular	*Plural*
ମୁଁ ଯାଉଅଛି (I am going)	ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଅଛୁ (We are going)

2nd Person

Singular	*Plural*
ତୁମେ ଯାଉଅଛ, ତୁ ଯାଉଅଛୁ (You are going)	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଅଛ (You are going)
ଆପଣ ଯାଉଅଛନ୍ତି (You are going) *Polite*	ଆପଣମାନେ ଯାଉଅଛନ୍ତି (You are going) *Polite*

3rd Person

ସେ ଯାଉଅଛି (He is going)	ସେମାନେ ଯାଉଅଛନ୍ତି (They are going)
ସେ ଯାଉଅଛନ୍ତି (He is going) *Polite*	ସେମାନେ ଯାଉଅଛନ୍ତି (They are going) *Polite*

Present Perfect Tense

(ଅନଦ୍ୟତନ ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସାମୀପ୍ୟ ଭୂତ)

1st Person

Singular	*Plural*
ମୁଁ ଯାଇଅଛି (I have gone)	ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଅଛୁ (We have gone)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

2nd Person

ତୁମେ ଯାଇଅଛ
(You have gone)

ଆପଣ ଯାଇଅଛନ୍ତି
(You have gone) *Polite*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଅଛ
(You have gone)

ଆପଣମାନେ ଯାଇଅଛନ୍ତି
(You have gone) *Polite*

3rd Person

Singular

ସେ ଯାଇଅଛି
(He has gone)

ସେ ଯାଇଅଛନ୍ତି
(He has gone) *Polite*

Plural

ସେମାନେ ଯାଇଅଛନ୍ତି
(They have gone)

ସେମାନେ ଯାଇଅଛନ୍ତି
(They have gone) *Polite*

[There is no use of present perfect continuous tense in Oriya.]

Past Indefinite Tense

(ବଣ୍ଣୁଛ ଭୂତ କାଳ)

1st Person

Singular

ମୁଁ ଗଲି
(I went)

Plural

ଆମ୍ଭେମାନେ ଗଲୁ
(We went)

2nd Person

ତୁମେ ଗଲ, ତୁ ଗଲୁ
(You went)

ଆପଣ ଗଲେ
(You went) *Polite*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଗଲ
(You went)

ଆପଣମାନେ ଗଲେ
(You went) *Polite*

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

3rd Person

ସେ ଗଲା
(He went)

ସେମାନେ ଗଲେ
(They went)

ସେ ଗଲେ
(He went) *Polite*

ସେମାନେ ଗଲେ
(They went) *Polite*

Past Continuous Tense

(ଅସମ୍ପନ୍ନ ଭୂତ କାଳ)

1st Person

Singular

ମୁଁ ଯାଉଥିଲି
(I was going)

Plural

ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଥିଲୁ
(We were going)

2nd Person

ତୁମ୍ଭେ ଯାଉଥିଲ, ତୁ ଯାଉଥିଲୁ
(You were going)

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଥିଲ
(You were going)

ଆପଣ ଯାଉଥିଲେ
(You were going) *Polite*

ଆପଣମାନେ ଯାଉଥିଲେ
(You were going) *Polite*

3rd Person

ସେ ଯାଉଥିଲା
(He was going)

ସେମାନେ ଯାଉଥିଲେ
(They were going)

ସେ ଯାଉଥିଲେ
(He was going) *Polite*

ସେମାନେ ଯାଉଥିଲେ
(They were going) *Polite*

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Past Perfect Tense

(ପ୍ରାଗ୍ ଭୂତ କାଳ)

1st Person

Singular	*Plural*
ମୁଁ ଯାଇଥିଲି (I had gone)	ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିଲୁ (We had gone)

2nd Person

Singular	*Plural*
ତୁମେ ଯାଇଥିଲ, ତୁ ଯାଇଥିଲୁ (You had gone)	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିଲ (You had gone)
ଆପଣ ଯାଇଥିଲେ (You had gone) *Polite*	ଆପଣମାନେ ଯାଇଥିଲେ (You had gone) *Polite*

3rd Person

ସେ ଯାଇଥିଲା (He had gone)	ସେମାନେ ଯାଇଥିଲେ (They had gone)
ସେ ଯାଇଥିଲେ (He had gone) *Polite*	ସେମାନେ ଯାଇଥିଲେ (They had gone) *Polite*

[There is no form of past perfect continuous tense in Oriya.]

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Future Indefinite Tense

(ବିଶୁଦ୍ଧ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ)

1st Person

Singular

ମୁଁ ଯିବ

(I shall go)

Plural

ଆମ୍ଭେମାନେ ଯିବୁ

(We shall go)

2nd Person

Singular

ତୁମେ ଯିବ, ତୁ ଯିବୁ

(You shall go)

ଆପଣ ଯିବେ

(You shall go) *Polite*

Plural

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯିବ

(You shall go)

ଆପଣମାନେ ଯିବେ

(You shall go) *Polite*

3rd Person

ସେ ଯିବ

(He will go)

ସେ ଯିବେ

(He will go) *Polite*

ସେମାନେ ଯିବେ

(They will go)

ସେମାନେ ଯିବେ

(They will go) *Polite*

Future Continuous Tense

1st Person

Singular

ମୁଁ ଯାଉଥିବ

(I shall be going)

Plural

ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଥିବୁ

(We shall be going)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

2nd Person

ତୁମେ ଯାଉଥିବ, ତୁ ଯାଉଥିବୁ (You will be going)	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଥିବ (You will be going)
ଆପଣ ଯାଉଥିବେ (You will be going) *Polite*	ଆପଣମାନେ ଯାଉଥିବେ (You will be going) *Polite*

3rd Person

Singular	*Plural*
ସେ ଯାଉଥିବ (He will be going)	ସେମାନେ ଯାଉଥିବେ (They will be going)
ସେ ଯାଉଥିବେ (He will be going) *Polite*	ସେମାନେ ଯାଉଥିବେ (They will be going) *Polite*

Future Perfect Tense

(ପ୍ରାଗ୍ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ)

1st Person

Singular	*Plural*
ମୁଁ ଯାଇଥିବି (I shall have gone)	ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିବୁ (We shall have gone)

2nd Person

ତୁମେ ଯାଇଥିବ, ତୁ ଯାଇଥିବୁ (You shall have gone)	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଥିବ (You shall have gone)
ଆପଣ ଯାଇଥିବେ (You shall have gone) *Polite*	ଆପଣମାନେ ଯାଇଥିବେ (You shall have gone) *Polite*

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

3rd Person

ସେ ଯାଇଥିବ (He will have gone)

ସେମାନେ ଯାଇଥିବେ (They will have gone)

ସେ ଯାଇଥିବେ (They will have gone) *Polite*

ସେମାନେ ଯାଇଥିବେ (They will have gone) *Polite*

Imperative (ଅନୁଜ୍ଞା ବା ଆଦେଶ)

କାର୍ଯ୍ୟ କର—(You) Do work.

ଘରକୁ ଯାଅ—Go home.

ଟିକଏ ବସନ୍ତୁ—Please, wait a bit.

କାଲି ଆସିବେ—Please, come to-morrow.

In these sentences କର, ଯାଅ, ବସନ୍ତୁ and ଆସିବେ are verbs in the imperative mood.

First Person (Indirect)

ମୁଁ ଯାଏଁ	ମୁଁ କରେଁ	ମୁଁ ଖାଏଁ
ମୋତେ ଯିବାକୁ ଦିଅ	ମୋତେ କରିବାକୁ ଦିଅ	ମୋତେ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ
Let me go.	Let me do.	Let me eat.

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ଦିଅ, ଚାଲ (ଆମ୍ଭେମାନେ) ଯିବା—Let us go.

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କରିବାକୁ ଦିଅ, ଚାଲ (ଆମ୍ଭେମାନେ) କରିବା—Let us do.

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ, ଚାଲ (ଆମ୍ଭେମାନେ) ଖାଇବା—Let us eat.

Second Person (Direct)

ତୁମ୍ଭେ, ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଅ (go) କର (do) ଖାଅ (eat) etc.

ଆପଣ, ଆପଣମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ (go) କରନ୍ତୁ (do) ଖାଆନ୍ତୁ (eat) etc.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Third Person (Indirect)

ସେ	ଯାଉ	କରୁ	ଖାଉ
	Let him go.	Let him do.	Let him eat.
ସେମାନେ	ଯାଆନ୍ତୁ	କରନ୍ତୁ	ଖାଆନ୍ତୁ
	Let them go.	Let them do.	Let them eat.

Practise :

ତୁମେ କଅଣ କର—What do you do ?

ମୁଁ ଖଣ୍ଡେ ବହି ପଢ଼େ—I read a book.

ଗୋପାଳ କାଲି ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ—Gopal ! Where did you go yesterday ?

ମୁଁ କାଲି ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥିଲି—I went out for a walk yesterday.

ତୁମ ସହିତ ଆଉ କିଏ ଯାଇଥିଲେ—Who else went with you ?

ମୋ ସହିତ ଭୂପାଳ ଓ ନକୁଳ ଯାଇଥିଲେ—Bhupal and Nakul went with me.

ସୁରେଶ, ତୁମେ କେବେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବ—Suresh ! When will you go to Delhi ?

ମୁଁ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବି—I shall go to Delhi in December next.

ତୁମେ ଗଲାବେଳେ ମୋତେ ଖବର ଦେବ—Please inform me, when you will go.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ତୁମର ଭାଇ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି—Where is your brother going ?

ମୋର ଭାଇ ପାଠଶାଳାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି—My brother is going to school.

ତାହାର ଭଉଣୀ କଅଣ କରୁଛନ୍ତି—What is his sister doing ?

ତାହାର ଭଉଣୀ ସିଲେଇ କରୁଛନ୍ତି—His sister is sewing.

ରମେଶ ଗୋଟିଏ କବିତା ପଢ଼ୁଅଛି—Ramesh has read a poem.

ସୀତା ମଧ୍ୟ କବିତାଟି ପଢ଼ିଅଛି କି—Has Sita also read the poem ?

ଆଜ୍ଞା ନା, ସେ ପଢ଼ିନାହିଁ—No sir, she has not read it.

Exercises

1. Conjugate the verb କରିବା (to do) in ସାମାନ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ (Present Indefinite Tense) and ବର୍ତ୍ତମାନ ସାମୀପ୍ୟ ଭୂତ (Present Perfect Tense) in all Numbers and Persons.

2. Conjugate the verb ଖାଇବା (to eat) in ଅସମ୍ପନ୍ନ ଭୂତ କାଳ (Past Continuous Tense) and ବିଶୁଦ୍ଧ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ (Future Indefinite Tense) in all Numbers and Persons.

3. *Translate into Oriya* :—

Religious communities. India enjoys the distinction of being the only country in the world wherein a number of distinct religious groups live and enjoy equality of treatment. "Nowhere do so many linguistically differentiated people, all so self-aware, all in tens of millions, find themselves within a single body politic under a system of federal democracy."

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 15

Vocabulary

[A list of words commonly used in Oriya]

(ଅ)

ଅଂଶ (aṁśa)—part

ଅଂଶୀଦାର (aṁśīdāra)—partner

ଅକପଟ (akapaṭa)—sincere

ଅକର୍ମଣ୍ୟ (akarmaṇya)—useless

ଅକଳଙ୍କ (akaḷaṅka)—stainless

ଅକସ୍ମାତ୍ (akasmāt)—suddenly

ଅକାତରେ (akātarē)—gladly

ଅକ୍ଳାନ୍ତ (akḷānta)—unworried

ଅକ୍ଷତ (akkhata)—unhurt

ଅକ୍ଷର (akkhara)—letter of alphabet

ଅଖଣ୍ଡ (akhaṇḍa)—unbroken

ଅଗଣିତ (agaṇita)—innumerable

ଅଗାଧ (agādha)—bottomless

ଅଗ୍ନି (agni)—fire

ଅଙ୍କ (aṅka)—sum

ଅଙ୍ଗ (aṅga)—limb, body

ଅଙ୍ଗାର (aṅgāra)—charcoal

ଅଙ୍ଗୁଳି (aṅguḷi)—finger

ଅଚଳ (achaḷa)—not moving, not current

ଅଚିରେ (achirē)—soon

ଅଚେତ (achēta)—unconscious

ଅଚେତନ (achētana)—inanimate

ଅଜଣା (ajaṇā)—unknown

ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ (ajīrṇa)—indigestion

ଅଣୁ (aṇu)—atom, a minute particle

ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ (aṇubīkkhaṇa)—microscope

ଅଣ୍ଡା (aṇḍā)—egg

ଅତଃପର (ataḥpara)—henceforth

ଅତିଥି (atithi)—guest

ଅତିରିକ୍ତ (atirikta)—too much

ଅତୁଳନୀୟ (atuḷanīya)—incomparable

ଅତ୍ୟାଚାର (atyāchāra)—oppression

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ (atyābaśyaka)—very urgent

ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ (atyāścharya)—very surprising

ଅଥବା (athabā)—or, otherwise

ଅଦୃଶ୍ୟ (adruśya)—invisible

ଅଦୃଷ୍ଟ (adruṣṭa)—unseen, fate

ଅଦ୍ୟ, ଆଜି (adya, āji)—to-day

ଅଧୀନ (adhīna)—dependent

ଅଧୀନତା (adhīnatā)—dependence

ଅଧୁନା—(adhunā)—now-a-days

ଅଧ୍ୟାପକ (adhyāpaka)—professor

ଅନନ୍ତ (ananta)—endless

ଅନବରତ (anabarata)—incessant

ଅନଶନ (anaśana)—fasting

ଅନାଥ (anātha)—orphan

ଅନୁକୂଳ (anukūḷa)—favourable

ଅନୁଚର (anuchara)—follower

ଅନୁଜ (anuja)—yonger brother

ଅନୁବାଦ (anubāda)—translation

ଅନୁଭବ (anubhaba)—feeling

ଅନୁରୋଧ (anurōdha)—request

ଅନୁସନ୍ଧାନ (anusandhāna)—enquiry

ଅନ୍ଧ (andha)—blind

ଅନ୍ଧକାର (andhakāra)—darkness

ଅନ୍ନ (anna)—food, rice

ଅନ୍ୟାୟ (anyāya)—injustice

ଅନ୍ୱେଷଣ (anwēṣaṇa)—search

ଅପଦାର୍ଥ (apadārtha)—worthless

ଅପମାନ (apamāna)—insult

ଅପବ୍ୟୟ (apabyaya)—prodigality

ଅପବ୍ୟୟୀ (apabyayī)—prodigal

ଅଫିମ (afima)—opium

ଅଭଦ୍ର (abhadra)—uncivil

ଅଭିଧାନ (abhidhāna)—dictionary

ଅଭିନନ୍ଦନ (abhinandana)—congratulation

ଅଭିନୟ (abhinaya)—acting

ଅଭିଶାପ (abhiśāpa)—curse

ଅମୂଲ୍ୟ (amūlya)—invaluable

ଅମ୍ଳ (amḷa)—acid, sour

ଅର୍ଥାତ୍ (arthāt)—that is (i.e.)

ଅଳଙ୍କାର (aḷaṅkāra)—ornament, rhetoric

ଅଳ୍ପ (aḷpa)—a little

ଅବଲମ୍ବନ (abalambana)—support

ଅବସର (abasara)—opportunity

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଅବୈତନିକ (abaitanika)—free, honorary

ଅଶ୍ରୁ (aśru)—tear

ଅଶ୍ଳୀଳ (aśḷīḷa)—vulgar

ଅଶ୍ୱ (aśwa)—horse

ଅସଂଖ୍ୟ (asaṅkhya)—countless

ଅସମର୍ଥ (asamartha)—unable

ଅସମାପ୍ତ (asamāpta)—incomplete

ଅସମ୍ମାନ (asammāna)—insult

ଅସଲ୍ (asala)—real

ଅସହିଷ୍ଣୁ (asahiṣṇu)—impatient

ଅସହ୍ୟ (asahya)—unbearable

ଅସୁବିଧା (asubidhā)—disadvantage

ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ (aspruśya)—untouchable

ଅସ୍ତ୍ର (astra)--weapon

ଅସ୍ଥି (asthi)—bone

ଅହଙ୍କାର (ahaṅkāra)—pride

(ā)

ଆକର୍ଷଣ (ākarṣaṇa)—attraction

ଆକସ୍ମିକ (ākasmika)—sudden

ଆକାଶ (ākāśa)—sky

ଆଗନ୍ତୁକ (āgantuka)—stranger

ଆଗାମୀ (āgāmī)—coming

ଆଘାତ (āghāta)—stroke

ଆଚରଣ (ācharaṇa)—conduct

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ (āchārya)—spiritual guide or teacher

ଆତଙ୍କ (ātaṅka)—terror

ଆତ୍ମହତ୍ୟା (ātmahatyā)—suicide

ଆତ୍ମା (ātmā)—self, soul

ଆତ୍ମୀୟ (ātmīya)—relation

ଆଦେଶ (ādēśa)—command

ଆଦୌ (ādau)—at all

ଆନନ୍ଦ (ānanda)—cheerfulness

ଆଣିବା (āṇibā)—to bring

ଆବଶ୍ୟକ (ābaśyaka)—necessary

ଆବିଷ୍କାର (ābiṣkāra)—discovery

ଆମୋଦ-ପ୍ରମୋଦ (āmōda-pramōda)—amusement

ଆରାମ (ārāma)—comfort

ଆରୋଗ୍ୟ (ārōgya)—recovery

ଆଳସ୍ୟ (āḷasya)—idleness

ଆଲୋକ (ālōka)—light

ଆଶା (āśā)—hope

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଆସ୍ୱାଦ (āswāda)—taste

ଆହ୍ଲାଦ (āhlāda)—gladness

ଆହ୍ୱାନ (āhwāna)—call

ଆଶୀର୍ବାଦ (āśīrbāda)—blessing

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ (āścharya)—wonder

ଆଶ୍ରମ (āśrama)—hermitage

(i)

ଇଚ୍ଛା (ichchhā)—desire

ଇଟା (iṭa)—brick

ଇତ୍ୟାଦି (ityādi)—etc.

ଇଶାରା (iśārā)—hint

(ī)

ଈର୍ଷା (īrṣā)—jealousy

ଈଶ୍ୱର (īśwara)—God

(u)

ଉକୁଣୀ (ukuṇī)—louse

ଉଚିତ (uchita)—proper, just

ଉଚ୍ଚ (uchcha)—high

ଉଚ୍ଚାରଣ (uchchāraṇa)—pronunciation

ଉଜ୍ୱଳ (ujwaḷa)—luminous

ଉତ୍ତର (uttara)—reply

ଉତ୍ସର୍ଗ (utsarga)—sacrifice

ଉଦାହରଣ (udāharaṇa)—example

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (uddēśya)—aim

ଉନ୍ମାଦ (unmāda)—mad

ଉପାର୍ଜନ (upārjana)—earning

ଉପକାର (upakāra)—help, advantage

ଉପଦେଶ (upadēśa)—advice

ଉପନ୍ୟାସ (upanyāsa)—novel

ଉପରେ (uparē)—upon, on

ଉପବାସ (upabāsa)—fasting

ଉପସଂହାର (upasaṁhāra)—conclusion

ଉପାଧି (upādhi)—degree

ଉପାୟ (upāya)—means

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(rü)

ଋଷି (rhuṣi)—saint

ଋଣ (rhuṇa)—loan

(ē)

ଏହା (ēhā)—this

ଏଖନି (ēkkhani)—now

(ō)

ଓକିଲ (okila)—pleader

ଓଦା (odā)—wet

(au)

ଔଷଧ (auṣadha)—medicine

(ka)

କଥା (kathā)—speech

କଥୋପକଥନ (kathōpakathana)—dialogue, conversation

କଦଳୀ (kadaḷī)—plantain

କରୁଣ (karuṇa)—pathetic

କରୁଣା (karuṇā)—mercy

କର୍ଣ୍ଣ, କାନ (karṇa, kāna)—ear

କଲମ (kalama)—pen, graft

କଳା (kaḷā)—art, black

କଲ୍ୟାଣ (kalyāṇa)—welfare

କଷ୍ଟ (kaṣṭa)—difficulty, pain

କାଚ (kācha)—glass

କାନ୍ଦ (kānda)—weeping

କାଗଜ (kāgaja)—paper

କାଟିବା (kāṭibā)—to cut

କାଠ (kāṭha)—wood

କାମୁଡ଼ା (kāmuṛā)—bite

କାଳ (kāḷa)—time

କାହିଁକି (kāhiñki)—why

କିଛି (kichhi)—a little

କିରାଣୀ (kirāṇī)—clerk

କୁକୁର (kukura)—dog

କୁମାର (kumāra)—an unmarried boy

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

କୁମାରୀ (kumārī)—an unmarried girl
କୁମ୍ଭାର (kumbhāra)—potter
କୁମ୍ଭୀର (kumbhīra)—crocodile
କୃତଜ୍ଞ (krutagyañ)—grateful
କୃତଘ୍ନ (krutaghna)—ungrateful
କେଶ (kēśa)—hair
କେନ୍ଦ୍ର (kendra)—centre
କୋଣ (kōṇa)—corner
କୋଳ (kōḷa)—lap
କୌଶଳ (kauśaḷa)—skill
କ୍ରୋଧ, ରାଗ (krōdha, rāga)—anger
ଖଇ (khai)—parched paddy
ଖଣି (khaṇi)—mine
ଖରଚ (kharacha)—expense
ଖରାପ (kharāpa)—bad
ଖାଇବା (khāibā)—to eat
ଖାଲ (khāla)—canal, ditch
ଖେଳ (khēḷa)—play
ଖୋଜା (khōjā)—search
ଗଗନ (gagana)—sky
ଗଜ (gaja)—elephant, yard
ଗଣନା (gaṇanā)—counting
ଗଦ୍ୟ (gadya)—prose
ଗର୍ଦ୍ଦଭ (gardabha)—donkey
ଗନ୍ଧ (gandha)—smell
ଗଭୀର (gabhīra)—deep
ଗରିବ (gariba)—poor
ଗର୍ଜ୍ଜନ (garjana)—roaring
ଗର୍ବ (garba)—pride
ଗଳା (gaḷā)—neck
ଗଳ୍ପ (gaḷpa)—story
ଗବେଷଣା (gabēṣaṇā)—research
ଗଛ (gachha)—tree
ଗଧ (gadha)—ass
ଗାଡ଼ି (gāṛi)—carriage
ଗାୟକ (gayaka)—singer
ଗାଲ (gāla)—cheek
ଗାଳି (gāḷi)—rebuke
ଗୀତ (gīta)—song
ଗୁଡ଼ (guṛa)—molasses
ଗୁଣ (guṇa)—qualification
ଗୁରୁ (guru)—a spiritual guide
ଗୃହ (gruha)—dwelling house
ଗୋଇନ୍ଦା (gōindā)—spy
ଗୋପନ (gōpana)—secret
ଗୋବର (gōbara)—cow-dung

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଗୋରୁ (gōru)—cow

ଗୋଲ (gōla)—round

ଗୋଳମାଳ (gōḷamāḷa)—noise

ଗୋଲାପ (gōlāpa)—rose

ଗ୍ରାମ (grāma)—village

ଘଟଣା (ghaṭaṇā)—occurrence

ଘଡ଼ି (ghaṛi)—watch

ଘଣ୍ଟା (ghaṇṭā)—bell, hour

ଘନ (ghana)—thick

ଘର (ghara)—house

ଘଣା (ghaṇā)—oilpressing instrument

ଘା (ghā)—ulcer, hit

ଘାସ (ghāsa)—grass

ଘିଅ (ghia)—ghee

ଘୃଣା (ghruṇā)—hatred

ଘୋଡ଼ା (ghōṛā)—horse

(Cha)

ଚର୍ବି (charbī)—tallow

ଚମଡ଼ା (chamaṛā)—skin

ଚା (chā)—tea

ଚାଉଳ (chāuḷa)—rice

ଚାକର (chākara)—servant

ଚାକିରି (chākiri)—service

ଚାନ୍ଦ (chānda)—moon

ଚାରା (chārā)—plant

ଚାଲାକ (chālāka)—clever

ଚିକିତ୍ସା (chikitsā)—treatment

ଚିଠି (chiṭhi)—letter

ଚିତ୍ର (chitra)—picture

ଚିନି (chini)—sugar

ଚିରୁଣି (chiriṇi)—comb

ଚିହ୍ନ (chihna)—sign, symbol

ଚୁମ୍ବନ (chumbana)—kissing

ଚୋରି (chōri)—theft

ଚୋରି କରିବା (chōri kariba)—to steal

ଛତା (chhatā)—umbrella

ଛାତ (chhāta)—roof

ଛାଗଳ, ଛେଳି (chhāgaḷa, chhēḷi)—goat

ଛୁଞ୍ଚି (chhuñchi)—needle

ଛୋଟ (chhōṭa)—small

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଜଙ୍ଗଲ (jaṅgala)—jungle
ଜନରବ (janaraba)—rumour
ଜନ୍ମ (janma)—birth
ଜୟ (jaya)—victory
ଜଳ (jaḷa)—water
ଜଳବାୟୁ (jaḷabāyu)—climate
ଜାତି (jāti)—caste, nation
ଜାଣିବା (jāṇibā)—to know
ଜାହାଜ (jāhāja)—steamer
ଜିଜ୍ଞାସା (jijñāsā)—enquiry
ଜିନିଷ (jinisa)—thing, goods
ଜିହ୍ୱା (jihwā)—tongue
ଜୀବନ (jībana)—life
ଜୀବିତ (jībita)—living, alive
ଜୀବିକା (jībikā)—livelihood
ଜୋତା (jōtā)—shoe
ଜ୍ଞାନ (jñāna)—knowledge
ଝଗଡ଼ା (jhagaṛā)—quarrel
ଝଡ଼ (jhaṛa)—storm
ଝିଅ (jhia)—girl, daughter

(ṭa)

ଟଙ୍କା (ṭaṅkā)—money
ଟାଣିବା (ṭāṇibā)—to pull
ଟୋପି (ṭōpi)—hat, cap
ଠକ (ṭhaka)—cheat
ଠିଆହେବା (ṭhiāhēbā)—to stand
ଠିକଣା (ṭhikaṇā)—address
ଠେକୁଆ (ṭhēkuā)—hare
ଠେଲ (ṭhēlā)—to push
ଡାକିବା (ḍākibā)—to call
ଡିମ୍ବ (ḍimba)—egg
ଢାଙ୍କିବା (ḍhāṅkibā)—to cover
ଢାଲ (ḍhāla)—shield

(ta)

ତଟକା (taṭakā)—fresh
ତଥାପି (tathāpi)—yet
ତଦନ୍ତ (tadanta)—investigation
ତରଳ (taraḷa)—liquid
ତରୁଣ (taruṇa)—young
ତନ୍ତ (tanta)—loom
ତନ୍ତୀ (tantī)—weaver
ତା'ପରେ (tā'parē)—then

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ତାଲା (tālā)—lock
ତୁଳା (tuḷā)—cotton
ତେଲ (tēla)—oil
ଥଣ୍ଡା (thanḍā)—cool, cold
ଥାଳି (thāḷi)—dish
ଦଉଡ଼ି (dauṛi)—rope
ଦଣ୍ଡ (danḍa)—punishment, rod
ଦଧି, ଦହି (dadhi, dahi)—curd
ଦନ୍ତ, ଦାନ୍ତ (danta, dānta)—tooth
ଦୟା, କୃପା (dayā, krupā)—compassion
ଦଳ (daḷa)—party, band, weed
ଦାନ (dāna)—gift
ଦାମ (dāma)—price
ଦିଗ (diga)—direction
ଦିନ (dina)—day
ଦୀପ (dīpa)—lamp
ଦୁଧ (dudha)—milk
ଦୁର୍ବଳ (durbaḷa)—week
ଦେଖିବା (dēkhibā)—to see
ଦେହ (dēha)—body
ଦୋକାନ (dōkāna)—shop
ଦୋଷ (dōṣa)—fault

ଦୌଡ଼ିବା (dauṛibā)—to run
ଧନ (dhana)—wealth
ଧରିବା (dharibā)—to catch
ଧର୍ମ (dharma)—religion
ଧୂଳି (dhūḷi)—dust
ଧୈର୍ଯ୍ୟ (dhairja)—patience
ଧୋବା (dhōbā)—washerman
ନକଲ (nakala)—copy
ନଖ (nakha)—nail
ନଗର (nagara)—city
ନଦୀ (nadī)—river
ନାଚିବା (nāchibā)—to dance
ନାଡ଼ୀ (nāṛī)—pulse
ନାମ (nāma)—name
ନାରୀ (nārī)—woman
ନିଦ୍ରା (nidrā)—sleep
ନିନ୍ଦା (nindā)—blame
ନିପୁଣ (nipuṇa)—skilful
ନିୟମ (niyama)—rule
ନିଷିଦ୍ଧ (niṣiddha)—forbidden
ନିଷେଧ (niṣēdha)—prohibition
ନୀଚ (nīcha)—low, mean
ନୀଳ (nīḷa)—blue, indigo
ନୌକା (naukā)—boat

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(pa)

ପକ୍ଷୀ (pakkhī)—bird
ପଙ୍ଖା (paṅkhā)—wing, fan
ପଚା (pachā)—rotten
ପଢ଼ିବା (paṛhibā)—to read
ପତାକା (patākā)—flag
ପତି (pati)—master, husband
ପତ୍ର (patra)—leaf, letter
ପଥ (patha)—path, way
ପରିଶ୍ରମ (pariśrama)—labour
ପରିଷ୍କାର (pariṣkāra)—clear
ପରୀକ୍ଷା (parīkkhā)—examination
ପର୍ବତ (parbata)—hill
ପବିତ୍ର (pabitra)—pure
ପଶମ (paśama)—wool
ପଶୁ (paśu)—beast
ପାଇବା (pāibā)—to get
ପାଗଳ (pāgaḷa)—mad
ପାଚିଲା (pāchilā)—ripe
ପାଦ (pāda)—foot
ପାଠ (pāṭha)—lesson
ପାପ (pāpa)—sin
ପିଠି (piṭhi)—back
ପିତା (pitā)—father, bitter
ପିପାସା (pipāsā)—thirst
ପୁତ୍ର (putra)—son
ପୁଣ୍ୟ (puṇya)—holy
ପୁତ୍ତଳିକା (puttaḷikā)—doll
ପୁରାତନ (purātana)—old
ପୁରୁଷ (puruṣa)—man, male
ପୁସ୍ତକ (pustaka)—book
ପୂଜା (pūja)—worship
ପୂର୍ଣ୍ଣ (pūrṇa)—complete, entire
ପୂର୍ବ (pūrba)—previous
ପୃଥକ (pruthaka)—separate
ପେଟ (pēṭa)—belly
ପେଷା (pēṣā)—trade, profession
ପୋଖରୀ (pōkharī)—pond
ପୋଡ଼ିବା (pōṛibā)—to burn
ପ୍ରକୃତି (prakruti)—nature
ପ୍ରତିଜ୍ଞା (pratijñā)—promise
ପ୍ରଦେଶ (pradēśa)—province
ପ୍ରମାଣ (pramāṇa)—proof
ପ୍ରଶଂସା (praśaṁsā)—praise
ପ୍ରଶ୍ନ (praśna)—question

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ପ୍ରାଣ (prāṇa)—life
ପ୍ରାଣୀ (prāṇī)—a living being
ପ୍ରାର୍ଥନା (prārthanā)—prayer
ପ୍ରିୟ (priya)—dear
ପ୍ରେମ (prēma)—love
ପ୍ରେରଣା (prēraṇā)—inspiration
ଫଳ (faḷa)—fruit
ଫୁଲ (fula)—flower
ବଡ଼ (baṛa)—big
ବଢ଼େଇ (baṛhēi)—carpenter
ବନ (bana)—forest
ବଗିଚା (bagichā)—garden
ବନ୍ଦ ହେବା (banda hēbā)—to stop
ବନ୍ଧୁ (bandhu)—friend
ବୟସ (bayasa)—age
ବରାବର (barābara)—all along
ବଳ (baḷa)—strength
ବସିବା (basibā)—to sit down

ବାନ୍ଧିବା (bāndhibā)—to bind
ବାପା (bāpā)—papa, father
ବାୟୁ (bāyu)—air
ବାଳକ (bāḷaka)—boy
ବାଲି (bāli)—sand
ବାଳିକା (bāḷikā)—girl
ବିକାଶ (bikāśa)—development
ବିଜ୍ଞାନ (bijñāna)—science
ବିରାଡ଼ି (birāṛi)—cat
ବିଦେଶ (bidēśa)—foreign
ବିନୀତ (binīta)—obedient
ବିବାହ (bibāha)—marriage
ବିଶ୍ରାମ (biśrāma)—rest
ବିଷ (biṣa)—poison
ବୀଜ (bīja)—seed
ବୁଡ଼ିବା (buṛibā)—to sink
ବୃକ୍ଷ (brukkha)—tree
ବୃଦ୍ଧ (bruddha)—old
ବେଦନା (bēdanā)—pain
ବେଶି (bēsi)—more
ବୈଠକ (baiṭhaka)—sitting
ବୈଧ (baidha)—lawful
ବୋହୂ (bōhū)—wife, daughter-in-law

ବ୍ୟାୟାମ (byāyāma)—exercise
ଭଗିନୀ (bhaginī)—sister
ଭଦ୍ର (bhadra)—gentle
ଭୟ (bhaya)—fear
ଭଲ (bhala)—good

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଭଲପାଇବା (bhalapāibā)—love

ଭାଷା (bhāṣā)—language

ଭାସିବା (bhāsibā)—to float

ଭିକ୍ଷା (bhikshā)—alms

ଭିତର (bhitara)—inside

ଭୁଲ (bhul)—error, mistake

ଭୁଲିଯିବା (bhulijibā)—to forget

ଭୂମି (bhūmi)—land

ବେଢ଼ା (bhēṛā)—fence, hedge

ମଇଦାନ (maidāna)—meadow

ମଇଳା (maiḷā)—dirt

ମତ (mata)—opinion

ମଦ (mada)—wine

ମନ (mana)—mind

ମନ୍ତ୍ରୀ (mantrī)—minister

ମନ୍ଦ (manda)—bad

ମନ୍ଦିର (mandira)—temple

ମରିବା (maribā)—to die

ମଶା (maśā)—mosquito

ମସ୍ତିଷ୍କ (mastiṣka)—brain

ମହାଜନ (mahājana)—a great man

ମହାଶୟ (mahāśaya)—sir

ମହିଷ (mahiṣa)—buffalo

ମହୁ (mahu)—honey

ମାଂସ (māṁsa)—flesh

ମାଛ (māchha)—fish

ମାଛି (māchhi)—fly

ମାଟି (māṭi)—earth

ମା, ମାତା (mā, mātā)—mother

ମାତ୍ର (mātra)—only, but

ମାନସିକ (mānasika)—mental

ମାପ (māpa)—measurement

ମାଳା (māḷā)—garland

ମାସ (māsa)—month

ମିଥ୍ୟା (mithyā)—lie

ମିଷ୍ଟ, ମିଠା (miṣṭa, miṭhā)—sweet

ମୁଣ୍ଡ (mumḍa)—head

ମୁଖ (mukha)—face

ମୋଚି (mōchi)—cobbler

ମୁଦି (mudī)—grocer, ring

ମୁର୍ଗୀ (murgī)—hen

ମୁହୂର୍ତ୍ତ (muhūrta)—moment

ମୂର୍ଖ (mūrkha)—fool

ମୂଳ (mūḷa)—root

ମୂଲ୍ୟ (mūlya)—price, value

ମେଘ (mēgha)—cloud

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

(ya)

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଯଜ୍ଞ (jajña)—sacrifice

ଯତ୍ନ (jatna)—care, comfort

ଯଦି (jadi)—if

ଯନ୍ତ୍ର (jantra)—machine

ଯିବା (jibā)—to go

ଯୁଦ୍ଧ (juddha)—war

ଯୁବକ (jubaka)—young

ଯେତେବେଳେ (jētēbēḷē)—when

ଯୌନ (jauna)—sexual

ଯୌବନ (jaubana)—youth

(ra)

ରକ୍ତ (rakta)—blood

ରହିବା (rahibā)—to stay

ରକ୍ଷା (rakkhā)—protection

ରଖିବା (rakhibā)—to keep

ରଙ୍ଗ (raṅga)—colour

ରନ୍ଧନ (randhana)—cooking

ରପ୍ତାନି (raptānī)—export

ରମଣୀ (ramaṇī)—woman

ରମଣୀୟ (ramaṇīya)—pleasant

ରଶ୍ମି (raśmi)—ray

ରାନ୍ଧିବା (rāndhibā)—to cook

ରାଜା (rājā)—king

ରାଜନୀତି (rājanīti)—politics

ରାଜ୍ୟ (rājya)—state

ରାତି, ରାତ୍ରି (rāti, rātri)—night

ରୁଟି (ruṭi)—bread

ରେଖା (rēkhā)—line

ରେଳଗାଡ଼ି (rēḷagāṛi)—train

ରୋଗ (rōga)—disease

ରୋଜ (rōja)—daily

(ḷa)

ଲକ୍ଷ୍ୟ (lakkhya)—aim

ଲଜ୍ଜା (lajjā)—shame

ଲତା (latā)—creeper

ଲବଣ (labaṇa)—salt

ଲମ୍ବା (lambā)—long, tall

ଲଙ୍ଗଳ (laṅgaḷa)—plough

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଲାଠି (lāṭhi)—stick
ଲାଞ୍ଜ (lāñja)—tail
ଲଂଫ (lamphā)—jump
ଲାଭ (lābha)—gain, profit
ଲିଖିତ (likhita)—written
ଲୁଚିବା (luchibā)—to hide
ଲୁଗା (lugā)—cloth
ଲେଖକ (lēkhaka)—writer
ଲେଖିବା (lēkhibā)—to write
ଲେମ୍ବୁ (lēmbu)—lemon

(śa)

ଶକ୍ତ (śakta)—hard
ଶକ୍ତି (śakti)—strength
ଶତ୍ରୁ (śatru)—enemy
ଶବ୍ଦ (śabda)—sound, word
ଶୟନ (śayana)—lying
ଶରୀର (śarīra)—body
ଶସ୍ୟ (śasya)—grain
ଶାକ-ସବଜି (śāka-sabaji)—vegetable
ଶାନ୍ତି (sānti)—peace
ଶାପ (śāpa)—curse
ଶାସନ (śāsana)—rule
ଶିକୁଳି (śikuḷi)—chain
ଶିକାର (śikāra)—hunting
ଶିକାରୀ (śikārī)—hunter
ଶିଳ୍ପ (śiḷpa)—handicraft, art
ଶିଶୁ (śiśu)—child
ଶିଷ୍ୟ (śiṣya)—disciple
ଶୀତ (śīta)—cold
ଶୀତକାଳ (śītakāḷa)—winter
ଶୁଖାଇବା (śukhāibā)—to dry
ଶୁଙ୍ଘିବା (śuṅghibā)—to smell
ଶୁଦ୍ଧ (śuddha)—pure
ଶୁଣିବା (śuṇibā)—to hear
ଶୁଭ (śubha)—auspicious
ଶୂକର (śūkara)—boar
ଶୂନ୍ୟ (śūnya)—empty, zero
ଶୃଗାଳ (śrugāḷa)—jackal
ଶୃଙ୍ଖଳ (śruṅkhaḷa)—chain
ଶେଷ (śēṣa)—end
ଶୋକ (śōka)—lamentation
ଶ୍ୱଶୁର (śwaśura)—father-in-law
ଶାଶୁ (śāśu)—mother-in-law
ଶ୍ୱେତ (śwēta)—white

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଶ୍ମଶାନ (śmaśāna)— cremation ground

ଶ୍ରମ (śrama)—labour

ଶ୍ରମିକ (śramika)—labourer

ଶ୍ରେଣୀ (śrēṇī)—class

ଶ୍ରେଷ୍ଠ (śrēṣṭha)—chief, best

ସଂକ୍ରାମକ (saṅkrāmaka)— infectious

ସଂଖ୍ୟା (saṅkhyā)—number

ସଂଗ୍ରହ (saṅgraha)—collection

ସଂଜ୍ଞା (sañgā)—definition, sense

ସମ୍ବାଦ (saṁbāda)—news

ସଂଯମ (saṁjama)—restraint

ସକଳ (sakaḷa)—all

ସକାଳ (sakāḷa)—morning

ସଙ୍କଳ୍ପ (saṅkaḷpa)—determination

ସତର (satara)—seventeen

ସତୁରି (saturi)—seventy

ସତ୍ୟ (satya)—truth

ସଦସ୍ୟ (sadasya)—member

ସନ୍ଦେହ (sandēha)—suspicion

ସନ୍ଧ୍ୟା (sandhyā)—evening

ସପୁରି (sapuri)—pine apple

ସଭା (sabhā)—meeting

ସଭ୍ୟ (sabhya)—civilized

ସମଗ୍ର (samagra)—entire

ସମୟ (samaya)—time

ସମସ୍ୟା (samasyā)—problem

ସମାନ (samāna)—equal

ସମାପ୍ତ (samāpta)—end, completed

ସମାଲୋଚନା (samālōchanā)— criticize, review

ସମୁଦ୍ର (samudra)—ocean

ସମ୍ପତ୍ତି (sampatti)—property

ସମ୍ପାଦକ (sampādaka)—editor, secretary

ସମ୍ପ୍ରଦାୟ (sampradāya)—sect, community

ସମ୍ବନ୍ଧ (sambandha)—relation

ସମ୍ମାନ (sammāna)—honour

ସର୍ବଦା (sarbadā)—always

ସରଳ (saraḷa)—straight, sincere

ସହଜ (sahaja)—easy

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ସହସା (sahasā)—suddenly

ସହସ୍ର (sahasra)—thousand

ସାକ୍ଷୀ (sākkhī)—witness

ସାଗର (sāgara)—ocean

ସାତ (sāta)—seven

ସାଧାରଣ (sādhāraṇa)—common

ସାପ (sāpa)—snake

ସାବଧାନ (sābadhāna)—careful

ସାମୟିକ (sāmayika)—temporary

ସାମରିକ (sāmarika)—military

ସାମାଜିକ (sāmājika)—social

ସାଲ (sāla)—year

ସାହସ (sāhasa)—courage

ସାହସୀ (sāhasī)—brave

ସାହାଯ୍ୟ (sāhājya)—help

ସାହିତ୍ୟ (sāhitya)—literature

ସିଂହ (siṁha)—lion

ସିଲାଇ (silāi)—sewing

ସୁଖ (sukha)—happiness

ସୁନ୍ଦର (sundara)—beautiful

ସୁନା (sunā)—gold

ସୂତା (sūta)—thread

ସୂର୍ଯ୍ୟ (sūrjya)—sun

ସୃଷ୍ଟି (sruṣṭi)—creation

ସେବକ (sēbaka)—servant, worker

ସେବା (sēbā)—service

ସୈନ୍ୟ (sainya)—soldier

ସ୍ତନ (stana)—nipple, breast

ସ୍ତ୍ରୀ (strī)—woman, wife

ସ୍ଥାନ (sthāna)—place

ସ୍ଥାନୀୟ (sthānīya)—local

ସ୍ନାନ (snāna)—bath

ସ୍ନେହ (snēha)—affection

ସ୍ପର୍ଶ (sparśa)—touch

ସ୍ପଷ୍ଟ (spaṣṭa)—clear

ସପ୍ତାହ (saptāha)—week

ସ୍ୱପ୍ନ (swapna)—dream

ସ୍ୱର୍ଗ (swarga)—heaven

ସ୍ୱାମୀ (swāmi)—master, husband

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ (swāsthya)—health

ସ୍ମୃତି (smruti)—memory

ସ୍ରଷ୍ଟା (sraṣṭā)—creator

ସ୍ରୋତ (srōta)—current

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

(ha)

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ହରିଣ (hariṇa)—deer

ହଳ (haḷa)—plough

ହସ (hasa)—laugh

ହଜାର (hajāra)—thousand

ହାଡ଼ (hāṛa)—bone

ହାତ (hāta)—hand

ହାତୀ (hātī)—elephant

ହିଂସା (hiṁsā)—violence, malice

ହିତ (hita)—welfare, benefit

ହୃଦୟ (hrudaya)—heart

ହ୍ରଦ (hrada)—lake

କ୍ଷମା (kkhamā)—excuse

କ୍ଷୁଧା (kkhudhā)—hunger

କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ (kkhudhārta)—hungry

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

LESSON 16

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Idioms and Proverbs

ବାକ୍‌ପଦ୍ଧତି ଓ ପ୍ରଚଳିତ ବାକ୍ୟ

(Bākpaddhati o Prachaḷita Bākya)

IDIOMS

ଅକ୍ଷମ କ୍ରୋଧ (akkhama krōdha)—impotent anger.

ଅଚଳ (achaḷa)—null and void.

ଅଚିରେ (achirē)—in no time.

ଅତି ଦର୍ପେ ହତ ଲଙ୍କା (ati darpē hata laṅkā)—pride goes before a fall.

ଅତି ଲୋଭେ ତନ୍ତୀ ମରେ (ati lōbhē tantī marē)—all covet all lost.

ଅଭ୍ରାନ୍ତ ବିଚାର (abhrānta bichāra)—infallible judgment.

ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି (apūraṇīya kkhati)—irreparable loss.

ଅବିନଶ୍ୱର ଯଶ (abinashwar jasha)—immortal fame.

ଅରଣ୍ୟ ରୋଦନ (araṇya rodana)—cry in the wilderness.

ଅସୁସ୍ଥ (asustha)—out of sorts.

ଅଭ୍ୟସ୍ତ (abhyasta)—at home in.

ଅନୁରୋଧରେ (anurōdharē)—at the request of.

ଆପଦେ ବିପଦେ (āpadē bipadē)—in well and woe.

ଆପାଦମସ୍ତକ (āpādamastaka)—from head to foot.

ଆସନ୍ନ ବିପଦ (āsanna bipada)—imminent danger.

ଉତ୍ଥାନପତନ (utthānapatana)—ups and downs.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଏକସଙ୍ଗେ (ēkasaṅgē)—at a stretch.

ଏକ ସ୍ୱରରେ (ēka swararē)—with one voice.

କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ (kathā prasaṅgarē)—by the bye.

କଳି ମଞ୍ଜି (kaḷi mañji)—apple of discord.

କଷ୍ଟ ନ ଥାଇ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ ନାହିଁ (kaṣṭa na thāi krushṇa prāpti huyē nāhiñ)—no rose without thorn ; no pain, no gain.

କଣ୍ଟକମୟ ଶଯ୍ୟା (kaṇṭakamaya śajyā)—bed of thorns.

କାହାର ପୌଷମାସ କାହାର ସର୍ବନାଶ (kāhāra pauṣamāsa kāhāra sarbanāśa) —some have hap, some stick in the gap.

କୁଳାଙ୍ଗାର (kuḷāṅgāra)—black sheep.

କୋଳାହଳ (kōḷāhaḷa)—hue and cry.

କୌଣସିମତେ (kauṇasimatē)—any how.

ଖୁବ୍ ଚଞ୍ଚଳ (khub chañchaḷa)—by leaps and bounds.

ଖୁସ୍ ମିଜାଜ (khus mijāj)—in good humour.

ଖେଳାମେଳା (khēḷameḷa)—at sixes and sevens.

ଖୋଲାଖୋଲି (khōlākhōli)—above board.

ଗତସ୍ୟ ଶୋଚନା ନାସ୍ତି (gatasya śōchanā nāsti)—let by-gones be by-gones.

ଘୋଡ଼ା ଡିମ୍ବ (ghōṛā ḍimba)—mare's nest.

ଘୋର ବିରୋଧୀ (ghōra birodhī)—dead against.

ଘୋର ଶତ୍ରୁରୂପେ (ghōra śatrurūpē)—at daggers drawn.

ଜରୁରୀ ସମସ୍ୟା (jarurī samasyā)—burning problem.

ଜଳରେ କୁମ୍ଭୀର ସ୍ଥଳରେ ବାଘ (jaḷarē kumbhira sthaḷarē bāgha)—between the devil and the deep sea.

ତୁଳନାଯୋଗ୍ୟ ହେବା (tuḷanājōgya hēbā)—to hold candle.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ (durbhāgyabaśata)—as ill luck would have it.

ଧରାବନ୍ଧା (dharābandhā)—hard and fast.

ନାକରେ ଦଉଡ଼ି ବେକରେ ପଘା (nākarē dạuṛi bēkarē paghā)—to lead by the nose.

ପଲ୍ଲବଗ୍ରାହୀ (pallabagrāhī)—jack-of-all-trades.

ପରମ ଭଣ୍ଡ (parama bhanḍa)—a wolf in a sheep's skin.

ପରିଶେଷରେ (parishēṣarē)—at length.

ପୂରା ଦମରେ (pūrā damarē)—in full swing.

ପ୍ରଭୂତ ସମ୍ପଦ (prabhūta sampada)—immense wealth.

ପ୍ରସଙ୍ଗକ୍ରମେ (prasaṅgakramē)—by the way.

ପ୍ରରୋଚନାରେ (prarōchanārē)—at the instigation of.

ପ୍ରଚଳିତ (prachaḷita)—in vogue.

ବଡ଼ଭାଗ (baṛabhāga)—lion's share.

ବିନା ମେଘରେ ବଜ୍ରପାତ (binā mēgharē bajrapāta)—a bolt from the blue.

ବିପଦରେ ପଡ଼ିବା (bipadarē paṛibā)—to burn one's finger.

ବିପଦଗ୍ରସ୍ତ (bipadagrasta)—involved in danger.

ବିଫଳ ହୋଇଯିବା (biphaḷa hōijibā)—to end in smoke.

ବୁଦ୍ଧି ହଜିବା (buddhi hajibā)—at one's wit's end.

ବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରୟାସ (byartha prayāsa)— fruitless endeavour.

ଭିତର ବାହାର ସବୁ ଘଟଣା (bhitara bāhāra sabu ghaṭaṇā)—ins and outs. pros and cons.

ମିଛ କାନ୍ଦ (michha kānda)—crocodile tears.

ମୁହାଁମୁହିଁ (muñhāmuhiñ)—face to face.

ମୋଟ ଉପରେ (mōṭa uparē)—after all.

ଯଥା ପୂର୍ବ ତଥା (jathā pūrba tathā)—as usual.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଯାଯାବର ଜୀବନ (jājābara jībana)—nomadic life.

ରକ୍ତ ମାଂସର ଶରୀର (rakta māṅsara śarīra)—flesh and blood.

ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଭାବରେ (lakkhahīna bhābarē)—aimlessly.

ଲାଗିପଡ଼ିବା (lāgipaṛibā)—to be up and doing.

ଲୋମହର୍ଷଣକାରୀ ବାଗ୍ମିତା (lōmaharṣaṇakārī bāgmitā)—thrilling eloquence.

ଶୁଭଦୃଷ୍ଟିରେ (śubhadruṣṭirē)—in the good book of.

ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ (śēṣa muhūrtarē)—at the eleventh hour.

ସତ୍ ଓ ସାଧୁ (sat o sādhu)—fair and square.

ସତର୍କ (satarka)—careful.

ସତେ ଯେପରି (satē jēpari)—as it were.

କ୍ରମେ କ୍ରମେ (kramē kramē)—by and by.

ସର୍ବେସର୍ବା (sarbēsarbā)—all in all.

ସାରକଥା (sārakathā)—sum and substance.

ସାକ୍ଷୀ ଗୋପାଳ (sākkhī gōpāḷa)—a mere puppet.

ସୀମାତୀତ ଭାବରେ (sīmātīta bhābarē)—beyond measure.

ସ୍ମରଣାତୀତ କାଳରୁ (smaraṇātīta kāḷaru)—from time immemorial.

ହଡ଼କ ଦେଇଁଯିବା (haṛaka dēiñjibā)—at a loss.

ହାତେହାତେ (hātēhātē)—hand to hand.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

PROVERBS

ଅନ୍ଧ ଦେଶରେ ଦର୍ପଣ ବିକିବା—To cast pearls before the swine.

ଅତି ଭକ୍ତି ଚୋରର ଲକ୍ଷଣ—Too much courtesy, too much craft.

ଅଳ୍ପ ବିଦ୍ୟା ଭୟଙ୍କରୀ—Little learning is a dangerous thing.

ଆତୁରେ ନିୟମ ନାସ୍ତି—Necessity knows no law.

ଆପେ ଭଲ ତ ଦୁନିଆଁ ଭଲ—To the pure all things are pure.

ଆୟ ଦେଖି ବ୍ୟୟ କର—Cut your coat according to your cloth.

ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ଉପାୟ ଅଛି—Where there is a will there is a way.

ଏକା ମାଘରେ ଶୀତ ଯାଏ ନାହିଁ—One swallow does not make a summer.

ଏକା ହାତରେ ତାଳି ବାଜେ ନାହିଁ—It takes two to make a quarrel.

କଣ୍ଟକେ ନୈବ କଣ୍ଟକମ୍—With foxes you must play the fox.

କହିବା ବଡ଼ ସହଜ କରିବା ବଡ଼ କଠିନ—Easier said than done.

ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା—To make a mountain of a mole-hill.

ତୁଳସୀ ଦୁଇ ପତ୍ରରୁ ବାସେ—Morning shows the day.

ତେଲିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ—To carry coal to Newcastle.

ଧୀର ପାଣି ପଥର କାଟେ—Slow and steady wins the race.

ନାନା ମୁନିଙ୍କର ନାନା ମତ—{ Many men, many minds.
Doctors differ.

ନାହିଁ ମାମୁଁ ଠାରୁ କଣା ମାମୁଁ ଭଲ—Something is better than nothing.

ନିର୍ବାଣ ଦୀପେ କିମୁ ତୈଳ ଦାନଂ—After death comes the doctor.

ପାଞ୍ଚ ସାତକା ଲାଠି ଏକ ଜଣକା ବୋଝ—Many a little makes a mickle.

ପାପ ଧନ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରେ ଯାଏ—Ill got, ill spent.

ଫଳେନ ପରିଚୀୟତେ—A tree is known by its fruits.

ବହୁତ ମଣିଷରେ ମୂଷା ମରେ ନାହିଁ—Too many cooks spoil the broth.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ମୁନେରପି ମତିଭ୍ରମ—To err is human.

ମୌନଂ ସମ୍ମତି ଲକ୍ଷଣମ୍—Silence gives consent.

ଯେପରି ବାପ ସେପରି ପୁଅ—Like father like son.

ଯେପରି କର୍ମ ସେପରି ଫଳ—As you sow, so will you reap.

ଯେତେ ଭାଇ ସେତେ ଠା।—Brothers will part.

ଯେସାକୁ ତେସା।—Tit for tat.

ଶସ୍ତାର ତିନ ଅବସ୍ଥା।—Cheap goods are bitter in the long run.

ଶିରୋନାସ୍ତି ଶିରୋବ୍ୟଥା।—A beggar cannot be bankrupt.

ସେ ରାମ ନାହାନ୍ତି କି ସେ ଅଯୋଧ୍ୟା ନାହିଁ—Woe the times ! Woe the manners ?

ହାଣି ନ ଜାଣି କଟୁରିର ଦୋଷ—A bad workman quarrels with his tools.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 17

Conversation in Oriya

ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

Govinda—କିରେ ଗୋପାଳ, ଆଜିକୁ କେତେଦିନ ହେଲା ମୁଁ ତୋତେ ଦେଖି-ନାହିଁ, ଭଲ ତ ?

Hallo Gopal ! I have not seen you for many days. I hope you are well.

Gopala—ଧନ୍ୟବାଦ, ମୁଁ ଭଲ ଅଛି । କିଛିଦିନ କଟକର ବାହାରେ ଥିଲି ।

Thanks, I am all right. I was out of Cuttack for some days.

Govinda—କାହିଁକି, କେଉଁଠାକୁ ଯାଇଥିଲ ?

Why, where had you been ?

Gopala—ପୁରୀ ଯାଇଥିଲି । ସେଠାରେ ଦାଦା ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ ।

I had been to Puri. There my uncle was ill.

Govinda—ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କିପରି ଅଛନ୍ତି ?

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Gopala—ଏହିକ୍ଷଣି ସେ ଭଲ ଅଛନ୍ତି । ଧନ୍ୟବାଦ ।

He is quite well now, thank you.

Naresh—ଖବର କ'ଣ ? ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଦେଖା ହେଲା ।

What about you ? I am seeing you after a very long time.

Suresh—ହଁ ଭାଇ, ଏକ ଜରୁରୀ କାମରେ ସହରକୁ ଆସିଛି ଏବଂ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଘରକୁ ଫେରିଯିବି ।

Yes, brother, I have come on a particular business and I will return home this evening.

Naresh—ଏତେ ଶୀଘ୍ର କାହିଁକି ? ସହର କ'ଣ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ ନା ?

Why so soon ? Do you not like towns ?

Suresh—ନାଁ ଭାଇ, ମୋତେ ସହର ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ । ସହରର ଦୂଷିତ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ମୁଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆନନ୍ଦ ପାଏନା । ଗୋଳମାଳ ମୋତେ ଭାରି ଖରାପ ଲାଗେ ।

No brother, I don't like towns at all ; nor I find any pleasure in the dirty atmosphere of the town. Noise and bustle irritate me.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Naresh—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ; ଗୋଳମାଳ ନ ଥାଇ ତୁମେ କପରି ଜୀବନରେ ଆନନ୍ଦ ପାଅ ? ଗ୍ରାମର ଶାନ୍ତ ନୀରବତା ମୋତେ ପାଗଳ କରି ଦିଏ ।

Wonder ; how can you enjoy life without noise and bustle ? The calmness and silence of the village drive me mad.

Suresh—ଯାହାର ଯେପରି ରୁଚି । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସବୁଜ କ୍ଷେତ୍ରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ନଦୀର କଳକଳ ଶବ୍ଦ, ଛାୟାପ୍ରଦ ବୃକ୍ଷ ଏବଂ ସୁନେଲି ଫସଲକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଏ ।

Every man to his taste, but I much love the beauty of the green fields, the murmuring of rivers, shady groves and golden crops.

Naresh—କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମରେ ରହି ତୁମେ ଏହି ଆଧୁନିକ ଯୁଗର କେଉଁ ଜିନିଷଟା ପାଉଛ ?

But what are you getting of this modern time in your village ?

Suresh—ମୁଁ ଯାହା ପାଏ, ତୁମେ ତାହା ସହରରେ ରହି କଦାପି ପାଅ ନାହିଁ ।

The thing which I get, you can never get in the town.

Naresh—ଆହା ବନ୍ଧୁ ! ତୁମେ କ’ଣ କେବଳ ବିଶୁଦ୍ଧ ବାୟୁ ଓ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକର ? ସିନେମା, ଖେଳ-କସରତ, ସଭାସମିତି ଏବଂ ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବ୍ୟତୀତ ଜୀବନଟା ଯେ ନୀରସ ଓ ଶୁଷ୍କ ହୋଇଯାଏ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Ah! my dear friend. Do you want to live with pure air and quiet atmosphere alone? The life will be then dry and dull without cinema, sports, meetings and political activities.

Suresh—ମୁଁ ଭାବେ ଯେ, ସହର କେବଳ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଏକ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପରିଣତ କରିଦେଇଛି ।

I think that the town has made the human life simply a machine.

Naresh—କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ସହର ନ ରହିଲେ ଜାତିର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରିବ କି ?

But can a nation prosper without its great cities ?

Suresh—କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧୁ ଭୁଲିଯାଅ ନାଁ ଯେ, ଗ୍ରାମସବୁ ଜାତିର ମୂଳପିଣ୍ଡ । ଗ୍ରାମର ଉନ୍ନତି ବିନା ଜାତିର ଉନ୍ନତି କଦାପି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

But don't forget my friend that the foundation of a nation really lies on its villages. Without the improvement of the village, the nation cannot progress.

Naresh—ମୁଁ ଏ କଥା ମାନୁଛି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସହରଗୁଡ଼ିକୁ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ।

I do admit it, but I don't like to leave the cities.

Suresh—ଧନ୍ୟବାଦ ଭାଇ, ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହିକ୍ଷଣି ଖୁବ୍ ଭଲ ଆଲୋଚନା ହେଲା । କିନ୍ତୁ ମୋର ଡେରି ହୋଇଯାଉଛି । ତୁମେ ଥରେ ଆମ ଘରକୁ ଗଲେ, ଭାରି ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି । ନମସ୍କାର ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Thank you my dear brother, we have had a good talk now. But I am getting late. I would be very much glad if you come once to our village home. Good day.

Naresh—ତୁମର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗୁଁ ଧନ୍ୟବାଦ। ଆସନ୍ତା ଛୁଟିରେ ସୁବିଧା ପାଇଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ ଘରକୁ ଯିବି। ନମସ୍କାର।

Thank you for your invitation! I must go to your home if I get a chance in the coming holiday. Good day.

Father and Son

Son—ବାପା, ଆପଣ ପୂରା ଏକମାସ ପରେ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି। କହନ୍ତୁ ନା, କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇଥିଲେ ?

Papa, you are coming back after full one month. Please tell me, what places you have visited.

Father—ଆରେ ପୁଅ, ମୁଁ ସାରା ଦେଶଟି ବୁଲି ଆସିଛି।

Come on, my boy. I am returning after having toured the entire country.

Son—ବାପା, ପ୍ରଥମେ ଆପଣ କେଉଁଠାକୁ ଯାଇଥିଲେ ?

Papa, where did you go first ?

Father—ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇଥିଲି। ଦିଲ୍ଲୀ ଭାରତର ରାଜଧାନୀ ଅଟେ।

First I went to Delhi. Delhi is the capital of India.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Son—ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆପଣ କ'ଣ କ'ଣ ଦେଖିଲେ ?

What did you see in Delhi ?

Father—ପୁରୁଣା ଦିଲ୍ଲୀରେ ଲାଲକିଲ୍ଲା ଦେଖିଲି । ଲାଲକିଲ୍ଲାରେ ଅନେକ ଦର୍ଶନୀୟ ଐତିହାସିକ ଜିନିଷ ଅଛି । ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀରେ ସରକାରୀ ଅଫିସ୍ ଦେଖିଲି, କୁତବମିନାର ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ।

In old Delhi I saw the Red Fort. There are many historical things worth seeing in the Red Fort. I saw the Government Secretariate and also visited the Qutab Minar in New Delhi.

Son—ତା'ପରେ ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?

Where did you go after that ?

Father—ତା'ପରେ ମୁଁ ବମ୍ବେ ଗଲି । ବମ୍ବେ ଭାରତରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବନ୍ଦର ।

After that I went to Bombay. Bombay is the biggest port of India.

Son—ତାହାହେଲେ ତ ଆପଣ ସମୁଦ୍ର ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ଜାହାଜ ଦେଖିଥିବେ ।

Then you must have seen the sea and big ships also.

Father—ହଁ, ସେ କଥା ଠିକ୍ । ଅନେକ ଜାହାଜ ଦେଖିଛି । ତା'ପରେ ମୁଁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଦେଇ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଗଲି । ହାଇଦ୍ରାବାଦ ନିକଟରେ ଅଜନ୍ତା ଗୁମ୍ଫା ଅଛି ।

Yes, I have seen many ships. Then through Hyderabad I arrived at Madras. Very near to Hyderabad the Cave of Ajanta is situated.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Thank you my dear brother, we have had a good talk now. But I am getting late. I would be very much glad if you come once to our village home. Good day.

Naresh—ତୁମର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗୁଁ ଧନ୍ୟବାଦ । ଆସନ୍ତା ଛୁଟିରେ ସୁବିଧା ପାଇଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମ ଘରକୁ ଯିବି । ନମସ୍କାର ।

Thank you for your invitation ! I must go to your home if I get a chance in the coming holiday. Good day.

Father and Son

Son—ବାପା, ଆପଣ ପୂରା ଏକମାସ ପରେ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି । କହନ୍ତୁ ନା, କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇଥିଲେ ?

Papa, you are coming back after full one month. Please tell me, what places you have visited.

Father—ଆରେ ପୁଅ, ମୁଁ ସାରା ଦେଶଟି ବୁଲି ଆସିଛି ।

Come on, my boy. I am returning after having toured the entire country.

Son—ବାପା, ପ୍ରଥମେ ଆପଣ କେଉଁଠାକୁ ଯାଇଥିଲେ ?

Papa, where did you go first ?

Father—ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇଥିଲି । ଦିଲ୍ଲୀ ଭାରତର ରାଜଧାନୀ ଅଟେ ।

First I went to Delhi. Delhi is the capital of India.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Son—ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆପଣ କ'ଣ କ'ଣ ଦେଖିଲେ ?

What did you see in Delhi ?

Father—ପୁରୁଣା ଦିଲ୍ଲୀରେ ଲାଲକିଲ୍ଲା ଦେଖିଲି । ଲାଲକିଲ୍ଲାରେ ଅନେକ ଦର୍ଶନୀୟ ଐତିହାସିକ ଜିନିଷ ଅଛି । ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀରେ ସରକାରୀ ଅଫିସ୍ ଦେଖିଲି, କୁତବମିନାର ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ।

In old Delhi I saw the Red Fort. There are many historical things worth seeing in the Red Fort. I saw the Government Secretariate and also visited the Qutab Minar in New Delhi.

Son—ତା'ପରେ ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?

Where did you go after that ?

Father—ତା'ପରେ ମୁଁ ବମ୍ବେ ଗଲି । ବମ୍ବେ ଭାରତରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବନ୍ଦର ।

After that I went to Bombay. Bombay is the biggest port of India.

Son—ତାହାହେଲେ ତ ଆପଣ ସମୁଦ୍ର ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ଜାହାଜ ଦେଖିଥିବେ ।

Then you must have seen the sea and big ships also.

Father—ହଁ, ସେ କଥା ଠିକ୍ । ଅନେକ ଜାହାଜ ଦେଖିଛି । ତା'ପରେ ମୁଁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଦେଇ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଗଲି । ହାଇଦ୍ରାବାଦ ନିକଟରେ ଅଜନ୍ତା ଗୁମ୍ଫା ଅଛି ।

Yes, I have seen many ships. Then through Hyderabad I arrived at Madras. Very near to Hyderabad the Cave of Ajanta is situated.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Son—ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଆପଣଙ୍କୁ କିପରି ଲାଗିଲା ?

How did you like Madras ?

Father—ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ବନ୍ଦର ଓ ସହର ।

Madras is a very fine port and city.

Son—ମାନ୍ଦ୍ରାଜରୁ ଆପଣ କେଉଁଠାକୁ ଗଲେ ?

For what place did you leave Madras ?

Father—ମାନ୍ଦ୍ରାଜରୁ ପୁରୀକୁ ଆସିଲି, ପୁରୀ ଦେଖି ଭୁବନେଶ୍ୱର ହୋଇ କଟକ ଫେରିଲି ।

From Madras I came to Puri. Having visited Puri I came to Bhubaneswar and then Cuttack.

Son—ବାପା, ଆପଣ କଲିକତା ଯାଇନଥିଲେ ?

Papa, did you not go to Calcutta ?

Father—ହଁ ଠିକ୍, କଲିକତା ମଧ୍ୟ ଯାଇଥିଲି । ଦମ୍‌ଦମ୍ ବିମାନ ଘାଟୀ ଓ ଅଲିପୁର ଚିଡ଼ିଆଖାନା ଦେଖିଛି ।

Oh yes, I went to Calcutta also. I visited the Dum-Dum airport and the zoo at Alipore.

Son—ବାପା, ଆପଣ ଯେଉଁସବୁ ଜାଗାକୁ ଯାଇଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମୋତେ ମାନଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ତ ।

Papa, will you please point out to me on the map the places you visited ?

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Father—ଆଚ୍ଛା, ମାନଚିତ୍ର ଘେନଆ । ମୁଁ ତୋତେ ଦେଖାଇ ଦେବି ।

Come on, my boy, come with your map. I am showing you everything.

Son—ବାପା, ମୁଁ ଏକ୍ଷଣି ଘେନି ଆସୁଛି ।

I am just coming with it, papa.

Patient—ନମସ୍କାର ଡାକ୍ତରବାବୁ ! ମୋ କଥା ଟିକିଏ ଶୁଣିବେ କି ?

Good morning, doctor! Can you spare me a few minutes ?

Doctor—ନିଶ୍ଚୟ, ଭିତରକୁ ଆସି ବସନ୍ତୁ । କହନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କର କଅଣ ହୋଇଛି ?

Certainly ! Come in and sit down. Now, tell me what is the matter with you ?

Patient—ଏଇ କଥାତ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

That is just what I want you to tell me.

Doctor—ବେଶ୍, କହନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର କଅଣ ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ?

Well, tell me how you are suffering ?

Patient—ମୋତେ ଆଦୌ ଭୋକ ହେଉନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତଥାପି ମୋର ସର୍ବଦା ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ।

I have no appetite at all, and yet I am always suffering from indigestion.

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Doctor—ଆପଣଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ବଥାଉଛି କି ?

Are you troubled with headaches also ?

Patient—ହଁ, ହେଉଛି । ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ଯେ, ମୁଁ ରାତିରେ ଆଦୌ ଭଲକରି ଶୋଇପାରୁନାହିଁ ।

Yes, I am. And what is worse, I can't sleep well at night.

Doctor—ଆଚ୍ଛା, ଆପଣ କି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ?

I see. What is your work ?

Patient—ମୁଁ ଏକ ବଣିକ ଅଫିସରେ କିରାଣୀ । ମୋତେ ବହୁସମୟ ଧରି ଅଫିସରେ ବସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

I am a clerk in a merchant office and have to work long hours on a seat.

Doctor—ଆପଣ, ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାୟାମ କରନ୍ତି କି ?

Do you take any sort of exercise in the evening ?

tient—ନାଁ, ଡାକ୍ତରବାବୁ ; ମୁଁ କୌଣସି ବ୍ୟାୟାମ କରେନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଘରକୁ ଫେରେ ସେତେବେଳେ ଏତେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ ଯେ, ଖାଇଦେଇ ସିଧା ଶୋଇପଡ଼େ ।

No, doctor ; I don't take any exercise. I feel so tired when I get home that I simply take my food and go to bed.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Doctor—ମୋର ମନେ ହେଉଛି, ଆପଣଙ୍କର ସବୁ ଅସୁବିଧାର ମୂଳରେ ବିଶ୍ରାମର ଅଭାବ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମର ଅଭାବ ରହିଛି ।

I think all your troubles are due to lack of rest and proper physical labour.

Patient—ମୋର ମଧ୍ୟ କାହିଁକି ମନେ ହେଉଛି । ଅନେକ ଦିନ ହେବ କୌଣସି ଛୁଟି ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିନାହିଁ ।

I also admit this. I could not have any leave for a long time.

Doctor—ଆପଣ କଅଣ ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସରୁ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଛୁଟି ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ?

Are you not able to secure leave from your office for a few days ?

Patient—ମୁଁ ଭାବୁଛି, ଆପଣଙ୍କ ସୁପାରିଶପତ୍ର ପାଇଲେ ତାହା ମିଳିପାରିବ ।

I think, I shall be able to secure it with your recommendation.

Doctor—ଭଲକଥା, ଆପଣ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମକୁ ଚାଲିଯିବା ଉଚିତ । ଘରର କବାଟ ଓ ଝରକା ଖୋଲିରଖି ଖୋଲା ପବନରେ ଶୋଇବେ । ସକାଳେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କିଛି ସମୟ ବୁଲିଚାଲି କରିବେ । ସମୟାନୁସାରେ ଖାଇବେ । ଆପଣଙ୍କର ହଜମଶକ୍ତି ଓ କ୍ଷୁଧାକୁ ଚାହିଁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଖାଇବା ବଢ଼ାଇବେ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ଏହିପରି ଭାବରେ ଚାଲିଲେ ଆପଣ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇଯିବେ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Very good, you must go to your country-home for a few days. Sleep in the open air, keeping the doors and windows open. Take walks in the morning and evening for a few minutes. Take your food in regular time. Increase diets gradually according to your digestive power and appetite. I think you will be all right very soon if you follow these instructions.

Patient—ଧନ୍ୟବାଦ ଡାକ୍ତର୍‌ବାବୁ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଉପଦେଶ ମାନି ଚଳିବି । ନମସ୍କାର୍ ।

Thank you, doctor. I will follow your instructions. Good morning.

Doctor—ନମସ୍କାର୍ ! ଆପଣଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋତେ ଜଣାଇବେ ।

Good morning. And please let me know how you get on.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Queen—ସୁଲତାନ୍, ମୋର ହାତ ପୋଡ଼ି ଯାଇଛି ।

King—ସେ କ'ଣ ? କପର ପୋଡ଼ିଲ ?

Queen—ରୁଟି ସେକୁ ସେକୁ ହଠାତ୍ ନିଆଁ ଧାସ ଲାଗିଗଲା ।

King—ତୁମେ ରୁଟି କରିବାକୁ ଯାଅନାହିଁ ।

Queen—ସେ କଥା ପରେ ଦେଖାଯିବ । କିନ୍ତୁ ମୋର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ନିବେଦନ ଅଛି ।

King—କ'ଣ କୁହ ।

Queen—ଘରର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଁ ଏକା କରି ପାରୁନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଚାକରାଣୀ ରଖନ୍ତୁ ।

King—ଚାକରାଣୀ ! ଚାକରାଣୀର ଦରମା କେଉଁଠୁ ଆସିବ ? ତୁମେ ତ ଜାଣ ମୋର ରୋଜଗାର ଖୁବ୍ କମ୍ ।

Queen—ଏ କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ସୁଲତାନ୍ ! ଆପଣ କେତେବଡ଼ ରାଜ୍ୟର ମାଲିକ । ଆପଣଙ୍କ ରାଜକୋଷରେ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା ଅଛି । ଆଉ ଆପଣ ଗୋଟିଏ ଚାକରାଣୀର ଦରମା ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ?

King—ବେଶ୍ ବେଗମ୍ ସାହେବା ! ତୁମେ ଯାହା କହିଲ ତାହା ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ ରାଜକୋଷରେ ଥିବା ଧନ ତ ମୋର ନୁହେଁ ।

Queen—ସେ ଧନ ତେବେ କାହାର ?

King—ସେ ଧନ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର । ସେମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଧନ ମୋ ପାଖରେ ରଖିଛନ୍ତି । ମୋର ନିଜ ସକାଶେ ସେଥିରୁ ଏକ ପଇସା ମଧ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Queen—ଏ ପୁଣି କି କଥା ?

King—ହଁ ଏହି କଥାହିଁ ଠିକ୍ । ଜାଣ ବେଗମ୍ ସାହେବା, ମୁଁ ଏହି ଯେଉଁ ହୀରାର ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧି ସୁନାର ସିଂହାସନରେ ବସିଛି, କି ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଏହି ଅଧିକାର ଅର୍ଜନ କରିଛି ? ଯେଉଁ ଦିନଠାରୁ ଏହି ହୀରାର ମୁକୁଟ ମୁଣ୍ଡରେ ପିନ୍ଧିଛି, ସେହି ଦିନଠାରୁ ଗୋଟାଏ ରାଜ୍ୟର ଭାର ମୋର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଲଦା ହୋଇଛି । ସେ ଭାର ବହନ କରିବା ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସୁଖ-ଶାନ୍ତି ବିଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରି କରି ମୋର ଆଖିକୁ ନିଦ ନାହିଁ । ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ମୋ ନିକଟକୁ ଖାଇବା ଜିନିଷ ଘେନି ଆସ, ସେତେବେଳେ ମନେହୁଏ, ହୁଏତ କୌଣସି ହତଭାଗ୍ୟ ପ୍ରଜା ଉପବାସରେ ଅଛି । ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟର ଚିନ୍ତାରେ ମୋର ଆହାର ଓ ନିଦ୍ରା କୁଆଡ଼େ ଗୁଲିଯାଇଛି । ତା ଉପରେ ପୁଣି ରାଜକୋଷରୁ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ । ଓଃ, ତାହା ଯେ କି ମହାପାପ ବୁଝି ହୁଏନା । ଯେଉଁ ରାଜା ପ୍ରଜାର ଧନ ଆତ୍ମସାତ୍ କରେ, ସେ ରାଜା ନୁହେଁ, ଚୋର । ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ ତାହାର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ ।

Queen—କ୍ଷମା କରିବେ ସୁଲତାନ୍ । ମୁଁ ଆଉ କେବେ ଚାକରାଣୀ କଥା କହିବି ନାହିଁ । ଆପଣ ଯଦି ରାଜେଶ୍ୱର ହୋଇ ଦରିଦ୍ର ଭାବରେ ଜୀବନ ଯାପନ କରିପାରିବେ, ତେବେ ମୁଁ କାହିଁକି ପାରିବି ନାହିଁ ?

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 18

Translation

Some Specimens

କେତୋଟି ଅନୁବାଦର ନମୁନା

(Kētōti anubādara namunā)

କୌଣସି ଗ୍ରାମରେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନାମକ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ବାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୁଇ ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ରର ନାମ ଶଶିଭୂଷଣ ଓ କନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ରର ନାମ ଚାରୁଭୂଷଣ । ଚାରୁଭୂଷଣର ବୟସ ଯେତେବେଳେ ମାତ୍ର ଦେଢ଼ ବର୍ଷ, ସେତେବେଳେ ତାହାର ପିତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ; ଏଣୁ ତାହାର ମା ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ତାହାର ବଡ଼ ଭାଇ ତାହା ଅପେକ୍ଷା ସାତ ଆଠ ବର୍ଷ ବଡ଼ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ, ଶଶିଭୂଷଣ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା କରୁଥିବା ସମୟରେ ଚାରୁଭୂଷଣ କେବଳ ଖେଳରେ ସମୟ କଟାଉଥିଲା ।

There lived in a certain village an old man named Chandrashekhar. He had two sons. The elder was called Shashibhusan and the younger Charubhusan. Charubhusan lost his father when he was only a year and a half old. So his mother was very much attached to him. His elder brother was older than him by seven or eight years. So when Shashibhusan was at school, Charubhusan passed his time only playing about.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ସେହି ଦେଶରେ ଏକ ଭୟଙ୍କର ସିଂହ ଥିଲା । ଲୋକମାନେ ତାହାକୁ ବଡ଼ ଭୟ କରୁଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ହରକ୍ୟୁଲସ୍ ସେଠାକୁ ଗଲେ, ସମସ୍ତେ ସିଂହଟିକୁ ମାରିଦେବା ପାଇଁ ତାହାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ହରକ୍ୟୁଲସ୍ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ଗର, ଗୋଟିଏ ଧନୁ ଏବଂ କେତୋଟି ତୀର ନେଇ ପଶୁଟିର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ବାହାରିଲେ । ହଠାତ୍ ସେ ତାଙ୍କର ପଛଆଡ଼େ ସିଂହର ଗର୍ଜ୍ଜନ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସିଂହ ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା । ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ତାଙ୍କର ମୁଦ୍ଗରଦ୍ୱାରା ପଶୁଟିକୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଦଶମିନଟ୍ ଲଢ଼େଇ ପରେ ସିଂହଟି ପଳାଇଗଲା । ଜନ୍ତୁଟି ପଳାଇଯିବା ପରେ ହରକ୍ୟୁଲସ୍ ସେଠାରେ କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କଲେ । ତା ପରେ ସେ ଏକ ତରବାରି ନେଇ ସିଂହର ଗୁଂଫାରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

There was a terrible lion in that country. The people were very afraid of it. When Hercules went there, all prayed to him to kill the lion. Taking a club, a bow and a few arrows, Hercules went out in search of the beast. Suddenly he heard the roar of a lion behind him. A big lion was about to jump upon him. At once he attacked the beast with his club. After ten minutes' fight the lion ran away. After the animal had fled, Hercules waited there for some time. Then he took a sword and entered the lion's den.

ଭାରତବର୍ଷ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାତୃଭୂମି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭାରତରେ ବାସ କରୁ, ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ବୋଲି କହନ୍ତି । ଆଜି ଭାରତ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ସ୍ୱାଧୀନ । ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ବ୍ରିଟିଶ-ଶକ୍ତି ସହିତ ବହୁଦିନ ସଂଗ୍ରାମ କରିଅଛୁଁ । ଏହି ସଂଗ୍ରାମରେ ବହୁ ରକ୍ତପାତ ଘଟିଅଛି ଏବଂ ବହୁ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରା-ଯାଇଅଛି । ମହାତ୍ମାଜୀଙ୍କର କଥା କ'ଣ ଅମ୍ଭେମାନେ କେବେ ଭୁଲି ପାରିବୁ ? ଅମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବଦା ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରୁଁ । ସୁଭାଷଚନ୍ଦ୍ର ଆଜି କେଉଁଠି ? ଅମ୍ଭେମାନେ ଜାଣୁନାଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସ୍ମୃତିରେ ଚିରଦିନ ଜୀବିତ ରହିବେ ।

India is our motherland. We live in India, so other nations call us Indians. To-day India is free. We have fought long with the British power for the freedom of our country. In this fight much blood has been shed and many lives have been sacrificed. Can we ever forget Mahatmaji? We always remember Gopabandhu. Where is Subhash Chandra to-day. We don't know. But he will live in our memory for ever.

ଥରେ ଗୋଟିଏ ଶୃଗାଳ ଦ୍ରାକ୍ଷାକୁଞ୍ଜ ମଧ୍ୟରେ ଯାଉଁ ଯାଉଁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଯେ, ଠିକ୍ ତାହା ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଚ୍ଚରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦ୍ରାକ୍ଷାଗୁଚ୍ଛ ଓହଳିଛି । ଏହି ଫଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ଇଚ୍ଛା କରି ପୁନଃପୁନଃ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ଅନବରତ ସେ ଉଚ୍ଚରୁ ଉଚ୍ଚତର ଲଂଫ ପ୍ରଦାନ କରି ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକ ଧରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଅବଶେଷରେ ସେ ଏ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ୟମ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମନେ ମନେ ଏହା କହି ଚାଲି ଯାଇଥିଲା, "ଏହି ଦ୍ରାକ୍ଷାଫଳଗୁଡ଼ାକ ଆମ୍ବିଳା ଏଗୁଡ଼ାକ ଯେମିତି ଅଛି ସେମିତି ଥାଉ, ମୋର ଏ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ" ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

A fox was passing a vine-yard, and looking up, he saw some lovely branches of grapes high above his head. He longed to have them and tried again and again. He always jumped higher and higher, but he never succeeded in reaching them. He gave up the efforts at last and went off uttering to himself, "The grapes are sour, I will just leave them alone. I don't want them."

ସମ୍ରାଟ କୁଟୀର ଦ୍ୱାରରେ ଆଘାତ କଲେ । ଜଣେ କୃଷକ ଦରଜା ଖୋଲି ତାହାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, "ଆପଣ କ'ଣ ଚାହାନ୍ତି ?" ସମ୍ରାଟ କହିଲେ, "କ୍ଲାନ୍ତି ଏବଂ କ୍ଷୁଧାରେ ମୁଁ ମୃତପ୍ରାୟ । ତୁମେ ମୋତେ କିଛି ଖାଇବା ପାଇଁ ଦେଇ ପାରିବ କି ?"

କୃଷକ—"ଆହା ! ଆପଣ ବଡ଼ ଅସମୟରେ ଆସିଛନ୍ତି । ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଭାରି ବେମାର । ଯାହାହେଉ ଆପଣ ଦୟାକରି ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ । ଆଜି ଭାରି ଥଣ୍ଡା । ଆସନ୍ତୁ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି ରୁଟି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସିଝା ଅଣ୍ଡା ଦେଇ ପାରିବୁ ।

The Emperor knocked at the door of the cottage. A peasant opened the door and asked him, "What do you want ?" The emperor said, "I am dying of fatigue and hunger. Can you give me some food ?

The peasant—"Alas ! You have come at a very unlucky time. My wife is very ill. But please come in. It is very cold to-day. Come in, we shall be able to give you some bread and a boiled egg."

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ପୃଥିବୀର ଇତିହାସରେ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଚିରସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବ। ପରାଧୀନତାର ଲୌହ-ଶିକୁଳି ଛିଣ୍ଡାଇ ଆଜି ବିଭିନ୍ନ ସଭ୍ୟତାର ଲୀଳାଭୂମି ଭାରତ ମହାଦେଶର ଚାଳିଶ କୋଟି ନରନାରୀ ମୁକ୍ତିର ନିଃଶ୍ୱାସ ପକାଉଛନ୍ତି। ପଲାସୀର ଆମ୍ବ ତୋଟାରେ ୧୭୫୭ ମସିହାରେ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଯେଉଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବୀର ଶହୀଦ୍‌ମାନଙ୍କର ରକ୍ତରେ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇ, ପୁଣି ସେ ପୂର୍ବାକାଶରେ ଉଦିତ ହୋଇଛନ୍ତି।

The 15th of August will ever be remembered in the history of the world. The forty crores of people of the great country of India, the seat of different civilisations, are breathing the air of freedom, having broken the iron chains of bondage. The sun of freedom that went down in the mango grove of *Plassey* in 1757, is now up again in the eastern sky, in 1947, dyed red with the blood of millions of martyrs.

ଏକଦା ନଳ ନାମକ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ। ଦିନେ ସେ ଆପଣାର ପ୍ରାସାଦ ସନ୍ନିହିତ ମନୋରମ ଉଦ୍ୟାନରେ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିବା ସମୟରେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ନିକଟରେ ବିଚରଣ କରୁଥିବା ଦଳେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପକ୍ଷ ହଂସ ଦେଖିଥିଲେ। ସେ ସେମାନଙ୍କ ରୂପ-ଦର୍ଶନରେ ଏପରି ପ୍ରୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ, ସେଠାରୁ ଯିବାପାଇଁ ମନ ବଳାଇଥିଲେ ଏବଂ ଗୋଟିକୁ ଧରିଥିଲେ। ହଂସ ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ଭାଷାରେ ତାହାଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି "ରାଜନ୍, ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ" ବୋଲି କହିଥିଲା, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ବିସ୍ମୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ।

ରାଜା କହିଲେ, କାହିଁକି ତୋତେ ଛାଡ଼ିଦେବି ?"

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

"ଯଦି ମୋତେ ଛାଡ଼ିଦେବେ, ତାହାହେଲେ ମୁଁ ରୂପବତୀ ରାଜକୁମାରୀ ଦମୟନ୍ତୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆପଣଙ୍କର ସନ୍ଦେଶ ନେଇଯିବି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କୁ ପତିପଦରେ ବରଣ କରିବା ପାଇଁ ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବି।"

Once upon a time there lived a king named Nala. One day, as he was walking in the beautiful garden of his palace, he saw a number of golden winged geese feeding near a pond and he was so pleased with their appearance that he determined to go out and catch one. But great was his astonishment, when the goose addressed him in human speech and said, "O king Nala, let me go".

"Why should I let you go ?" said the king. "If you will let me go, I will carry news of you to the beautiful princess, Damayanti, and persuade her to take you for her husband."

ଗାନ୍ଧିଜୀ କହୁଥିଲେ, "ମୋର ଜୀବନହିଁ ମୋର ବାଣୀ"। ବାସ୍ତବରେ ସେ ଯାହା କହୁଥିଲେ ଜୀବନର ପ୍ରତିକ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ କରୁଥିଲେ। ସତ୍ୟଦ୍ୱାରା ମିଥ୍ୟାକୁ ଜୟ କରିବା, ଆଦରଦ୍ୱାରା ଘୃଣାକୁ ଜୟ କରିବା ତାହାଙ୍କ ଜୀବନର ସାଧନା ଏବଂ ଉପଦେଶ ଥିଲା।

ଭାରତରେ ଧର୍ମରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ସେ ଚାହୁଁଥିଲେ। ସେ କହୁଥିଲେ ଯେ, ଭାରତକୁ ଏପରି ଭାବରେ ଗଠନ କରିବାକୁ ହେବ, ଯଦ୍ୱାରା ଦରିଦ୍ରତମ ପ୍ରଜା ମଧ୍ୟ ମନେକରିବ ଯେ, ଭାରତ ତା'ର ସ୍ୱଦେଶ। ଭାରତରେ ଉଚ୍ଚନୀଚ ଭେଦ, ଏବଂ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ଓ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନରୂପକ ବିଷ ରହିବ ନାହିଁ। ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷର ସମାନ ଅଧିକାର ରହିବ, ଭୂମି ଓ ରାଜ୍ୟ ସର୍ବସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ହେବ ଏବଂ ସବୁଠାରେ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Gandhiji said, "My life is my message". In fact he lived exactly as he said in every sphere of life. To conquer untruth with truth, hatred with love, violence with non-violence—this was his mission of life, this was his message.

He wanted to establish in India a kingdom of righteousness. He said that India should be so built up that even the poorest subject here might feel her to be his own country, that there should be no distinction between the high and the low, the country should be free from the poison of untouchability and drunkenness, man and woman should have political rising in Utkal with the help of this newspaper. Besides he was a poet, a literateur and an orator. He breathed his last on the 16th June 1928.

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସି. ଆଇ. ଇ. ଉତ୍କଳର ପ୍ରଥମ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍, ପ୍ରଥମ ଓକିଲ, ଲାଟସଭାର ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ସଦସ୍ୟ, ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଇଉରୋପ ଯାତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ମନ୍ତ୍ରୀ । ସରକାରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମତାନ୍ତର ହେତୁ ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ ସେ ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ମନ୍ତ୍ରୀ । ମଧୁସୂଦନ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଆହୁରି ଅନେକ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଥିଲେ । ସେ ଯେ-କୌଣସି ଦେଶରେ ଓ ଯେ-କୌଣସି କାଳରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରିଥାନ୍ତେ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ମେଧା ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନ୍ମ ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟତ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ମଧୁସୂଦନ ଯାହା କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଅପେକ୍ଷା [illegible] ବେଶୀ କରି ପାରିଥାଆନ୍ତେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନାମ ବିସ୍ତୃତରୂପେ ପରିଜ୍ଞାତ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Mr. Madhusudan Das, C. I. E. was the first graduate of Utkal, the first Oriya lawyer, the first Oriya member of the governor's council, the first Oriya to sail for Europe and the first Oriya minister. He was the first Indian minister to resign his office of a minister on account of difference of opinion with the government. Madhusudan was the first instance in many other aspects also. No doubt he could have been the first prominent man also in any country in any time. He had extra-ordinary merit. Had he been born somewhere other than Orissa he would have achieved much more than what he has done and he would have been very widely known.

ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ପୂର୍ବେ ଯେ କେବଳ ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ଦେଶମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବାଣିଜ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତାହା ନୁହେଁ । ବ୍ରହ୍ମ ଓ ସୁଦୂର ଚୀନ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶକୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟ ପ୍ରଥମ ଶତାବ୍ଦୀ ଲିଖିତ ଟୋଲେମିଙ୍କ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ ଉତ୍କଳ ଉପକୂଳରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବନ୍ଦରର ଉଲ୍ଲେଖ ଦେଖାଯାଏ । ନନଗେନ. କଟକର୍ଦ୍ଦମ, କୋଣଗର, କୋଶଙ୍ଗ ଓ କଳିଙ୍ଗ ନଗର ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ । ଏହି ଶତାବ୍ଦୀରେ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ଜାଭା ଦ୍ୱୀପରେ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଷୋଡ଼ଶ, ସପ୍ତଦଶ ଓ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀ ତୀରସ୍ଥ ବାଲେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦର ଥିଲା । ଆକବରଙ୍କ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତୋଡରମଲ୍ଲ ତାଙ୍କର ରାଜସ୍ୱ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଅଛନ୍ତି ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Formerly the Oriyas were not only carrying on their trade with the southern countries but they were also going on their trade to Burma and distant China. In the atlas published by Ptolemy in the first century A. D. many ports in the Utkal coast have been mentioned. Nanigen, Katikardama, Konagar, Kosanga and Kalinga are the most famous of these. The Oriyas established colonies in the Island of Java in this century. Balasore on the bank of the river Subarnarekha was a famous port in the sixteenth, seventeenth and eighteenth centuries. Todarmall, the Prime minister of Akabar has mentioned this in his book 'Rajaswa Bandobasta' (settlement of revenue).

ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ନୂତନ ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇଲେ । ସେ ବଙ୍ଗଳାର ବୋଲପୁର ଠାରେ 'ଶାନ୍ତିନିକେତନ' ନାମରେ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ଶାନ୍ତିନିକେତନକୁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ତଥା ପୃଥିବୀର ଦୂର ଦେଶମାନଙ୍କରୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ଏକ ବଡ଼ ବଗିଚା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି । ଏଠାରେ ପିଲାମାନେ ପୁସ୍ତକରୁ ଯେତିକି ଶିଖନ୍ତି, ପ୍ରକୃତିଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଶିଖନ୍ତି । ଯାହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗୀତ, ଚିତ୍ରାଙ୍କନ, ନୃତ୍ୟ, ସୁଣି ଲିପି, ଶିଳ୍ପ, ଓ ହସ୍ତକର୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପୁସ୍ତକାଗାର ରହିଛି । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଅତି ସରଳ ଜୀବନ ଯାପନ କରନ୍ତି । ପଢ଼ିବାକୁ ଗଲାବେଳେ କେହି ଯୋତା ପିନ୍ଧନ୍ତି ନାହିଁ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । କେହି କିଛି ଦୋଷ କଲେ, ସେହି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଏକ କମିଟିଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଏ । ସକାଳ ସାଢ଼େ-ଚାରିଟା ବେଳେ ଛାତ୍ରମାନେ ଉଠି ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗୀତ ବୋଲନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ପ୍ରଭାତର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି । ତା'ପରେ ଘରଦ୍ୱାର ପରିଷ୍କାର କରି ମୁକ୍ତବାୟୁରେ ବ୍ୟାୟାମ କରନ୍ତି ।

Rabindranath showed a new ideal in the field of education. He set up a new type of school named 'Shantiniketan' at Bolpur in Bengal. Students from different parts of India and from the distant countries of the world come to Shantiniketan to acquire knowledge. This school is situated inside a big garden. Here the pupils learn as much from the books as from nature. Along with their lessons they are taught music, drawing, dancing, agriculture, industry and manual work. There is a big library here. The students lead very simple lives. No body puts on shoes while going to the class. No form of punishment is inflicted on the students. If any offence is committed by any one it is decided by a committee of the students. The students get up at half past four early in the morning and recite their prayers. All of them enjoy the beauty of the morning. Then having swept their rooms clear they take physical exercise in the open air.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଦଇବ ବଶେ ବିଦେଶେ ରହି, ରସିକବର ଭୃଙ୍ଗକୁ କହି
ଅଦଣ୍ଡ କୁସୁମ କୋଦଣ୍ଡ କାଣ୍ଡରୁ ବଳି ତ ଦଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ନାହିଁ ।
ମହାସୁଖ ନାହିଁ ଦୟିତରୁ କି କାର୍ଯ୍ୟ କୁବେର ସମ୍ପତ୍ତିରୁ
ଜୀବନ ଯିବାର ବଡ଼ ତ ନୁହଇ ଯୁବାଙ୍କୁ ଯୁବତୀ ବିଚ୍ଛେଦରୁ ।
ପରମ ପଦାର୍ଥ ପୀରତିରୁ ବଡ଼ ହୋଇ ସୁଖ ସୁରତରୁ
ନାହିଁ ନ ଥିବ ନୋହିବ ସର୍ବମତେ ତହିଁକି ପ୍ରତିକାରଣ ଚୀରୁ ।
ରତି ହୋଇ ଯେଉଁ ଦ୍ୱି-ଅକ୍ଷର ପାଟଣାର ଯିବାକୁ ପଞ୍ଜର
ନିଜ ବଲ୍ଲରୀ ନାମ ଦେଇଛି ଏଣୁ ସେ ନାଗରଗଣେ ସାର ।

—ରସିକ ହାରାବଳୀ (କବିସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ)

Driven by fate, the lover went abroad
And there beholding the bee
Said unto it, "There is no punishment
Higher in all the world
Than the smiting
Of the shafts of the ungovernable love-god"
Life's highest bliss is the beloved,
And if she were near, of what use
Are all the treasures of the god of wealth ?
Even the departing of life from the body
Is not so fraught with pain
As the separation from her company.
There is, was or will be no bliss higher than love
Or felicity more covetable than to mingle
in the beloved's person

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

The source of such bliss and felicity is alone SHE.
The god of love named his consort *Rati* (meaning coition)
The idea being never to be oblivious of the bliss it meaneth.
It is the reason why he is the prince among lovers.

From *Rasikaharabali*
(By Kabisamrat Upendra Bhanja)
Translated by Sri Bichhanda Charan Pattanayak.

(14)

ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଣ ରସ　　　ଗ୍ରୀଷମେ ନଶି ପ୍ରବେଶ
ଉଦୟ୍ତ ତାସ୍ମ-ଜୀବେଷ ହେଲେ ଆକାଶେ ।
ଚକ୍ର-ସୁଖ ଚକ୍ର-ନକ୍ର　　　ଛେଦନେ-ସ୍ୱୀରକଚକ୍ର
ଫିଙ୍ଗିଛି ତାଡ ସିଦ୍ଧିରେ କାମ କ ଘୋଷେ ।
ବେଶ ହେବ କ ଘାଡ଼ି ବାଳୀ ।
ସ୍ଫଟିକ ପେଡିରେ କବା କସ୍ତୁଘ ଦଳ ॥

ଅଙ୍ଗ କ ବସ୍ତ୍ରବଘକ　　　ହୋଇବ ବଭ୍ର ବର କ
ମଲ୍ଲିମାଳା ଦେଇ ବଧୂ କରଣେ ମଣି ।
ଏ ବଚତ୍ର ସ୍ୱୟମ୍ବର　　　ନାୟକ ବରଲ ବର
ଏତେକାଳେ ଦେଖାଦେଲ ଏ କଥା ପୁଣି ।
ରବଙ୍କରେ ମହାମହଲା ।
ତାପି ହୋଇଥିଲ କ ଚନ୍ଦନ ଲେପିଲ ॥

—ଲବଣ୍ୟବତୀ (କବସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Attend ye all to this topic in the romance.
Summer it is and the night hath come on.
The lord of stars (the moon) doth arise in the sky.
Even as Lord *Sreekrushna* his father did hurl
His disc to kill the alligator

So disc-like the love-god hath hurled the moon into the
welkin to kill the happiness of the *Chakrabaka* couple.
With a black mark the maiden night is to deck her brow,
The moon, as it were, is the crystal slab for her
to prepare the *Kasturi* paste on.

Meseemeth with the beams as a garland of *Malli* flowers
Bidhu (the moon) is courting *Bibhabari* (the night)
Strange is this *Swayambar* indeed : a male courting
a female happening so many ages after !!

The maiden Earth had been tormented with summer heat
Sandal-paste-like the moonbeams got
besmeared over her person.

From *Labanyabati*

(By Kabisamrat Upendra Bhanja)

Translated by Sri Bichhanda Charan Pattanayak.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Passages For Translation

ଅନୁବାଦ ପାଇଁ ଅନୁଚ୍ଛେଦାବଳୀ

(Anubāda pāiñ anuchchhēdābaḷī)

Translate into English :—

ମୁଁ ଜଣେ କୃଷକର ପୁତ୍ର । କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରାମରେ ମୋର ଜନ୍ମ । ମୋର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଭାଇ ଓ ଗୋଟିଏ ସାନ ଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି । ମୋର ବାପା ଭାରି ଗରିବ ଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ ପାରି ନ ଥିଲେ (could not send us to school) । କିନ୍ତୁ ମୋର ଲେଖାପଢ଼ା ପାଇଁ ପ୍ରବଳ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ମୋର ବାପା ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ମୋତେ ମେଣ୍ଢା ଚରାଇବାଲାଗି (to graze the sheep) ପଠାଉଥିଲେ । ମୋତେ ସେ କାମ ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥିଲା ।

ଜଳ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ପାନୀୟ (chief drink) । ଆମ୍ଭେମାନେ ଜଳ ବ୍ୟତୀତ ବଞ୍ଚି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ଜଳ ବିନା ଗଛଲତା ସବୁ ବଞ୍ଚି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଜଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ରନ୍ଧନ କରୁ । ଲୁଗାପଟା ସଫା କରିବା (to wash clothes) ପାଇଁ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବାସନକୁସନ (utensils) ପରିଷ୍କାର କରିବା ଲାଗି ଜଳ ଦରକାର । ନିଆଁ ଲିଭାଇବା (extinguish) ପାଇଁ ଜଳର ଆବଶ୍ୟକ । ପୋଖରୀ, ନଦୀ, ହ୍ରଦ ଓ ସମୁଦ୍ରରୁ ଜଳ ମିଳିଥାଏ । ଏହି ଜଳ କେଉଁଠାରୁ ଆସେ ଜାଣ କି ? ଏହା ମେଘରୁ (cloud) ଆସେ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ବହୁକାଳ ପୂର୍ବେ (Long ago) ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନାମ ଦଶରଥ । ଦଶରଥଙ୍କର ଚାରିଗୋଟି ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରାମ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଥିଲେ । ରାମ ସୀତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ । ଲଙ୍କାରେ ରାବଣ ନାମରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ରାବଣ ପଞ୍ଚବଟୀ ବନରୁ ସୀତାଙ୍କୁ ଚୋରିକରି ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ରାମ ରାବଣ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରି ତାହାଙ୍କୁ ବଧ କଲେ । ତା'ପରେ ସେ ସୀତାଙ୍କୁ ଘେନି ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଅଯୋଧ୍ୟାର ଲୋକମାନେ ରାମ ଓ ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଭାରି ଖୁସିହେଲେ ।

ଗୋଟିଏ କୁକୁର ପାଟିରେ ଖଣ୍ଡିଏ ମାଂସ (a piece of meat) ଧରି ନଦୀ ପାରି ହେଉଥିଲା । ନଦୀର ଜଳରେ ତା'ର ଯେଉଁ ଛାଇ ପଡ଼ୁଥିଲା, ସେହି ଛାଇକୁ ସେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ କୁକୁର ବୋଲି ଭାବିଲା । ସେ କୁକୁରଟି ପାଟିରେ ଖଣ୍ଡେ ମାଂସ ଧରିଥିବାର ସେ ଦେଖି ପାରିଲା । ତାହା ଦେଖି ତାହାର ମନରେ ଲୋଭ ହେଲା । ସେହି ମାଂସଖଣ୍ଡର ଲୋଭରେ ସେ ତାହାକୁ ଧରିବାପାଇଁ ନଦୀ ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା (jumped into the river) । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହାର ନିଜର ପାଟିରେ ଥିବା ମାଂସଖଣ୍ଡଟି ପାଣିରେ ପଡ଼ି ଭାସିଗଲା । ପାଣିରେ କୁକୁରଟି ଅନ୍ୟ କୌଣସି କୁକୁର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଆମ ଦେଶର ଅନେକ ଲୋକ ମାଛ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଏହା ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍ଟିକର (nutritious) ଖାଦ୍ୟ । ସମୁଦ୍ର, ନଦୀ, ହ୍ରଦ ଓ ପୋଖରୀମାନଙ୍କରୁ ନାନା ଉପାୟରେ ମାଛ ଧରାଯାଏ । ସମୁଦ୍ରରେ ଜୁଆର ସମୟରେ ଧୀବରମାନେ ଅନେକ ମାଛ ଧରନ୍ତି । ସମୁଦ୍ର ମାଛ ଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର ହ୍ରଦମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚୁର ମାଛ ମିଳେ (available) । ଚିଲିକା ଓଡ଼ିଶାର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ହ୍ରଦ । ଏହା ବଙ୍ଗୋପସାଗର ସହିତ ଲାଗିଥିବାରୁ (connected) ଏହାର ପାଣି ଲୁଣିଆ । ଏହି ହ୍ରଦଟି ଓଡ଼ିଶାର ମାଛ ବ୍ୟବସାୟର ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥାନ । ଧୀବରମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଡଙ୍ଗାରେ ହ୍ରଦକୁ ଯାଇ ଜାଲଦ୍ୱାରା ନାନା ଜାତିର ମାଛ ଧରନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ସେଥିରୁ ଅନେକ ମାଛ ବରଫ ସହିତ କାଠ ବାକ୍ସରେ ବନ୍ଦ କରନ୍ତି (pack up) । ସେହି ମାଛ ରେଲ୍-ଗାଡ଼ିରେ ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ସ୍ଥାନକୁ ଓ କଲିକତା, ଜାମସେଦପୁର ପ୍ରଭୃତି ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରକୁ ପଠାଯାଏ ।

ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶରେ (continent) କଂଗୋ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଅଛି । ସେ ଦେଶ ଘୋର ଜଙ୍ଗଲପୂର୍ଣ୍ଣ । ବର୍ଷସାରା ସେଠାରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହୁଏ । ଚାରିଆଡ଼ ସନ୍ତସନ୍ତିଆ (all parts are swampy) । ମଶା, ମାଛି ଓ ପୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଖୁବ୍ ବେଶି । ସାପ, କୁମ୍ଭୀର ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ମଧ୍ୟ ବହୁତ । ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରିବା ପ୍ରାୟ ଅସମ୍ଭବ (impossible) । ତଥାପି 'ପିଗ୍ମି' ବୋଲି ଏକ ଜାତିର ଲୋକ (a kind of people) ଏଠାରେ ବାସ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ବାମନ । ସେ ଦେଶର ବଡ଼ ମନୁଷ୍ୟ ଆମ ଦେଶର ୧୨ ବର୍ଷ ପିଲାଠାରୁ ଉଚ୍ଚତାରେ ସାନ । ସେମାନେ କେବଳ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ଶିକାର କରନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ମାଂସ ଖାଇ ଜୀବନ ଧାରଣ କରନ୍ତି (live on) ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଥରେ ବଲ୍ଲଡର ଗୃହଜଣ ଲୋକ ବୁଲିବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା ଯାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଶସ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଦେଖିଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ବଡ଼ ପାଟିକରି କାନ୍ଦୁଥିଲା । ତହୁଁ ସେମାନେ ତାକୁ ପଚାରିଲେ, "ତୁମେ କାନ୍ଦୁଛ କାହିଁକି ? ତୁମର ବୟସ କେତେ ?" ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲା, "ମୋତେ ୯୦ ବର୍ଷ । ବାପା ମୋତେ ମାରିବାରୁ ମୁଁ କାନ୍ଦୁଛି" । ପଥିକଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ପଚାରିଲେ, "ଆଛା ତୁମର ବାପା କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ?" ସେ ବୁଢ଼ା କହିଲା, "ମୋ ବାପା ସେଠାରେ କୋଡ଼ିରେ (shovel) ମାଟି ହାଣୁଛନ୍ତି" । ସେ ପଥିକମାନେ ମାଟି ହାଣୁଥିବା ବୁଢ଼ାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲେ, "ତୁମକୁ କେତେ ବର୍ଷ ? ତୁମେ ସେ ବୁଢ଼ାକୁ ମାରିଲ କାହିଁକି ?" ଦ୍ୱିତୀୟ ବୁଢ଼ାଟି କହିଲେ, "ମୋତେ ୧୧୫ ବର୍ଷ, ସେ ଟୋକା ଭାରି ଚଗଲା (wayward) । ମୋ ବାପା ସହିତ କଳି କରୁଛି । ତେଣୁ ତାକୁ ଦୁଇ ଗୃପୁଡ଼ା (slap) ଦେଲି" ।

ରବି—ବାପା, ପାରାଦ୍ୱୀପ କେଉଁଠି ?

ବାପା—ଆଚ୍ଛା, ତୁ ଆଗେ କହିଲୁ, ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ସହର କିଏ ?

ରବି—କଟକ ।

ବାପା—ପାରାଦ୍ୱୀପ କଟକ ସହରଠାରୁ ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ୬୦ ମାଇଲ ଦୂରରେ । ମହାନଦୀ ଓ ସମୁଦ୍ର ଯେଉଁଠି ମିଶିଛନ୍ତି, ସେହିଠାରେ ଏହି ବନ୍ଦର ତିଆରି ହୋଇଅଛି ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ରବି—ମହାନଦୀ ପରା ବତୀଘରଠାରେ ସମୁଦ୍ରରେ ପଡ଼ୁଛି । ତେବେ କ'ଣ ବତୀଘର ଓ ପାରାଦ୍ୱୀପ ଏକ ସ୍ଥାନ (one and the same place) ?

ବାପା—ନାହିଁ । ବତୀଘର ଓ ପାରଦ୍ୱୀପ ଖୁବ୍ ପାଖ (close to each other) ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଟିଯାକ ସ୍ଥାନ ଅଲଗା (separate) । ମହାନଦୀ ସରୁ ସରୁ ଧାର (narrow channels) ହୋଇ ସମୁଦ୍ରରେ ମିଶିଛି । ଏହି ଧାରଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ଛୋଟ । ଏମାନଙ୍କ ମଝିରେ ଯେଉଁ ଭୂମିଖଣ୍ଡମାନ (patches of land) ରହିଛି, ସେଥିରୁ ଗୋଟିକର ନାମ ପାରଦ୍ୱୀପ । ଏହି ସ୍ଥାନରୁ ୨।୩ ମାଇଲ ଆଗକୁ ଗଲେ, ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

Translate into Oriya :—

A crow stole a piece of bread. It sat on the branch of a tree and began to eat it. A fox sitting under the tree saw the crow and the bread. It wanted to snatch the bread but could not. She thought of a trick. She began to praise the crow and said how beautiful it could sing ! She asked the crow to sing her a beautiful song. The crow

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

was flattered and opened its beak to sing a song. Immediately the piece of bread slipped and fell on the earth. The fox was very happy and ate it. The crow was disappointed.

Once a thief entered a garden and plucked fruits and filled his pockets with them. All of a sudden the owner appeared there and caught the thief. He asked why he had entered his garden. The thief replied that a terrible storm had picked him up there. The owner asked why had he plucked the fruit. The thief replied that the same storm had bowed the twigs and plucked the fruit. The owner then asked but how the fruits went into his pockets. At this the thief replied that he was himself amazed at how the fruits had gone into his pockets.

Come in please. Please sit down. Please take your seat on the chair. This way please. Would you like to have tea or coffee or cold drink? Will you please come over here ? Please come and see us whenever convenient to you. Come for a walk.

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Come for a drive. Would you like to come with us to the cinema ? Would you spend the day with us ? I shall not be able to come. I am sorry I shall not be able to do what you want.

The discovery of polished neolithic stone-axes is also reported from different parts of Kerala. The Wayanad area, being geographically nearer to the Karnataka plateau, has a greater potentiality of yielding both microlithic and neolithic sites. Quartz flakes, microliths and a polished stone-axe were picked up several decades back from the Wayanad area. Incidentally, the Edakal cave, in the vicinity, has on its walls some rock-carvings, presumably of late date.

Not much is known about the Cheras in the period from the fourth to the end of the eighth centuries. The period known as the Kaḷabhra interregnum in south Indian history might have extended to Kerala as well. From this historical twilight emerged the Chālukyas of Badami, the Pallavas of Kāñchī and the Pāṇḍyas of Madurai, all of them bringing about the discomfiture of the Kaḷabhras in the sixth century. More than one ruler of these dynasties claimed victory over the Cheras but perhaps these invasions had hardly any lasting effect on the political situation dominated mostly by petty chieftains.

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

There was a king's son and there was a minister's son. They loved each other dearly. They spent many years in each other's company till they both felt a desire to see foreign lands. So one day they set out on their journey. Though very rich, they did not take any servant with them. They went by themselves on horse-back. The horses were beautiful to look at; they were like kings of birds (ପକ୍ଷୀରାଜ). They rode together many days through extensive plains (ବିସ୍ତୃତ ସମତଳଭୂମି) covered with paddy fields; through cities, towns and villages; through waterless and treeless deserts; through dense forests which were the abode of tiger and the bear.

Utkalamani Pandit Gopabandhu Das was born in the year 1877 in Suando village in the district of Puri. He did not come to the world with a long life. But it was proved during his short life that nobleness of life does not depend on longevity always. He lived only for fifty-one years. During this short period he dedicated his life to spreading education in Utkal, uniting Oriya-speaking areas and serving the poor and famine-stricken people. The famous Oriya daily "The Samaj" is his creation.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Gopal has a little shop in front of my house. He sells rice, dal, salt, ghee, oil and matches. Every morning and every evening people come to buy articles from his shop. Gopal is a very honest shopkeeper. He always gives good things and does not charge too much. He is always smiling and never displeases his customers. There are some shop-keepers who are jealous of him. They do not like him. They abuse him and call him a cheat. But the truth is that they themselves charge high prices and also sell bad articles. That is why every one likes Gopal and buys things from his shop.

Long, long ago (ଅନେକ, ଅନେକ ଦିନ ପୂର୍ବେ) there lived in Greece a great musician (ଗାୟକ) named Orpheus. He could sing beautiful songs and make sweet music with his harp. He sang so sweetly that men and animals flocked together (ଏକତ୍ରିତ ହେଲେ) to listen to him.

It was strange to watch the wild beasts (ବନ୍ୟଜନ୍ତୁମାନେ) that came and stood around. They would forget their cruel ways and look at him in wonder (ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବା).

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

When Akbar ascended (ଅରୋହଣ କରିଲେ) the throne, he was only 13 years old. At this young age he had to face many difficulties. On all sides he was surrounded by enemies. But he defeated them one after the other. Delhi and Agra fell into his hands. He was not, however, satisfied with this. He made friends with several Rajput chiefs and with their help drove the Afgans out of India. Thus in a very short time he established (ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ) a strong empire.

(6)

Almost all creatures can swim. Elephants, horses, cows, buffaloes, dogs and other animals have not to be taught to swim. But a man cannot swim without being taught to do so. Everybody should learn to swim. Young boys and girls can easily learn to swim. Swimming is a very good exercise. It yields us much pleasure. It is very pleasant to swim in cold water in summer.

(7)

Be grateful (କୃତଜ୍ଞ) to your parents. The time was when you depended wholly (ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ) on their kindness. When you could neither speak nor walk you were only a burden (ବୋଝ) to them. But did they forsake (ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା) you? When you were sick how tenderly they handed over you? When you were in want of any thing how carefully did they toil (ପରିଶ୍ରମ କରିବା) to supply your need! Surely there cannot be a greater monster than an unthankful child (କୃତଘ୍ନ ସନ୍ତାନ).

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Place confidence (ବିଶ୍ୱାସ) in your parents. You should have no secrets which you are unwilling to tell them. If you have done wrong you should confess it and ask their forgiveness. If you wish to undertake any thing ask their consent (ଅନୁମତ).

An ape had two young ones. One of them had good looks but the other had a plain face (ଚେହେରାମୁଁହ). The old ape had a great love for her fine child, but did not care at all for the plain one. One day when by chance the old dam had to flee from her foes, she caught up the fine young one in her arms, but left the plain one to get on as best it could. So it leaped on the dam's back and off they set. The old ape ran so fast to save her pet that, in her haste, its head was cut by the branch of a tree and it fell down dead. The plain one was on its mother's back and so came off safe and sound.

The pet child may die from too much care.

Your ancestors have written a few works on philosophy, composed a few epics, built a few temples, and you are boastfully proclaiming your achievements to the world. But who sings the praises of those, who have shed their blood for the uplift of mankind? The religious reformers who have conquered the minds of men, mighty heroes of battles,

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

great poets loom large before the eyes of all men and receive their due homage from all; but in those whom nobody cares to take notice of, nobody encourages by speaking a word in praise and whom everybody hates, there live untiring patience, unbounded love and unflinching devotion to duty. The poor people of our country are doing their duties in their homes without grumbling. Is there no heroism in that? Many turn out to be heroes when they are called upon to do noble deeds; even a coward easily lays down his life when he is cheered by thousands of people, sordidly selfish persons become selfless workers; but blessed is the man who unnoticed shows that selflessness and dutifulness in the humble works of his life. Such men you are. You, the labourers of India, who have all along been trodden down, I bow down to you.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 19

How to Write Letters in Oriya

ପତ୍ରଲିଖନ ପଦ୍ଧତି

(Patralikhana Paddhati)

Like English Oriya letters are also of various kinds, and there is a fixed form or frame-work for most kinds of letters.

This form consists of several parts, such as :—

(1) Heading of the letter (writer's address or place and date—ଶିରୋନାମା, ଲେଖକର ଠିକଣା ଓ ତାରିଖ).

(2) The greeting or salutation (ସମ୍ବୋଧନ ବା ସମ୍ଭାଷଣ).

(3) The body of the letter (ମୂଳ ଚିଠି).

(4) The subscription or end (ଚିଠିର ଉପସଂହାର).

(5) Signature (ସ୍ୱାକ୍ଷର).

(6) The superscription (name and address of the person written to—ପତ୍ର ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିର ନାମ ଓ ଠିକଣା).

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(1) The heading of the letter should be written on the right top of the writing paper.

(2) The greeting or salutation :—

Begin your letter, by greeting or saluting the person you write to, on the left-hand side, a little below the heading.

In Oriya ଶ୍ରୀଚରଣେଷୁ, ଶ୍ରୀଚରଣକମଳେଷୁ, ପୂଜନୀୟ, ପୂଜନୀୟେଷୁ etc. are used in case of a letter written to one's father, mother or highly regarded superiors. ମାନନୀୟେଷୁ is used to superiors or respectable persons in general. In equal status the use of ପ୍ରିୟ is common. To write to the juniors or affectionate ones of younger in age କଲ୍ୟାଣୀୟ, କଲ୍ୟାଣୀୟେଷୁ, ସ୍ନେହର, ସ୍ନେହାସ୍ପଦେଷୁ etc. are used.

In business-letters, applications and letters to unknown persons ମହାଶୟ, ପ୍ରିୟ ମହାଶୟ, ସବିନୟ ନିବେଦନ etc. are used commonly.

(3) Now begin the 'body of the letter' just below the salutation and in a new paragraph (*i.e.*, leave a little space on the left-hand side).

If the letter happens to be a long one, divide it into paragraphs.

(4) Subscription of the letter should be written at the end of the letter on the right-hand side. In letters written to superiors ଚରଣସେବକ, ପ୍ରଣତ, ସ୍ନେହ ଧନ etc. are commonly used.

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

In letters written to persons of equal status ଆପଣଙ୍କର, ତୁମ୍ଭର ଶୁଭାକାଙ୍କ୍ଷୀ, ବଶମ୍ବଦ, ବିନମ୍ରାବନତ etc. are written. In letters to juniors and affectionate persons ହିତାଭିଳାଷୀ, ମଙ୍ଗଳାକାଙ୍କ୍ଷୀ etc. are used.

(5) Then comes the signature of the writer.

(6) At last the address of the person written to should be written on the post cards or envelopes.

Some salutations and subscriptions :

Salutation	*Subscription*
(i) To father, uncle, elder brother etc. :—	
ଶ୍ରୀଚରଣେଷୁ, ଶ୍ରୀଚରଣକମଳେଷୁ, ପୂଜନୀୟ, ପୂଜ୍ୟ, ପୂଜନୀୟେଷୁ etc.	ଚରଣ ସେବକ, ସ୍ନେହାଧୀନ, ପ୍ରଣତ etc.
(ii) To mother, aunt, elder sister etc. :—	
ପରମ ପୂଜନୀୟା, ପୂଜ୍ୟା etc.	
(iii) To a son, younger brother etc. :—	
କଲ୍ୟାଣୀୟ, ସ୍ନେହାସ୍ପଦ etc.	ଶୁଭାକାଙ୍କ୍ଷୀ, ଶୁଭଚିନ୍ତକ, ମଙ୍ଗଳାଭିଳାଷୀ etc.
(iv) To daughter, younger sister :—	
କଲ୍ୟାଣୀୟା	

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

(v) To respectable persons :—

ମାନନୀୟ, ମାନନୀୟେଷୁ etc. | ବିନୀତ, ଆପଣଙ୍କର

(vi) To respectable women :—

ମାନନୀୟା, ମାନନୀୟାସୁ etc.

(vii) To persons of the same rank :—

ପ୍ରିୟ, ପ୍ରିୟବରେଷୁ, | ଆପଣଙ୍କର, ସୁହୃଦ etc.

ସୁହୃଦବରେଷୁ etc.

(viii) To unknown persons, business concerns etc. :—

ମହାଶୟ, ପ୍ରିୟ ମହାଶୟ, | ଆପଣଙ୍କର ବିଶ୍ୱସ୍ତ

ମାନନୀୟ ମହାଶୟ etc.

Specimens of Letters

Son's letter to his father

କଟକ

ତା। ୧୦।୫।୬୫

ଶ୍ରୀଚରଣକମଳେଷୁ,

ଶୁଣି ଖୁସୀ ହେବେ ଯେ, ମୁଁ ଏ ବର୍ଷ ହାଇ ସ୍କୁଲ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି। ମୋର ସରକାରୀ ବୃତ୍ତି ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ବୋଲି ଶିକ୍ଷକମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି। ଏହା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଅଶେଷ କୃପା ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦର ଫଳ। ମାଆଙ୍କୁ ମୋହର ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ ସହିତ ଏହି ସମ୍ବାଦ ଜଣାଇବେ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋହର ସହାଧ୍ୟାୟୀମାନେ ଏ ଉପଲକ୍ଷରେ ଧବଳେଶ୍ୱରଠାରେ ଗୋଟିଏ ଭୋଜି କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଆଗାମୀ ଗୁରୁବାର ଦିନ ଧବଳେଶ୍ୱର ଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଆନୁମାନିକ ଟ ୩୫ ଙ୍କା ଖରଚ ହେବ । ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଯଦି ଆଗାମୀ ମଙ୍ଗଳବାର କିମ୍ବା ତତ୍ପୂର୍ବରୁ ଏ ଟଙ୍କା ମୋ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ, ତାହାହେଲେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରିବ । ଆଶାକରେ, ଆପଣ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ନିଶ୍ଚୟ ଏକମତ ହେବେ । ଶେଷରେ ମୋହର ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଣତି ଜଣାଇ ବିଦାୟ ନେଉଅଛି । ଇତି ।

ସ୍ନେହାଧୀନ
ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ,
ଗ୍ରା: କଣ୍ଟାପଡ଼ା,
ପୋ: ଅ: ଅଲଣାହାଟ,
ଜି: କଟକ ।

A letter from an elder brother to a younger one

ସୁନ୍ଦରପୁର
ତା ୧୫ । ୫ । ୭୪

କଲ୍ୟାଣୀୟ ସୁଧାଂଶୁ,

ତୋହର ଚିଠି ଯଥା ସମୟରେ ପାଇଅଛି । ତୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ହୋଇ... ଜାଣି ଭାରି ଖୁସି ହେଲି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଯେପରି ପ୍ରଥମ ହୋଇପାରିବୁ ସେ...

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ । ତୋର ପରୀକ୍ଷାର ଖବର ଶୁଣି ମା' ଭାରି ଆନନ୍ଦିତ ଅଛି । ସେ କାଲି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ଭୋଗ ମାନସିକ କରିଛି ।

୨।୩ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତୋ ନିକଟକୁ ୭୦ ଟଙ୍କା ପଠାଇବି । ସ୍କୁଲ ଦରମା ଦେଇଦେବୁ । ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଦି'ଖଣ୍ଡ ବହି କିଣାଯାଇ ନାହିଁ, ତାହା କିଣିଦେବୁ ।

ମା' ଭଲ ଅଛି । ଝୁନୁ, ନିରୁ, ପଙ୍କି ପ୍ରଭୃତି ପିଲାମାନେ ଭଲ ଅଛନ୍ତି । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଛୁଟିରେ ଘରକୁ ଆସିବୁ ।

ଶେଷରେ ମୋର ଆଶୀର୍ବାଦ ନେବୁ । ଇତି ।

ତୋର
ଶୁଭକାଂକ୍ଷୀ
ବଡ଼ଭାଇ

ଶ୍ରୀମାନ ସୁଧାଂଶୁଶେଖର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ,
ରାଣୀହାଟ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ୮ମ ଶ୍ରେଣୀ ଛାତ୍ର,
ପୋ: ଅ: ଚୌଧୁରୀ...

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

A letter to a book-seller

ଗ୍ରା: ନୂଆଗାଁ,
ପୋ: ଅ: ନୂଆଗାଁ,
ଜି: କଟକ
ତା ୨୦ । ୮ । ୭୩

ମହାଶୟ,

ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ (ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ ଏକଖଣ୍ଡ ଲେଖାଏଁ) ଭି. ପି. ପି. ଡାକ ଯୋଗେ ଉପରୋକ୍ତ ଠିକଣାରେ ପଠାଇ ବାଧିତ କରିବା ହେବେ । ଆପଣଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟର ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକ ତାଲିକା ମଧ୍ୟ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ପଠାଇବେ ।

ଆପଣଙ୍କର ବିଶ୍ୱସ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଅନୁପ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ

ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକର ନାମ :—

୧ । ଅବକାଶ ଚିନ୍ତା—ଉତ୍କଳମଣି ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାଶ
୨ । ମାଟିର ମଣିଷ—ଶ୍ରୀ କାଳନ୍ଦୀଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ
୩ । ଗୀତା ପ୍ରବଚନ—ବିନୋବା
୪ । Divided India—Dr. Rajendra Prasad
୫ । ଚିଲିକା—ରାୟବାହାଦୂର ରାଧାନାଥ ରାୟ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମ୍ୟାନେଜର,
କଟକ ଟ୍ରେଡିଂ କମ୍ପାନୀ,
ବାଲୁବଜାର,
କଟକ-୨

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

LESSON 20

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Oriya Language in Devanagari Script

थरे हंस, शुआ, बग, कोइलि, चातक, कपोत ओ पेचक इत्यादि समस्त पक्षी सभा करि सिद्धान्त कले जे, सेमानङ्क राजा वैनतेय केवल वासुदेवङ्कर भक्तिरे सर्वदा व्यस्त रहुछि। व्याध्रमानङ्कठारु सेमानङ्कु रक्षाकरिबा पाइँ कौणसि उपाय करुनाहिँ। एथिपाइँ पक्षिमानङ्क सकाशे अन्य राजा बाछिबा आवश्यक। किछिदिन विचार आलोचना करिबा परे समस्ते सर्वसम्मतिक्रमे, सर्वाङ्ग-सुन्दर थिबा पेचककु राजारूपे बाछिले।

अभिषेक पाइँ प्रस्तुति चालिला। विभिन्न तीर्थरु पवित्र जळ अणागला। सिंहासनकु रत्न-विभूषित करागला। स्वर्णकुम्भ बसागला। मङ्गळ पाठ आरम्भ हेला। ब्राह्मणमाने वेदपाठ करिबाकु लागिले। नर्त्तकीमाने नृत्य प्रस्तुतिरे मग्नहेले। पेचक राजा सिंहासनरे बसिबाकु जाउछन्ति, एहि समयरे कुआड़ु एक काक आसि प्रवेश हेला।

काक चिन्ताकला, एहि समारोह काहिँकि? एहि उत्सवर कारण क'ण? पक्षिमाने मध्य काककु देखि आश्चर्य्य हेले। कारण ताकु केहि डकाइ न थिले। तथापि सेमाने शुणिथिले जे, काक समस्तङ्क अपेक्षा अधिक चतुर राजनीतिज्ञ पक्षी अटे। एथिपाइँ ता सङ्गरे मंत्रणा करिबा उद्देश्यरे समस्त पक्षी काकर चारिपाखरे मिळित हेले।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

पेचकराजर राज-अभिषेक कथा शुणि काक हसिहसि कहिला, ए निर्वाचन ठिक् हेलानाहिँ। हंस, मयूर, कोकिल, सारस, चक्रवाक, शुक इत्यादि सुन्दर सुन्दर पक्षी थाउ थाउ, दिवसरे अन्ध एवं वङ्का नाकवाला असुन्दर पक्षीकु राजा करिबा उचित हेला नाहिँ। से स्वभावरे रुक्ष एवं कटुभाषी अटे। पुणि एवे मध्य वैनतेय राजा बञ्चिछि। गोटिए राजा थाउ थाउ अन्यकु राजा कराइबा विनाशर हेतु अटे। पृथिवीरे मात्र गोटिए सूर्य्य विराजमान। से निज आलोकरे समस्त पृथिवीकु आलोकित करुछि। गोटाकरु अधिक सूर्य्य हेले प्रलय हुए। प्रलय परे अनेक सूर्य्य गहारन्ति। तद्द्वारा पृथिवीर विपत्ति घटे। कल्याण हुए नाहिँ।

जणे मात्र राजा हुए। ता'रि नामकीर्त्तन कले कार्य्य सिद्ध हुए। तेणु मुँ कहुछि, नीच ओ व्यसनप्रिय पक्षीकु राजा कले, तुमे समस्ते नष्ट हेब। एक दिनकणा पेचककु राजा करिब त, से रात्रिरे अन्धकाररे तुम्भर विनाश करिदेब।

काकर कथा शुणि समस्त पक्षी पेचककु राजमुकुट न पिन्धाइ चालिगले। अभिषेक प्रतिक्षारे थिबा पेचक, पेचकर मित्र कृकालिका एवं काक केवल रहिगले।

पेचक प्रश्नकला मोर अभिषेक काहिँकि हेलानि? कृकालिका कहिला, गोटिए काक आसि एतेबड़ उत्सवकु पण्ड करि पकाइला। समस्त पक्षी उड़ि चालिगले। केवल सेहि काकटि एठारे बसिछि।

एहा शुणि पेचक काककु कहिला, रे दुष्टकाक! मुँ तोर कि'ण अनिष्ट करिथिले जे, मोर कार्य्यरे विघ्न घटाइलु? आजठुँ मोर ओ तोर मध्यरे वंशपरम्पराक्रमे शत्रुता रहिब।

एहा कहि पेचक सेहिठारु चालिगला। काक बहुत चिन्तित होइ सेहिठारे बसिरहिला। से मने मने भाविला, अकारणटारे मुँ पेचक सङ्गे शत्रुता आचरण कलि। अन्यर व्यापाररे हस्तक्षेप करिबा एवं अप्रियगल्प कहिबा मध्य दुःखप्रद होइथाए।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

वीर ओड़िआ कि छाड़िब ताहार
पूर्ब्ब स्वदेश शासन,
जेबे ऊषाराणी, रवि-मथामणि
वारुणीकि देव वहन । पद ।
उत्कल़ गगन उद्भासित करि
जागिबे उत्कल़ सर्व नरनारी
न छाड़िबे ताङ्क पूर्ब्ब गौरव
न छाड़िबे ताङ्क सम्मान । १ ।
छिड़िगले मथा न छाड़िबे देश
प्राण-वलि़ देइ लभिबे पौरुष
अस्ताचल़ रवि प्राची गगनरे
ओड़िआ करिबे स्थापन । २ ।
भीरु नुहन्ति ए उत्कल़ सन्तान
वीर भीष्म, द्रोण किबा भीमसेन
जागिले ओड़िआ पर्वतकु नेइ
सागरे करिबे स्थापन । ३ ।
ओड़िआर शक्ति अचल़ अटल़
ओड़िआ पुअ कि होइब दुर्बल़
वह्निशिखा परि जल़ि उठिब से
कदापि न हेब मउन । ४ ।
—जातीय संगीतरु उद्धृत

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे।
मन्दगुण गोटिकि-गोटि खण्डाधारे काटिबिरे ॥

पाइक वीर पाहुल मोर
देहरे झड़ वज्र बल़
पतर परि विपद घोर
पथर पादे दल़िबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे । १ ।

न जाणे डर न जाणे भय
साधना परे रखिछि लय
वरण मोते करिब जय
असाध्य मुँ साधिबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे । २ ।

पराणे मोर भीष्म पण
पाहाड़ सम अटल़ मन
जाउ मो सबु जीवन धन
मरिवि, नाहिँ हटिबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे । ३ ।

चढ़िबि जेते तुङ्ग गिरि
जिवि मुँ वने रास्ता चिरि

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

बान्धिबि मुँ स्वर्गे सिड़ि
अदेखा शिरी देखिबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे।४।

खोलिबि नूआ धातुर खणि
तोल़िबि नूआ मुक्ता मणि
कुबेर पुर समान धनी
निखिल़ धरा करिबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे।५।

देखिनि जाहा ए युग जन
करिबि ताहा उद्भावन
जे देश नाम शुणिनि कान
आविष्कार करिबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे। ।

हणाहणि जे पशुर काम
रखिबि नाहिँ युगर नाम
करिबि धरा शान्तिधाम
देवता परि बुलिबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे।७।

खारवेल़र मुकुन्दर
[illegible] मुँ [illegible] बीर

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

स्वर्गभूमि उत्कल़र
चरणतल़े सेविबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे।८।

जीवन देबि जगत हिते
कपट भाव न रखि चित्ते
मणिष भाइ विजय गीते
विश्वपिता तोषिबिरे।
अल़स छाड़ि केशर झाड़ि सिंह-शिशु उठिबिरे।९।

—अध्यापक कुञ्जविहारी दाश

श्रीमद्भागवत

श्रीभगवान् उवाच

बोलन्ति कमल़ार वर । शुण हे भकतशेखर ॥
कुरुपाण्डत्रे महाघोर । जे काल़े होइला समर ॥
उभय बल़ मध्ये मुहिं । स्थापिलि नन्दिघोष नेइ ॥
अर्जुन बन्धुवर्ग देखि । बसिला समर उपेक्षि ॥
तेबे मुँ अर्जुने बुझाइ । बहुत उपदेश देइ ॥
ज्ञाने मोहिलि तार मन । गोते पचारिला अर्जुन ॥
तिनि भुवने मो विभूति । यहिँ वा जेउँरूपे स्थिति ॥
मुँहिँ ताहाकु रण मध्ये । प्रसन्ने कहिलि आनन्दे ॥

—भक्तकवि जगन्नाथ दास

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

उपेन्द्र भञ्ज

कविकुल़ कञ्ज उपइन्द्र भञ्ज
नमे तव पदतल़े,
काव्य-सुमाधुरी भाषा-सुचातुरी
परकाशिल उत्कल़े । १ ।

जन्मि राजकुल़े वइभव कोल़े
अतुल़ सुख-सदने,
तेजि से सम्भोग आचरिल योग
वीणापाणि आराधने । २ ।

अति मनोहर चारु चमत्कार
शत मानसी प्रतिमा
काव्य चित्रपटे उज्जल़े प्रकटे
तुम्भ प्रतिभा गरिमा । ३ ।

कल्पनार काचे तव हृद-छाञ्चे
नव वर्णे प्रतिफल़ि,
नव अल़ङ्कारे शोभे कि रुचिरे
पुराण घटणावल़ि । ४ ।

हे कविशेखर भञ्ज वीरवर!
कोटि उत्कल़ सन्ताने,
आजि नवयुगे धन्य धन्यवाद
करुछन्ति तुम्भ नामे । ५ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

गाए तव गीत सभारे पण्डित
नृत्यरङ्गे वाराङ्गना,
बिले बोले चषा अन्तःपुरे योशा
पथे पान्थ हृष्टमना । ६ ।

काळ बळिआर आणइ संस्कार
नव रुचि नव ज्ञान,
किन्तु "वैदेहीश बिळास" पाइब
काळे काळे उच्चे स्थान । ७ ।

सृजिण स्वहस्ते ओड़िआङ्क भाषा
गढ़िछ ओड़िआ जाति,
तव जन्मस्थान ओड़िशारु आन
भाविले विदारे छाति । ८ ।

तथापि अनेक साहित्य-सेवक
भावि उत्कळ नन्दन,
पुण्य तीर्थ मणि 'घुमुसर' पदे
करिबे नित्य वन्दन । ९ ।

—उत्कळमणि गोपबन्धु दाश

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

LESSON 21

Vocabulary

ଅଂଶ (aṁśa)—part

ଅଂଶୀଦାର (aṁśīdāra)—partncr

ଅକପଟ (akapaṭa)—sincere

ଅକର୍ମଣ୍ୟ (akarmaṇya)—useless

ଅକଳଙ୍କ (akaḷaṅka)—stainless

ଅକସ୍ମାତ୍ (akasmāt)—suddenly

ଅକାତରେ (akātarē)—gladly

ଅକ୍ଳାନ୍ତ (akḷānta)—unworried

ଅକ୍ଷତ (akkhata)—unhurt

ଅକ୍ଷର (akkhara)—letter of alphabet

ଅଖଣ୍ଡ (akhanḍa)—unbroken

ଅଗଣିତ (agaṇita)—innumerable

ଅଗାଧ (agādha)—bottomless

ଅଗ୍ନି (agni)—fire

ଅଙ୍କ (aṅka)—sum

ଅଙ୍ଗ (aṅga)—limb, body

ଅଙ୍ଗାର (aṅgāra)—charcoal

ଅଙ୍ଗୁଳି (aṅguḷi)—finger

ଅଚଳ (achaḷa)—not moving, not current

ଅଚିରେ (achirē)—soon

ଅଚେତ (achēta)—unconscious

ଅଚେତନ (achētana)—inanimate

ଅଜଣା (ajaṇā)—unknown

ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ (ajīrṇa)—indigestion

ଅଣୁ (aṇu)—atom, a minute particle

ଅଣୁବୀକ୍ଷଣ (aṇubīkkhaṇa)—microscope

ଅଣ୍ଡା (anḍā)—egg

ଅତଃପର (ataḥpara)—henceforth

ଅତିଥି (atithi)—guest

ଅତିରିକ୍ତ (atirikta)—too much

ଅତୁଳନୀୟ (atuḷanīya)—incomparable

ଅତ୍ୟାଚାର (atyāchāra)—oppression

ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ (atyābaśyaka)—very urgent

ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ (atyāścharya)—very surprising

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଅଥବା (athabā)—or, otherwise
ଅଦୃଶ୍ୟ (adruśya)—invisible
ଅଦୃଷ୍ଟ (adrusṭa)—unseen, fate
ଅଦ୍ୟ, ଆଜି (adya, āji)—to-day
ଅଧୀନ (adhīna)—dependent
ଅଧୀନତା (adhīnatā)—dependence
ଅଧୁନା—(adhunā)—now-a-days
ଅଧ୍ୟାପକ (adhyāpaka)—professor
ଅନନ୍ତ (ananta)—endless
ଅନବରତ (anabarata)—incessant
ଅନଶନ (anaśana)—fasting
ଅନାଥ (anātha)—orphan
ଅନୁକୂଳ (anukūḷa)—favourable
ଅନୁଚର (anuchara)—follower
ଅନୁଜ (anuja)—yonger brother
ଅନୁବାଦ (anubāda)—translation
ଅନୁଭବ (anubhaba)—feeling
ଅନୁରୋଧ (anurōdha)—request
ଅନୁସନ୍ଧାନ (anusandhāna)—enquiry
ଅନ୍ଧ (andha)—blind
ଅନ୍ଧକାର (andhakāra)—darkness
ଅନ୍ନ (anna)—food, rice
ଅନ୍ୟାୟ (anyāya)—injustice
ଅନ୍ୱେଷଣ (anwēsana)—search

ଅପଦାର୍ଥ (apadārtha)—worthless
ଅପମାନ (apamāna)—insult
ଅପବ୍ୟୟ (apabyaya)—prodigality
ଅପବ୍ୟୟୀ (apabyayī)—prodigal
ଅଫିମ (afima)—opium
ଅଭଦ୍ର (abhadra)—uncivil
ଅଭିଧାନ (abhidhāna)—dictionary
ଅଭିନନ୍ଦନ (abhinandana)—congratulation
ଅଭିନୟ (abhinaya)—acting
ଅଭିଶାପ (abhiśāpa)—curse
ଅମୂଲ୍ୟ (amūlya)—invaluable
ଅମ୍ଳ (amḷa)—acid, sour
ଅର୍ଥାତ୍ (arthāt)—that is (i.e.)
ଅଳଙ୍କାର (aḷaṅkāra)—ornament, rhetoric
ଅଳ୍ପ (aḷpa)—a little
ଅବଲମ୍ବନ (abalambana)—support
ଅବସର (abasara)—opportunity, occasion
ଅବୈତନିକ (abaitanika)—free, honorary
ଅଶ୍ରୁ (aśru)—tear
ଅଶ୍ଳୀଳ (aśḷīḷa)—vulgar
ଅଶ୍ୱ (aśwa)—horse

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଅସଂଖ୍ୟ (asaṅkhya)—countless

ଅସମର୍ଥ (asamartha)—unable

ଅସମାପ୍ତ (asamāpta)—incomplete

ଅସମ୍ମାନ (asammāna)—insult

ଅସଲ (asala)—real

ଅସହିଷ୍ଣୁ (asahiṣṇu)—impatient

ଅସହ୍ୟ (asahya)—unbearable

ଅସୁବିଧା (asubidhā)—disadvantage

ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ (aspruśya)—untouchable

ଅସ୍ତ୍ର (astra)—weapon

ଅସ୍ଥି (asthi)—bone

ଅହଙ୍କାର (ahaṅkāra)—pride

ଅହିଂସା (ahiṁsā)—non-violence

ଆକର୍ଷଣ (ākarṣaṇa)—attraction

ଆକସ୍ମିକ (ākasmika)—sudden

ଆକାଶ (ākāśa)—sky

ଆଗନ୍ତୁକ (āgantuka)—stranger

ଆଗାମୀ (āgāmī)—coming

ଆଘାତ (āghāta)—stroke

ଆଚରଣ (ācharaṇa)—conduct

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ (āchārya)—spiritual guide or teacher

ଆତଙ୍କ (ātaṅka)—terror

ଆତ୍ମହତ୍ୟା (ātmahatyā)—suicide

ଆତ୍ମା (ātmā)—self, soul

ଆତ୍ମୀୟ (ātmīya)—relation

ଆଦେଶ (ādēśa)—command

ଆଦୌ (ādau)—at all

ଆନନ୍ଦ (ānanda)—cheerfulness

ଆଣିବା (āṇibā)—to bring

ଆବଶ୍ୟକ (ābaśyaka)—necessary

ଆବିଷ୍କାର (ābiṣkāra)—discovery

ଆମୋଦ-ପ୍ରମୋଦ (āmōda-pramōda)—amusement

ଆରାମ (ārāma)—comfort

ଆରୋଗ୍ୟ (ārōgya)—recovery

ଆଳସ୍ୟ (āḷasya)—idleness

ଆଲୋକ (ālōka)—light

ଆଶା (āśā)—hope

ଆଶୀର୍ବାଦ (āśīrbāda)—blessing

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ (āścharya)—wonder

ଆଶ୍ରମ (āśrama)—hermitage

ଆସନ୍ନ (āsanna)—impending, imminent

ଆସ୍ୱାଦ (āswāda)—taste

ଆହ୍ଲାଦ (āhlāda)—gladness

ଆହ୍ୱାନ (āhwāna)—call

ଇଚ୍ଛା (ichchhā)—desire

ଇଟା (iṭa)—brick

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଇତ୍ୟାଦି (ityādi)—etc.
ଇଶାରା (iśārā)—hint
ଈର୍ଷା (īrṣā)—jealousy
ଈଶ୍ୱର (īśwara)—God
ଉକୁଣୀ (ukuṇī)—louse
ଉଚିତ (uchita)—proper, just
ଉଚ୍ଚ (uchcha)—high
ଉଚ୍ଚାରଣ (uchchāraṇa)—pronunciation
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ (ujwaḷa)—luminous
ଉତ୍ତର (uttara)—reply
ଉତ୍ସର୍ଗ (utsarga)—sacrifice
ଉଦାହରଣ (udāharaṇa)—example
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (uddēśya)—aim
ଉନ୍ମାଦ (unmāda)—mad
ଉପକାର (upakāra)—help, advantage
ଉପଦେଶ (upadēśa)—advice
ଉପନ୍ୟାସ (upanyāsa)—novel
ଉପରେ (uparē)—upon, on
ଉପବାସ (upabāsa)—fasting
ଉପସଂହାର (upasaṁhāra)—conclusion
ଉପାଧି (upādhi)—degree
ଉପାୟ (upāya)—means

ଉପାର୍ଜନ (upārjana)—earning
ଋଣ (rhuṇa)—loan
ଋଷି (rhuṣi)—saint
ଏକ (ēka)—one
ଏହା (ēhā)—this
ଏକ୍ଷଣି (ēkkhani)—now
ଓକିଲ (okila)—pleader
ଓଦା (odā)—wet
ଔଷଧ (au̱ṣadha)—medicine
କଥା (kathā)—speech
କଥୋପକଥନ (kathōpakathana)—dialogue, conversation
କଦଳୀ (kadaḷī)—plantain
କରୁଣ (karuṇa)—pathetic
କରୁଣା (karuṇā)—mercy
କର୍ଣ୍ଣ, କାନ (karṇa, kāna)—ear
କଲମ (kalama)—pen, graft
କଳା (kaḷā)—art, black
କଲ୍ୟାଣ (kalyāṇa)—welfare
କଷ୍ଟ (kaṣṭa)—difficulty, pain
କାଚ (kācha)—glass
କାନ୍ଦ (kānda)—weeping
କାଗଜ (kāgaja)—paper
କାଟିବା (kāṭibā)—to cut
କାଠ (kāṭha)—wood

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

କାମୁଡ଼ା (kāmuṛā)—bite
କାଳ (kāḷa)—time
କାହିଁକି (kāhiñki)—why
କିଛି (kichhi)—a little
କିରାଣୀ (kirāṇī)—clerk
କୁକୁର (kukura)—dog
କୁମାର (kumāra)—an unmarried boy
କୁମାରୀ (kumārī)—an unmarried girl
କୁମ୍ଭାର (kumbhāra)—potter
କୁମ୍ଭୀର (kumbhīra)—crocodile
କୃତଜ୍ଞ (krutagyañ)—grateful
କୃତଘ୍ନ (krutaghna)—ungrateful
କେଶ (kēśa)—hair
କେନ୍ଦ୍ର (kendra)—centre
କୋଣ (kōṇa)—corner
କୋଳ (kōḷa)—lap
କୌଶଳ (kauśaḷa)—skill
କ୍ରୋଧ, ରାଗ (krōdha, rāga)—anger
ଖଇ (khai)—parched paddy
ଖଣି (khaṇi)—mine
ଖରଚ (kharacha)—expense
ଖରାପ (kharāpa)—bad
ଖାଇବା (khāibā)—to eat
ଖାଲ (khāla)—canal, ditch
ଖେଳ (khēḷa)—play
ଖୋଜା (khōjā)—search
ଗଗନ (gagana)—sky
ଗଜ (gaja)—elephant, yarc
ଗଣନା (gaṇanā)—counting
ଗଦ୍ୟ (gadya)—prose
ଗର୍ଦ୍ଦଭ (gardabha)—donkey
ଗନ୍ଧ (gandha)—smell
ଗଭୀର (gabhīra)—deep
ଗରିବ (gariba)—poor
ଗର୍ଜ୍ଜନ (garjana)—roaring
ଗର୍ବ (garba)—pride
ଗଳା (gaḷā)—neck
ଗଳ୍ପ (gaḷpa)—story
ଗବେଷଣା (gabēṣaṇā)—resear
ଗଛ (gachha)—tree
ଗଧ (gadha)—ass
ଗାଡ଼ି (gāṛi)—carriage
ଗାୟକ (gayaka)—singer
ଗାଲ (gāla)—cheek
ଗାଳି (gāḷi)—rebuke
ଗୀତ (gīta)—song
ଗୁଡ଼ (guṛa)—molasses

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଗୁଣ (guṇa)—qualification, quality
ଗୁରୁ (guru)—a spiritual guide
ଗୃହ (gruha)—dwelling house
ଗୋଇନ୍ଦା (gōindā)—spy
ଗୋପନ (gōpana)—secret
ଗୋବର (gōbara)—cow-dung
ଗୋରୁ (gōru)—cow
ଗୋଲ (gōla)—round
ଗୋଳମାଳ (gōḷamāḷa)—noise
ଗୋଲାପ (gōlāpa)—rose
ଗ୍ରାମ (grāma)—village
ଘଟଣା (ghaṭaṇā)—occurrence
ଘଡ଼ି (ghaṛi)—watch
ଘଣ୍ଟା (ghaṇṭā)—bell, hour
ଘନ (ghana)—thick
ଘର (ghara)—house
ଘଣା (ghaṇā)—oilpressing instrument
ଘା (ghā)—ulcer, hit
ଘାସ (ghāsa)—grass
ଘିଅ (ghia)—ghee
ଘୃଣା (ghruṇā)—hatred
ଘୋଡ଼ା (ghōṛā)—horse
ଚକ୍ଷୁ (chakkhu)—eye
ଚନ୍ଦ୍ର (chandra)—moon

ଚର୍ବି (charbī)—tallow
ଚମଡ଼ା (chamaṛā)—skin
ଚା (chā)—tea
ଚାଉଳ (chāuḷa)—rice
ଚାକର (chākara)—servant
ଚାକିରି (chākiri)—service
ଚାନ୍ଦ (chānda)—moon
ଚାରା (chārā)—plant
ଚାଲାକ (chālāka)—clever
ଚିକିତ୍ସା (chikitsā)—treatment
ଚିଠି (chiṭhi)—letter
ଚିତ୍ର (chitra)—picture
ଚିନି (chini)—sugar
ଚିରୁଣି (chiruṇi)—comb
ଚିହ୍ନ (chihna)—sign, symbol
ଚୁମ୍ବନ (chumbana)—kissing
ଚୋରି (chōri)—theft
ଚୋରି କରିବା (chōri karibā)—to steal
ଛତା (chhatā)—umbrella
ଛାତ (chhāta)—roof
ଛାଗଳ, ଛେଳି (chhāgaḷa, chhēḷi)—goat
ଛୁଞ୍ଚି (chhuñchi)—needle
ଛୋଟ (chhōta)—small

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଜଙ୍ଗଲ (jaṅgala)—jungle
ଜନରବ (janaraba)—rumour
ଜନ୍ମ (janma)—birth
ଜୟ (jaya)—victory
ଜଳ (jaḷa)—water
ଜଳବାୟୁ (jaḷabāyu)—climate
ଜାତି (jāti)—caste, nation
ଜାଣିବା (jāṇibā)—to know
ଜାହାଜ (jāhāja)—steamer
ଜିଜ୍ଞାସା (jijñāsā)—enquiry, asking
ଜିନିଷ (jinisa)—thing, goods
ଜିହ୍ୱା (jihwā)—tongue
ଜୀବନ (jībana)—life
ଜୀବିତ (jībita)—living, alive
ଜୀବିକା (jībikā)—livelihood
ଜୋତା (jōtā)—shoe
ଜ୍ଞାନ (jñāna)—knowledge
ଝଗଡ଼ା (jhagaṛā)—quarrel
ଝଡ଼ (jhaṛa)—storm
ଝିଅ (jhia)—girl, daughter
ଟଙ୍କା (ṭaṅkā)—money, rupee
ଟାଣିବା (ṭāṇibā)—to pull
ଟୋପି (ṭōpi)—hat, cap
ଠକ (ṭhaka)—cheat
ଠିଆହେବା (ṭhiāhebā)—to stand
ଠିକଣା (ṭhikaṇā)—address
ଠେକୁଆ (ṭhēkuā)—hare
ଠେଲା (ṭhēlā)—to push
ଡାକିବା (ḍākibā)—to call
ଡିମ୍ବ (ḍimba)—egg
ଢାଙ୍କିବା (ḍhāṅkibā)—to cover
ଢାଲ (ḍhāla)—shield
ତଟକା (taṭakā)—fresh
ତଥାପି (tathāpi)—yet
ତଦନ୍ତ (tadanta)—investigation
ତରଳ (taraḷa)—liquid
ତରୁଣ (taruṇa)—young
ତନ୍ତ (tanta)—loom
ତନ୍ତୀ (tantī)—weaver
ତା'ପରେ (tā'parē)—then
ତାଲା (tālā)—lock
ତୁଳା (tuḷā)—cotton
ତେଲ (tēla)—oil
ଥଣ୍ଡା (thaṇḍā)—cool, cold
ଥାଳି (thāḷi)—dish
ଦଉଡ଼ି (dauṛi)—rope
ଦଣ୍ଡ (daṇḍa)—punishment, rod
ଦଧି, ଦହି (dadhi, dahi)—curd
ଦନ୍ତ, ଦାନ୍ତ (danta, dānta)—tooth

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଦୟା, କୃପା (dayā, krupā)—compassion
ଦଳ (daḷa)—party, band, weed
ଦାନ (dāna)—gift
ଦାମ (dāma)—price
ଦିଗ (diga)—direction
ଦିନ (dina)—day
ଦୀପ (dīpa)—lamp
ଦୁଧ (dudha)—milk
ଦୁର୍ବଳ (durbaḷa)—week
ଦେଖିବା (dēkhibā)—to see
ଦେହ (dēha)—body
ଦୋକାନ (dōkāna)—shop
ଦୋଷ (dōṣa)—fault
ଦୌଡ଼ିବା (dauṛibā)—to run
ଧନ (dhana)—wealth
ଧରିବା (dharibā)—to catch
ଧର୍ମ (dharma)—religion
ଧୂଳି (dhūḷi)—dust
ଧୈର୍ଯ୍ୟ (dhairja)—patience
ଧୋବା (dhōbā)—washerman
ନକଲ (nakala)—copy
ନଖ (nakha)—nail
ନଗର (nagara)—city
ନଦୀ (nadī)—river

ନାଚିବା (nāchibā)—to dance
ନାଡ଼ୀ (nāṛī)—pulse
ନାମ (nāma)—name
ନାରୀ (nārī)—woman
ନିଦ୍ରା (nidrā)—sleep
ନିନ୍ଦା (nindā)—blame
ନିପୁଣ (nipuṇa)—skilful
ନିୟମ (niyama)—rule
ନିଷିଦ୍ଧ (niṣiddha)—forbidden
ନିଷେଧ (niṣēdha)—prohibition
ନୀଚ (nīcha)—low, mean
ନୀଳ (nīḷa)—blue, indigo
ନୌକା (naukā)—boat
ପକ୍ଷୀ (pakkhī)—bird
ପଙ୍ଖା (paṅkhā)—wing, fan
ପଚା (pachā)—rotten
ପଢ଼ିବା (paṛhibā)—to read
ପତାକା (patākā)—flag
ପତି (pati)—master, husband
ପତ୍ର (patra)—leaf, letter
ପଥ (patha)—path, way
ପରିଶ୍ରମ (pariśrama)—labour
ପରିଷ୍କାର (pariṣkāra)—clear
ପରୀକ୍ଷା (parīkkhā)—examination
ପର୍ବତ (parbata)—hill

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ପବିତ୍ର (pabitra)—pure

ପଶମ (paśama)—wool

ପଶୁ (paśu)—beast

ପାଇବା (pāibā)—to get

ପାଗଳ (pāgaḷa)—mad

ପାଚିଲା (pāchilā)—ripe

ପାଦ (pāda)—foot

ପାଠ (pāṭha)—lesson

ପାପ (pāpa)—sin

ପିଠି (piṭhi)—back

ପିତା (pitā)—father, bitter

ପିପାସା (pipāsā)—thirst

ପୁତ୍ର (putra)—son

ପୁଣ୍ୟ (puṇya)—holy

ପୁତ୍ତଳିକା (puttaḷikā)—doll

ପୁରାତନ (purātana)—old

ପୁରୁଷ (puruṣa)—man, male

ପୁସ୍ତକ (pustaka)—book

ପୂଜା (pūja)—worship

ପୂର୍ଣ୍ଣ (pūrṇa)—complete, entire

ପୂର୍ବ (pūrba)—previous

ପୃଥକ (pruthaka)—separate

ପେଟ (pēṭa)—belly

ପେଷା (pēṣā)—trade, profession

ପୋଖରୀ (pōkharī)—pond

ପୋଡ଼ିବା (pōṛibā)—to burn

ପ୍ରକୃତି (prakruti)—nature

ପ୍ରତିଜ୍ଞା (pratijñā)—promise

ପ୍ରଦେଶ (pradēśa)—province

ପ୍ରମାଣ (pramāṇa)—proof

ପ୍ରଶଂସା (praśaṁsā)—praise

ପ୍ରଶ୍ନ (praśna)—question

ପ୍ରାଣ (prāṇa)—life

ପ୍ରାଣୀ (prāṇī)—a living being

ପ୍ରାର୍ଥନା (prārthanā)—prayer

ପ୍ରିୟ (priya)—dear

ପ୍ରେମ (prēma)—love

ପ୍ରେରଣା (prēraṇā)—inspiration

ଫଳ (faḷa)—fruit

ଫୁଲ (fula)—flower

ବଡ଼ (baṛa)—big

ବଢ଼େଇ (baṛhēi)—carpenter

ବନ (bana)—forest

ବଗିଚା (bagichā)—garden

ବନ୍ଦ ହେବା (banda hēbā)—to stop

ବନ୍ଧୁ (bandhu)—friend

ବୟସ (bayasa)—age

ବରାବର (barābara)—all along

ବଳ (baḷa)—strength

ବସିବା (basibā)—to sit down

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ବାନ୍ଧିବା (bāndhibā)—to bind
ବାପା (bāpā)—papa, father
ବାୟୁ (bāyu)—air
ବାଳକ (bāḷaka)—boy
ବାଲି (bāli)—sand
ବାଳିକା (bāḷikā)—girl
ବିକାଶ (bikāśa)—development
ବିଜ୍ଞାନ (bijñāna)—science
ବିରାଡ଼ି (birāṛi)—cat
ବିଦେଶ (bidēśa)—foreign
ବିନୀତ (binīta)—obedient
ବିବାହ (bibāha)—marriage
ବିଶ୍ରାମ (biśrāma)—rest
ବିଷ (biṣa)—poison
ବୀଜ (bīja)—seed
ବୁଡ଼ିବା (buṛibā)—to sink
ବୃକ୍ଷ (brukkha)—tree
ବୃଦ୍ଧ (bruddha)—old
ବେଦନା (bēdanā)—pain
ବେଶି (bēsi)—more
ବୈଠକ (baiṭhaka)—sitting
ବୈଧ (baidha)—lawful
ବୋହୂ (bōhū)—wife, daughter-in-law
ବ୍ୟାୟାମ (byāyāma)—exercise

ଭଗିନୀ (bhaginī)—sister
ଭଦ୍ର (bhadra)—gentle
ଭୟ (bhaya)—fear
ଭଲ (bhala)—good
ଭଲପାଇବା (bhalapāibā)—love, like
ଭାଷା (bhāṣā)—language
ଭାସିବା (bhāsibā)—to float
ଭିକ୍ଷା (bhikshā)—alms
ଭିତର (bhitara)—inside
ଭୁଲ (bhul)—error, mistake
ଭୁଲିଯିବା (bhulijibā)—to forget
ଭୂମି (bhūmi)—land
ଭେଡ଼ା (bhēṛā)—fence, hedge
ମଇଦାନ (maidāna)—meadow
ମଇଳା (maiḷā)—dirt
ମତ (mata)—opinion
ମଦ (mada)—wine
ମନ (mana)—mind
ମନ୍ତ୍ରୀ (mantrī)—minister
ମନ୍ଦ (manda)—bad
ମନ୍ଦିର (mandira)—temple
ମରିବା (maribā)—to die
ମଶା (maśā)—mosquito
ମସ୍ତିଷ୍କ (mastiṣka)—brain

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ମହାଜନ (mahājana)— a great man
ମହାଶୟ (mahāśaya)—sir
ମହିଷ (mahiṣa)—buffalo
ମହୁ (mahu)—honey
ମାଂସ (māṁsa)—flesh
ମାଛ (māchha)—fish
ମାଛି (māchhi)—fly
ମାଟି (māṭi)—earth
ମା, ମାତା (mā, mātā)—mother
ମାତ୍ର (mātra)—only, but
ମାନସିକ (mānasika)—mental
ମାପ (māpa)—measurement
ମାଳା (māḷā)—garland
ମାସ (māsa)—month
ମିଥ୍ୟା (mithyā)—lie
ମିଷ୍ଟ, ମିଠା (miṣṭa, miṭhā)—sweet
ମୁଣ୍ଡ (mumḍa)—head
ମୁଖ (mukha)—face
ମୋଚି (mōchi)—cobbler
ମୁଦି (mudī)—grocer, ring
ମୁରଗୀ (murgī)—hen
ମୁହୂର୍ତ୍ତ (muhūrta)—moment
ମୂର୍ଖ (mūrkha)—fool
ମୂଳ (mūḷa)—root
ମୂଲ୍ୟ (mūlya)—price, value
ମେଘ (mēgha)—cloud
ମୋଟ (mōṭa)—total
ମୋଟା (mōṭā)—fat, stout
ଯଜ୍ଞ (jajña)—sacrifice
ଯତ୍ନ (jatna)—care, comfort
ଯଦି (jadi)—if
ଯନ୍ତ୍ର (jantra)—machine
ଯିବା (jibā)—to go
ଯୁଦ୍ଧ (juddha)—war
ଯୁବକ (jubaka)—young
ଯେତେବେଳେ (jētebēḷē)—when
ଯୌନ (jauna)—sexual
ଯୌବନ (jaubana)—youth
ରକ୍ତ (rakta)—blood
ରହିବା (rahibā)—to stay
ରକ୍ଷା (rakkhā)—protection
ରଖିବା (rakhibā)—to keep
ରଙ୍ଗ (raṅga)—colour
ରନ୍ଧନ (randhana)—cooking
ରପ୍ତାନି (raptānī)—export
ରମଣୀ (ramaṇī)—woman
ରମଣୀୟ (ramaṇīya)—pleasant
ରଶ୍ମି (raśmi)—ray
ରାନ୍ଧିବା (rāndhibā)—to cook

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ରାଜା (rājā)—king

ରାଜନୀତି (rājanīti)—politics

ରାଜ୍ୟ (rājya)—state

ରାତି, ରାତ୍ରି (rāti, rātri)—night

ରୁଟି (ruṭi)—bread

ରେଖା (rēkhā)—line

ରେଲଗାଡ଼ି (rēḷagāṛi)—train

ରୋଗ (rōga)—disease

ରୋଜ (rōja)—daily

ଲକ୍ଷ୍ୟ (lakkhya)—aim

ଲଜ୍ଜା (lajjā)—shame

ଲତା (latā)—creeper

ଲବଣ (labaṇa)—salt

ଲମ୍ବା (lambā)—long, tall

ଲଙ୍ଗଳ (laṅgaḷa)—plough

ଲାଠି (lāṭhi)—stick

ଲାଞ୍ଜ (lāñja)—tail

ଲଂଫ (lamphā)—jump

ଲାଭ (lābha)—gain, profit

ଲିଖିତ (likhita)—written

ଲୁଚିବା (luchibā)—to hide

ଲୁଗା (lugā)—cloth

ଲେଖକ (lēkhaka)—writer

ଲେଖିବା (lēkhibā)—to write

ଲେମ୍ବୁ (lēmbu)—lemon

ଲୌହ (lauha)—iron

ଶକ୍ତ (śakta)—hard

ଶକ୍ତି (śakti)—strength

ଶତ୍ରୁ (śatru)—enemy

ଶବ୍ଦ (śabda)—sound, word

ଶୟନ (śayana)—lying

ଶରୀର (śarīra)—body

ଶସ୍ୟ (śasya)—grain

ଶାକ-ସବଜି (śāka-sabaji)—vegetable

ଶାନ୍ତି (sānti)—peace

ଶାପ (śāpa)—curse

ଶାସନ (śāsana)—rule

ଶିକୁଳି (śikuḷi)—chain

ଶିକାର (śikāra)—hunting

ଶିକାରୀ (śikārī)—hunter

ଶିଳ୍ପ (śiḷpa)—handicraft, art

ଶିଶୁ (śiśu)—child

ଶିଷ୍ୟ (śiṣya)—disciple

ଶୀତ (śīta)—cold

ଶୀତକାଳ (śītakāḷa)—winter

ଶୁଖାଇବା (śukhāibā)—to dry

ଶୁଙ୍ଘିବା (śuṅghibā)—to smell

ଶୁଦ୍ଧ (śuddha)—pure

ଶୁଣିବା (śunibā)—to hear

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ଶୁଭ (śubha)—auspicious

ଶୂକର (śūkara)—boar

ଶୂନ୍ୟ (śūnya)—empty, zero

ଶୃଗାଳ (śrugāḷa)—jackal

ଶୃଙ୍ଖଳ (śruṅkhaḷa)—chain

ଶେଷ (śēṣa)—end

ଶୋକ (śōka)—lamentation

ଶ୍ୱଶୁର (śwaśura)—father-in-law

ଶାଶୁ (śāśu)—mother-in-law

ଶ୍ୱେତ (śwēta)—white

ଶ୍ମଶାନ (śmaśāna)—cremation ground

ଶ୍ରମ (śrama)—labour

ଶ୍ରମିକ (śramika)—labourer

ଶ୍ରେଣୀ (śrēṇī)—class

ଶ୍ରେଷ୍ଠ (śrēṣṭha)—chief, best

ଷଷ୍ଠ (ṣaṣṭha)—sixth

ସଂକ୍ରାମକ (saṅkrāmaka)—infectious

ସଂଖ୍ୟା (saṅkhyā)—number

ସଂଗ୍ରହ (saṅgraha)—collection

ସଂଜ୍ଞା (sañgā)—definition, sense

ସମ୍ବାଦ (saṁbāda)—news

ସଂଯମ (saṁjama)—restraint

ସକଳ (sakaḷa)—all

ସକାଳ (sakāḷa)—morning

ସଙ୍କଳ୍ପ (saṅkaḷpa)—determination

ସତର (satara)—seventeen

ସତୁରି (saturi)—seventy

ସତ୍ୟ (satya)—truth

ସଦସ୍ୟ (sadasya)—member

ସନ୍ଦେହ (sandēha)—suspicion

ସନ୍ଧ୍ୟା (sandhyā)—evening

ସପୁରି (sapuri)—pine apple

ସଭା (sabhā)—meeting

ସଭ୍ୟ (sabhya)—civilized, member

ସମଗ୍ର (samagra)—entire

ସମୟ (samaya)—time

ସମସ୍ୟା (samasyā)—problem

ସମାନ (samāna)—equal

ସମାପ୍ତ (samāpta)—end, completed

ସମାଲୋଚନା (samālōchanā)—criticize, review

ସମୁଦ୍ର (samudra)—ocean

ସମ୍ପତ୍ତି (sampatti)—property

ସମ୍ପାଦକ (sampādaka)—editor, secretary

ସମ୍ପ୍ରଦାୟ (sampradāya)—sect, community

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ସମ୍ବନ୍ଧ (sambandha)—relation
ସମ୍ମାନ (sammāna)—honour
ସର୍ବଦା (sarbadā)—always
ସରଳ (saraḷa)—straight, sincere
ସହଜ (sahaja)—easy
ସହସା (sahasā)—suddenly
ସହସ୍ର (sahasra)—thousand
ସାକ୍ଷୀ (sākkhī)—witness
ସାଗର (sāgara)—ocean
ସାତ (sāta)—seven
ସାଧାରଣ (sādhāraṇa)—common
ସାପ (sāpa)—snake
ସାବଧାନ (sābadhāna)—careful
ସାମୟିକ (sāmayika)—temporary
ସାମରିକ (sāmarika)—military
ସାମାଜିକ (sāmājika)—social
ସାଲ୍ (sāla)—year
ସାହସ (sāhasa)—courage
ସାହସୀ (sāhasī)—brave
ସାହାଯ୍ୟ (sāhājya)—help
ସାହିତ୍ୟ (sāhitya)—literature
ସିଂହ (siṁha)—lion
ସିଲାଇ (silāi)—sewing
ସୁଖ (sukha)—happiness
ସୁନ୍ଦର (sundara)—beautiful
ସୁନା (sunā)—gold
ସୂତା (sūtā)—thread
ସୂର୍ଯ୍ୟ (sūrjya)—sun
ସୃଷ୍ଟି (sruṣṭi)—creation
ସେବକ (sēbaka)—servant, worker
ସେବା (sēbā)—service
ସୈନ୍ୟ (saੁinya)—soldier
ସ୍ତନ (stana)—nipple, breast
ସ୍ତ୍ରୀ (strī)—woman, wife
ସ୍ଥାନ (sthāna)—place
ସ୍ଥାନୀୟ (sthānīya)—local
ସ୍ନାନ (snāna)—bath
ସ୍ନେହ (snēha)—affection
ସ୍ପର୍ଶ (sparśa)—touch
ସ୍ପଷ୍ଟ (spaṣṭa)—clear
ସପ୍ତାହ (saptāha)—week
ସ୍ୱପ୍ନ (swapna)—dream
ସ୍ୱର୍ଗ (swarga)—heaven
ସ୍ୱାମୀ (swāmi)—master, husband
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ (swāsthya)—health
ସ୍ମୃତି (smruti)—memory
ସ୍ରଷ୍ଟା (srasṭā)—creator
ସ୍ରୋତ (srōta)—current
ହଜମ (hajama)—digestion
ହଠାତ୍ (haṭhāt)—suddenly

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

ହରିଣ (harina)—deer

ହଳ (haḷa)—plough

ହସ (hasa)—laugh

ହଜାର (hajāra)—thousand

ହାଡ଼ (hāṛa)—bone

ହାତ (hāta)—hand

ହାତୀ (hātī)—elephant

ହିଂସା (himsā)—violence, malice

ହିତ (hita)—welfare, benefit

ହୃଦୟ (hrudaya)—heart

ହ୍ରଦ (hrada)—lake

କ୍ଷମା (kkhamā)—excuse

କ୍ଷୁଧା (kkhudhā)—hunger

କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ (kkhudhārta)—hungry

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

A list of some renowned books in Oriya

Achyutananda Das—ଅଣାକାର-ସଂହିତା, ଶୂନ୍ୟ-ସଂହିତା, ଗୋପାଳଙ୍କ ଓଗାଳ ଓ ଲଉଡ଼ି-ଖେଳ, ମାଳିକା ।

Ananta Prasad Panda—ଭାଗ୍ୟଚକ୍ର, ସତ୍ୟଧାର ତଳେ, ମନରଭୂତ, ବାରମଜା, ଭୁଲ ।

Ananta Padmanav Pattanayak—ଦମୟନ୍ତୀ, କୃଷକ ସଙ୍ଗୀତ, ଉତ୍କଳ ଗୌରବ ।

Aparna Devi—କବିତା କଳ୍ପଲତା ।

Abhimanyu Samantasinghar—ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି, ରସକଳା, ପ୍ରେମ-ଚିନ୍ତାମଣି, ପ୍ରୀତି-ଚିନ୍ତାମଣି ।

Ashwini Kumar Ghosh—କୋଣାର୍କ, ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର, ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ, ସାଧବଝିଅ ।

Akshaya Kumar Panda—ଧରିତ୍ରୀ, ଗୋଦାବରୀଶ ସ୍ମରଣିକା ।

Artaballav Mohanty—ରହସ୍ୟ ମଞ୍ଜରୀ, ସ୍ତୁତି ଚିନ୍ତାମଣି ।

Banamali Das—ସ୍ୱପ୍ନ, ସୃଷ୍ଟି ଇଚ୍ଛାବତୀ ।

Baladev Rath—କିଶୋର-ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଚମ୍ପୂ ।

Balaram Das—ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ଚଣ୍ଡୀପୁରାଣ, ରସକେଳି, ରାମ-ବିଭା, କାନ୍ତକୋଇଲି, କମଳଲୋଚନ ଚଉତିଶା, ବାରମାସୀ, ଦୁର୍ଗାସ୍ତୁତି, ଗରୁଡ଼ ଗୀତା, ବେଢ଼ା ପରିକ୍ରମା ।

Balaram Mohanty—ଅଗଷ୍ଟ ବିପ୍ଳବ, ଓଡ଼ିଶା ପରିଚୟ ।

Balabhadra Bahidar—ପାଟଣେଶ୍ୱରୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ, ସ୍କନ୍ଦଗୁପ୍ତ, ବନ୍ଧୁ ହେ ।

Banchhanidhi Das—ପଲ୍ଲୀଛବି, ଜନ୍ମରେଖା, ଫଗୁଣବନ୍ୟା, ଭକ୍ତି-ଅର୍ଘ୍ୟ, ଆମ ବଡ଼ଦେଉଳ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

Purushottam Manadhata—ଶୋଭାବତୀ ।

Pyarimohan Acharya—ଉତ୍କଳ ଇତିହାସ ।

Phakirmohan Senapati—ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ, ମାମୁଁ, ଛ'ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ, ଲଛମା, ଗଳ୍ପସଳ୍ପ ।

Raghunath Panigrahi—ବାରବାଳା, ପ୍ରଣୟର ପରିଣାମ, ପ୍ରଦୋଷ ପଦ୍ମିନୀ ।

Raghunath Bhanja—ରସଲହରୀ ।

Rajat Kumar Kar—ଚନ୍ଦନହଜୁରୀ, ଘରେ ଘାଏ, ସଜଡା ।

Rasananda Sahu—ଦୀପଶିଖା, ମାନସପ୍ରିୟା, ଶାପମୁକ୍ତି, ଦସ୍ୟୁ ।

Rajakishore Mohanty—ରକ୍ତଗୋଲାପ, କାଳଦରିଆ ।

Rajakishore Pattanayak—ଭୁଠପଥର, ଝଡ଼ ।

Rajakishore Roy—ନୀଳଲହରୀ, ରକ୍ତ ଶତଦଳ, କଲ୍ୟାଣୀ, ଦୀପାଳୀ, ମନମୃଣାଳ ।

Radha Charan Panda—ଉତ୍କଳର ବଧିର ଶିଳ୍ପ, ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା, ମାଛଚାଷ ।

Radhamohan Garanayak—ସ୍ୱରଶିଖା, ଉତ୍କଳିକା, କୈଶୋରିକା ।

Radhanath Roy—ଚିଲିକା, ଦରବାର, ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱରୀ, ପାର୍ବତୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା, ମହାଯାତ୍ରା, ଉଷା ।

Ram Chandra Mohapatra—ରଘୁଅରକ୍ଷିତ, ସୁଦାମା, ବିଲ୍ୱମଙ୍ଗଳ ।

Ram Chandra Mishra—ମୂଲିଆ, ମେନେଜର, ଘରସଂସାର, ମଉଡ଼ମଣି ।

Ram Das—ଦାର୍ଢ୍ୟତାଭକ୍ତି, ରାମରସାମୃତ ।

Ram Prasad Singha—ପ୍ରତିହିଂସା, ପୂଜାର ଦଳ, ଛିନ୍ନମସ୍ତା, ମରୁସାଥୀ, ଯୁଗାନ୍ତର ।

Ram Sankar Roy—ବିଳାସିନୀ, କାଞ୍ଚିକାବେରୀ ।

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

OUR INDIAN LANGUAGES IN A MONTH SERIES

		Rs. P.
1.	Learn Hindi Through English	12.50
2.	Learn Gujarati Through English	12.50
3.	Learn English Through Hindi	12.50
4.	Learn Marathi Through English	12.50
5.	Learn Bengali Through English	12.50
6.	Learn Tamil Through English	12.50
7.	Learn Assamese Through English	12.50
8.	Learn Punjabi Through English	12.50
9.	Learn Oriya Through English	12.50
10.	Learn Malayalam Through English	12.50
11.	Learn Telugu Through English (*under Print*)	12.50

OUR FOREIGN LANGUAGES IN A MONTH SERIES

12.	Learn Nepali Through English	12.50
13.	Learn Arabic Through English and Hindi	12.50
14.	Learn French Through English and Hindi	12.50
15.	Learn German Through English and Hindi	15.00

Read Well Publications

Post Box No. 6574, New Delhi-110027

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative

USE OF REGIONAL LANGUAGES AS MEDIA OF EDUCATION FROM THE LOWEST TO THE HIGHEST STAGE OF EDUCATION WAS A MATTER OF PROFOUND IMPORTANCE FOR NATIONAL INTEGRATION....KOTHARI COMMISSION.

Vinay Avasthi Sahib Bhuvan Vani Trust Donations

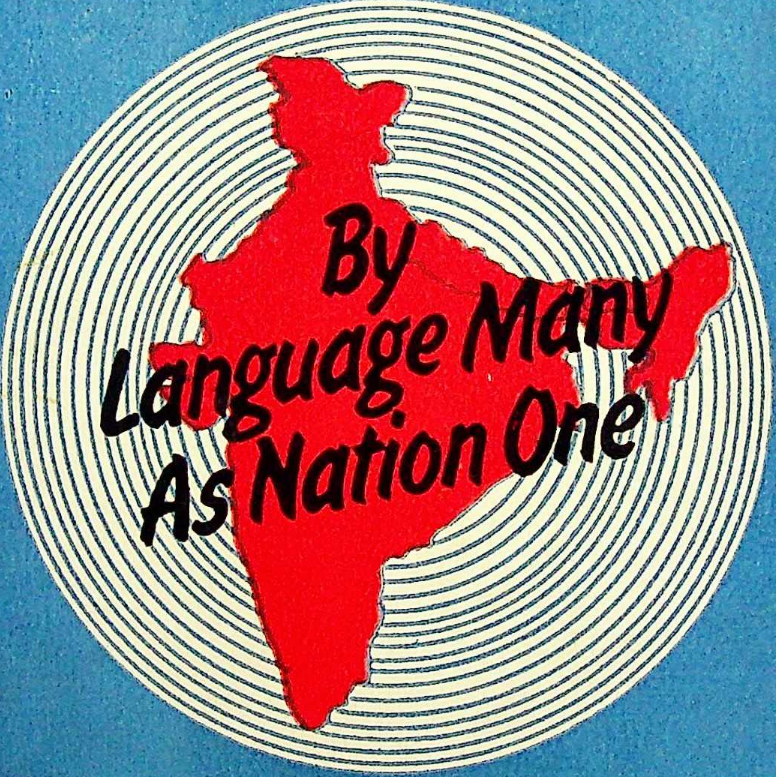

RWP
READ WELL PUBLICATIONS
Post Box No. 6574 New Delhi-110027 (INDIA)

CC-O. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu. An eGangotri Initiative